

Ajka város integrált településfejlesztési stratégiája

II. STRATÉGIA

KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Közép-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható
településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált
Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Készült: a Belügyminisztérium megbízásából
a KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 sz. projekt keretében

Készítette: **KD-ITS KONZORCIUM**

Konzorciumvezető: **Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Zrt.**

A konzorcium tagjai:

- *Ex Ante Tanácsadó Iroda Kft.*
- *Lechner Lajos Tudásközpont Területi, Építésügyi, Örökségvédelmi és Informatikai Nonprofit Kft.*
- *MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt.*
- *PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft.*
- *TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.*
- *VÁROS-TEAMPANNON Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*

Ajka – Budapest – Székesfehérvár, 2015.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	6
1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	10
1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	10
1.1.1 Ajka jövőképe	11
1.1.2 Átfogó cél meghatározása	11
1.1.3 Stratégiai célok és részcélok	12
1.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása.....	22
2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	24
2.1 A megvalósítást szolgáló beavatkozások áttekintése	24
2.2 Akcióterületek kijelölése és az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések.....	28
2.2.1 Az akcióterületek kijelölése	28
2.2.2 Akcióterületek bemutatása és az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések.....	31
Belváros1.....	31
Belváros 2.....	38
Tósokberénd 1.	43
Padragkút 1.	47
Padragkút 2.	52
Csinger 1.....	54
Bódé 1.	56
Bódé 2.	58
Bódé 3.	60
Bakonygyepes-Ajkarendek.....	63
Tósokberénd 2.	66
Csinger 2.....	68
2.3 Tematikus programok – Az akcióterületeken „átnyúló” és akcióterületeken kívüli fejlesztések.....	71
2.3.1 Felszíni vízhálózat rendezése.....	71
2.3.2 Közlekedési hálózatok fejlesztése.....	72
2.3.3 Közműhálózat fejlesztés	73
2.3.4 Oktatás, kultúra, közigazgatási szervezetfejlesztés, intelligens város/smart city tervek és tanulmányok készítése	75

2.3.5. Egészségügyi infrastruktúrafejlesztés, egészség megőrzés, szemléletformálás, idősgondozás.....	76
2.4 A településfejlesztési akciók becsült forrásigénye	78
3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	79
3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	79
3.1.1 Antiszegregációs szemlélet és esélyegyenlőség biztosítása	80
3.1.2 Az elszegényedés megelőzése, negatív hatásainak kivédése	80
3.1.3 Lakhatási szegregáció felszámolása.....	80
3.1.4 A hátrányos helyzetű lakosság gyermekeinek nevelési-oktatási integrációja.....	80
3.1.5 Eddigi antiszegregációs intézkedések eredményessége	81
3.2 A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések.....	82
3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.....	83
3.3.1 Általános antiszegregációs intézkedések.....	83
3.3.2 Belváros, Korábbi városrehabilitációval érintett terület - Kossuth utca által határolt tömbök (Belváros 2. akcióterület).....	85
3.3.3 Belváros, Petőfi, Móra, Móricz Zs. utca környéke (Belváros 2. akcióterület).....	87
3.3.4 Csinger városrész (Csinger 1. akcióterület).....	89
3.3.5 Padrag városrész, Pardragi út-Iparos utca környéke (Padrag 1. akcióterület)	90
3.3.6 Pontszerű, szegregációval erősen veszélyeztetett telepek	93
4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	95
4.1 Külső összefüggések	96
4.1.1 EU 2020 stratégia 11 tematikus céljával való összhang	96
4.1.2 OTRT és OFTK	98
4.1.3 Megyei területrendezési terv; területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program.....	104
4.1.4 Településrendezési eszközök.....	114
4.2 A stratégia belső összefüggései.....	118
5 A MEGVALÓSÍTHATÓSÁG KOCKÁZATAI	123
5.1 Módszertan	123
5.2 Teendők a kockázatok mérséklése érdekében.....	125
5.3 A nagy jelentőségű kockázati tényezők egyes konkrét veszélyforrásainak várható hatásai és kezelése.....	126
6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	127
6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	127

Tervek, tanulmányok készítése	127
Önkormányzati ingatlanok	128
Fejlesztések közös finanszírozása	128
6.2 A stratégia megvalósításának szervezeti keretei.....	128
6.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	130
6.4 Monitoring rendszer kialakítása.....	131
A monitoring célja	131
A monitoring rendszer felépítése, működése.....	132
Az indikátorok rendszere	133
A monitoring-rendszer működtetése.....	139
MELLÉKLETEK	142
1. A város által benyújtani tervezett projektek összefoglaló táblázata	142
2. Partnerségi terv	147
TARTALOM.....	148
A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS STRATÉGIÁJA	149
MŰKÖDÉSI TERV	152
A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS VÉGREHAJTÁSA, AKCIÓTERVE.....	161
3. Workshop emlékeztetők	164
4. Vélemények és válaszok összefoglalása	176
5. Beérkezett vélemények.....	179

BEVEZETÉS

TERVEZÉSI KÖRNYEZET, INDOKLÁS

Ajka Városa 2008-ban dolgozta ki és fogadta el az Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS). Az azóta eltelt időszakban a stratégia megvalósítását befolyásoló belső és külső tényezőkben olyan jelentős változások következtek be, ami indokoltá tette e stratégia felülvizsgálatát, módosítását:

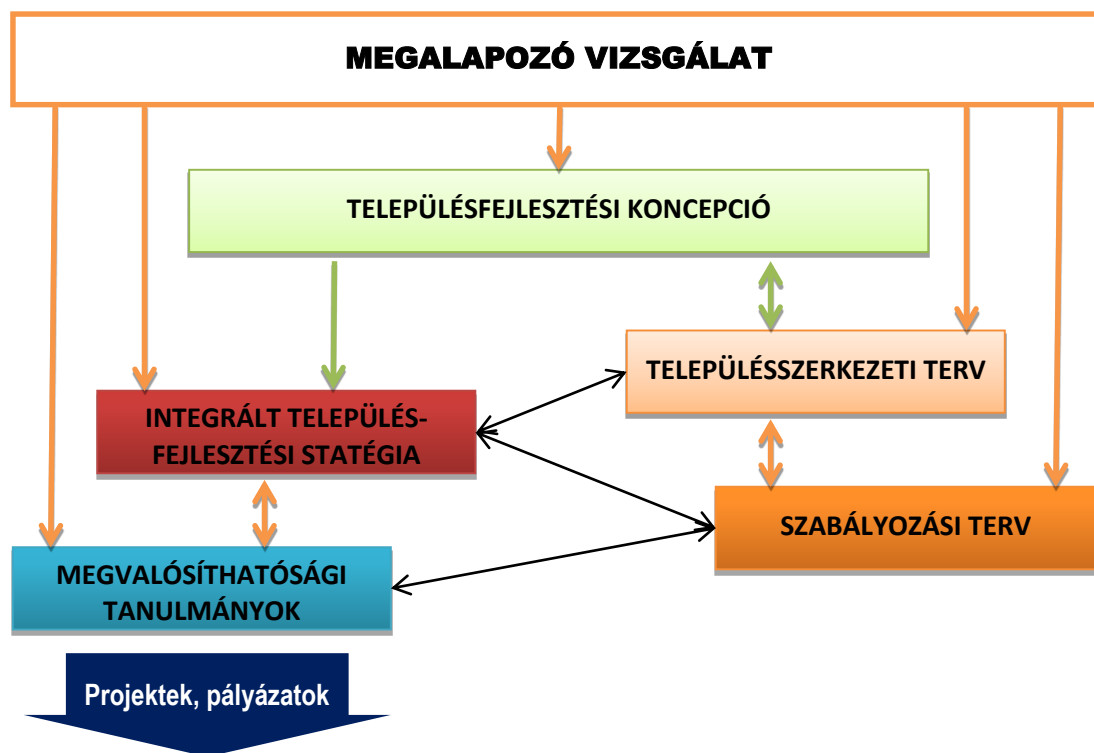
- a 2008-2009-es pénzügyi, gazdasági válságot követően a piaci, befektetői környezet változásai
- demográfiai trendek, a társadalmi környezet megváltozása
- az önkormányzatok feladat- és hatáskörének módosulásai, átalakuló jogszabályi környezet
- a településfejlesztést érintő szakpolitikai és jogszabályi környezet változásai, aminek legfontosabb elemei:
  - Az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi és egyes eljárásrendi elvárásait rögzítő **314/2012. (XI.8) Korm. rendelet** megalkotása
  - Az országos fejlesztési és rendezési dokumentumok, mint tervezési kereteket meghatározó dokumentumok elfogadása: **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** (elfogadva az 1/2014 Ogy. határozattal); **Országos Területrendezési Terv** (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosítása
  - A **megyei területfejlesztési koncepciók és programok** 2014-ben történt felülvizsgálata, illetve megalkotása, amelyek alapján a korábbiakhoz képest nagyobb lehetőség nyílik a megye, a megyei jogú városok és a megye többi városát érintő fejlesztések összehangolására
- A változások közt kiemelt jelentőségű, hogy megalkotásra és kidolgozásra kerültek az Európai Unió 2014-2020-as programozási időszakának támogatáspolitikai célkitűzései, és az azokhoz kapcsolódó uniós és hazai tervdokumentumok, jogszabályok:
  - Elfogadták az **EU 2020 Stratégiát**, amelyben az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést érdekében az EU öt alapcél tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és a klíma/energiapolitika területén. A 2014-2020-ban elérhető uniós támogatások e célok elérését szolgálják minden tagországban, így Magyarországon is.
  - az EU 2020 stratégiához igazodóan kidolgozásra és Brüsszel által is elfogadásra került a **Partnerségi Megállapodás**, amely a hazánkban elérhető uniós források, az Európai Strukturális és Beruházási Alapok eredményes és hatékony felhasználásának hazai alapfeltételeit rögzíti

- a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozták a következő támogatási időszak **Operatív Programjait**, amelyek nagyobb részét 2015 elejére már az Európai unió is jóváhagyta.
- Az Operatív Programok közül a városok számára az egyik legjelentősebb forrásokat tartogató Terület és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódóan a stratégia készítésével párhuzamosan zajlik **megyei Integrált Területi Programok (ITP)** tervezése és ehhez kapcsolódóan a városi fejlesztési elképzelések összegyűjtése, rendszerezése.

A Belügyminisztérium EU-s források igénybevitelével a **járasszékhelyek** számára pénzügyi és szakmai támogatást nyújt a stratégiai tervezési feladatokhoz a „Fenntartható településfejlesztés a kis-, és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása ” című projekt keretében. Ennek eredményeként az ország összes járasszékhelyére egy időben, egymással párhuzamosan történik a korábbi IVS-ek felülvizsgálata, az Integrált Településfejlesztési Stratégiák (ITS) elkészítése a 314/2012. (XI.8) Kormány rendeletben foglaltaknak megfelelően.

A jogszabályi előírásokból, de a tervezési logikából is fakadóan az ITS egy **átfogó tervezési rendszer** egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze

A településfejlesztési és -rendezési tervek rendszere

A TERVEZÉS FOLYAMATA, CÉLJA

A stratégia elkészítését részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló **Megalapozó vizsgálat**, valamint a Településfejlesztési Konceptió hosszú távú célrendszerének felülvizsgálata előzte meg.

A **Megalapozó vizsgálat** számos tématerületet elemezve mutatja be a város térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, településrendezési hátterét, a stratégia-alkotás számára meghatározva a város és az egyes városrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, illetve a külső környezet városfejlesztési szempontból releváns jellemezőit. E munkafázis eredményeit külön dokumentumban összegeztük.

A **stratégia-alkotás** fázisa a megalapozó vizsgálaton és a településfejlesztési koncepción túl nagymértékben támaszkodott a korábbi IVS-ben foglaltakra és azok megvalósításának tapasztalataira, továbbá az egyéb releváns helyi koncepciókra és programokra, köztük a Gazdasági Ciklusprogramban foglaltakra. A vizsgálat tárgyát képezte a stratégiában megfogalmazott fejlesztések összhangja a hatályos Településszerkezeti Tervvel is (ami szükség esetén a Szerkezeti Tervre vonatkozó módosítási javaslatokat is generálhat). Mindezek mellett a stratégia-alkotás fontos inputját jelentette a tervezési folyamatot végigkísítő partnerség (szakmai konzultációk, munkacsoport ülések, workshopok); a helyi társadalom, a gazdasági és civil szféra szereplői véleményének, elképzeléseinek megismerése.

A munka eredményeként megalkotott **Integrált Településfejlesztési Stratégia** jelen dokumentumban ölt testet. E stratégia a város **középtávú** fejlesztési irányait, célrendszerét, az ezek elérése érdekében tervezett beavatkozásokat, továbbá a megvalósítás és nyomon követés eszközeit és módszereit rögzíti. Legfontosabb célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A stratégia akkor válhat eredményessé, ha:

- annak segítségével a város ki tudja használni fejlődési potenciálját;
- a célok és azok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek (projektek) döntő részben meg is valósulnak a 2014-2020-as időtávban, kihasználva az uniós támogatások adta lehetőségeket;
- a városban a fejlesztések térben és időben egymással összehangoltan valósulnak meg;
- az ITS a városfejlesztés különböző szereplői közötti kommunikáció eszközévé válik;
- az abban foglalt kiszámítható, világos célrendszer révén a közsztéma mellett a magánsztéma fejlesztéseit is képes ösztönözni.

A KSH Ajka területén szegregált és szegregációval veszélyeztetett területet nem jelölt ki (lásd bővebben a megalapozó dokumentációt). Ebből, illetve a vonatkozó jogszabályokból következően az ITS-hez nem készül antisztregációs program. Ugyanakkor az ITS több, a szegregálódási folyamatok megelőzését és a hátrányos helyzetűek, kirekesztéssel veszélyeztetettek befogadását, felzárkózását elősegítő programelemet is tartalmaz, ezeket a megvalósítást szolgáló különféle programokba integráltan tervezi a város megvalósítani.

1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a város és térsége hosszú távú fejlődését megalapozó – egymással összefüggő – tervdokumentumok egyik eleme. A város legátfogóbb és leghosszabb távra tekintő, fejlesztési célmeghatározó dokumentuma a Településfejlesztési Kon koncepció. Ajka hatályban lévő településfejlesztési koncepciója több mint tíz éve készült, aktuálissá vált új koncepció készítése. A Kon koncepcióval szemben a Stratégia középtávra (5-8 év) koncentrál, amely egybevágh az Európai Unió költségvetési ciklusával. Ebből fakadóan a Stratégiában rögzített céloknak illeszkednie kell mind az Európai Unió **Európa 2020** elnevezésű stratégiájához, mind az **uniós pénzügyi alapok¹ ún. beruházási prioritásaihoz**, mind az uniós támogatások magyarországi felhasználását megalapozó hazai tervdokumentumokhoz: a **Partnerségi Megállapodásban** és az **Operatív Programokban** rögzített feltételekhez. Mindez nem azt jelenti, hogy a stratégiában kizárólag az EU által támogatott célok, illetve beavatkozások (projektek) jelenhetnek meg. A város egészét érintő Stratégia fontos elemei lehetnek a saját forrásból, egyéb hazai vagy nemzetközi támogatásból megvalósuló projektek, és nem utolsósorban azok a fejlesztések, amelyek tisztán a magánszféra beruházásainak eredményeként valósulnak meg.

A stratégiai célrendszer kialakítását meghatározó tényezők körébe tartozik – az időtáv, valamint a külső és belső koherencia mellett – a területi dimenzió is. Mivel a város a területén fekvő egykori falvak „egybegyűrásának” köszönheti létét, sokkal inkább egymástól fizikai értelemben elkülönült városrészekről beszélhetünk, mintsem funkcionális, társadalmi vagy építészeti szempontból gyökeresen eltérő karakterekről. A városközpontot alkotó Belvároson kívül a többi városrész alapvetően megőrizte falusias jellegét. Ajka esetében a középtávú fejlesztési célok alapvetően nem városrészek szerint kerültek meghatározásra, hanem horizontális (tematikus) irányultság és a kijelölt akcióterületek adottságai szerint. Az integrált fejlesztési szemlélet az egyes akcióterületeken megvalósítandó összetett fejlesztési programcsomag kialakításában ölt testet.

Tartalmi, módszertani elvárások

A stratégiai célokkal kapcsolatban megfogalmazhatók olyan elvárások, amelyek egyrészt tervezés-módszertani követelményekhez köthetők, másrészt a stratégia megvalósításának kontrollját, a célok elérésének ellenőrizhetőségét segítik elő. Mindezek alapján az ITS célrendszerével kapcsolatban az alábbi elvárások fogalmazhatók meg:

- A célok adjanak adekvát válaszokat a helyzetelemzésben feltárt problémákra, illetve épüljenek az azonosított értékekre és lehetőségekre.

---

¹ Az EU támogatások öt pénzügyi alpból érkeznek a tagországokba, amelyek mindegyikére más-más támogatási feltételek és prioritások érvényesek: Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), Európai Szociális Alap (ESZA), Kohéziós Alap, Európai Vidékfejlesztési Mezőgazdasági Alap (EMVA) és Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA).

- A kitűzött célok ne legyenek általánosak, legyenek város-specifikusak, legyenek Ajkára „szabottak”
- A stratégia áttekinthetősége és a megvalósulás követhetősége érdekében a célok száma ne legyen túl nagy. Ennek érdekében a célok legyenek kellően átfogóak, integráltak, egy-egy célhoz lehessen többféle ágazati/tematikus beavatkozást is hozzárendelni
- A Stratégiai célok „horizontális” (tematikus) jellegük mellett „fogadják be” az egyes területek, terület-típusok (pl. lakótelep, barnamezős terület) sajátos fejlesztési igényeit is
- Az ITS céljai illeszkedjenek egy átfogóbb célrendszerbe – egyrészt nemzeti és európai uniós szinten, másrészt a tervezés különböző időtávjainak szintjén
- A célok elérése (a célok felé történő elmozdulás) legyen ellenőrizhető. Ennek feltétele, hogy a célokhoz legyenek jól definiált és mérhető indikátorok hozzárendelve.

A stratégiai célok meghatározása mellett rögzíteni kell azokat az általános alapelveket, amelyeket minden fejlesztés esetében érvényesíteni szükséges a **környezeti, társadalmi és gazdasági hatékonyság** érdekében. Ezek a következők:

▪ Fenntarthatóság
▪ Partnerség és együttműködés
▪ Esélyegyenlőség

1.1.1 Ajka jövőképe

Ajkai jövőkép: Ajka Veszprém megye és a Közép-Dunántúli Régió egyik vezető ipari, szolgáltató, innovációs és energetikai központjává válik, ahol az egyre modernebb technológiákat és eljárásokat alkalmazzák az ott működő cégek. A város nemcsak korszerű munkahelyeket kínál, de sokszínű kulturális, rekreációs és közszolgáltató központja is az őt körülvevő térségnek. Ajka vonzó lakhatási feltételeket nyújt, nagyterjedésű parkjaival és rendezett közterületeivel, jó színvonalú lakásállományával, valamint jól kiépített belső és külső közlekedési kapcsolatokkal. A város kihasználatlan, felhagyott vagy alulhasznosított ipari területeit felszámolják vagy újrahasznosítják közösségi, rekreációs, illetve gazdasági célokra. A város lakosságán belül megáll a fiatalkorúak arányának csökkenése.

1.1.2 Átfogó cél meghatározása

Átfogó cél: Ajka a térség egyik legperspektivikusabb és legzöldebb városa

Ajkát a köz- és szakmai vélekedés jellemzően egyik volt szocialista iparvárosunkként tartja számon. Az un. szocialista iparvárosokat többnyire súlyos helyzetbe hozta a rendszerváltozás. Ajkán mind a bányászat, mind a nehézipar felett eljárt az idő. A 90-es évek elején végbement dezindusztrializáció következtében munkahelyek ezrei szűntek meg, jelentősen csökkent a város népességszáma. A város „hagyományos” iparának gyors hanyatlását követően lassan, fokozatosan kezdtek új ipari üzemek a

városba telepedni. Ajka, mint iparváros újra talpra állt, alacsony szintre süllyedt a munkanélküliség, de korábbi „fénykorát” nem tudta visszaidézni. Ahogyan a város múltját, úgy a város jövőjét is alapvetően az ipar határozza meg. Annak érdekében, hogy **a város ne csak megélhetést, de perspektívát, javuló életszínvonalat és vonzó lakóhelyet is tudjon nyújtani lakosai számára**, a most kezdődő fejlesztési ciklusban az ITS-ben meghatározott célrendszer következetes megvalósítására kell törekedni.

1.1.3 Stratégiai célok és részcélok

Az átfogó cél megvalósulását három stratégiai célhoz (irányhoz) rendelt részcélok megvalósításával kívánja elérni a város. A stratégiai célok fókuszában a város **gazdasága**; az **épített és természeti környezet**; valamint a **helyi társadalom** áll.

A város stratégiai céljainak megvalósítás érdekében **együttműködésre törekszik a városkörnyék településeivel**, különösen a turisztika; a munkaerőpiac és a lakhatás bővítése érdekében. A város egészségügyi és oktatási fejlesztési céljainak és programjainak részese és haszonélvezője a szomszédos települések lakossága is.

A stratégiai célok megvalósítását **8 kulcsprojekt** meghatározásával kívánja a város hatékonyan elősegíteni, a stratégia célok operatív megvalósítását ezzel is biztosítva.

Projekt megnevezése	Tervezett kezdés év	Tervezett befejezés év	Becsült költség (millió Ft)
1. Inkubátorház Vállalkozások flexibilitását elősegítő, kiszolgáló bérbe adható műhely és raktárcapacitással bővített Innovációs és Szolgáltató Központ	2016	2018	1600
2. Ajkai Foglalkoztatási Paktum	2016	2021	300
3. Ipari bekötő út kiépítése	2016	2018	1000
4. Szociális városrehabilitációk - lásd a részleteket akcióterületenként	2016	2019	600
5. Városközpontrehabilitáció - lásd a részleteket akcióterületenként	2016	2019	1750
6. Padragkút bányaterület rekultiváció - lásd a részleteket akcióterületenként	2016	2018	300
7. Városi sporttelepek fejlesztése	2015	2017	500
8. Energetikai megújítás lásd a részleteket akcióterületenként	2016	2019	2000

1.1.3.1 Az iparváros jövője = fejlődőképes ipari és gazdasági szerkezet megerősítése

Új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrejötte

A város korábbi fénykorában prosperáló iparágak leépülése után jellemzően betanított munkaerőt foglalkoztató, alacsony hozzáadott értéket előállító üzemek települtek a városba. A kezdetben magasra szökő munkanélküliség mára ugyan – számtalan város számára irigylésre méltóan - alacsony szintet ért el, de a szakképzettséget nem igénylő munkavégzéssel alacsony jövedelmi szintet tudnak csak elérni a munkavállalók. Ez negatív hatással van a lakossági jövedelmekre és vásárlóerőre, de megmutatkozik a kedvezőtlen demográfiai folyamatokban, az átlagnál erőteljesebb, különösen a magasan képzettek és fiatalok körében tapasztalható magas elvándorlásban.

Ajka egyik legfontosabb célja, hogy a városban működő vállalkozások, illetve az ezután betelepülő cégek minél **több magasan kvalifikált munkaerőt alkalmazzanak**, ezáltal magasabb jövedelemre

tudjanak szert tenni az ajkai (és környékbeli) lakosok. A vásárlóerő növekedésének hatására megerősödik a kiskereskedelmi és szolgáltató szektor, javul a városlakók életminősége, magáll a fiatalok elvándorlásának növekedése. Ennek segítése érdekében a város differenciáltan emelkedő összeggel támogatja az új, szakmunkás végzettséget, vagy felsőfokú végzettséget igénylő munkahelyek létesítését, és ezt a gyakorlatot a jövőben is folytatni, illetve lehetőségeihez képest fokozni kívánja. Az önkormányzat az Bakony-Balaton Mechatronikai és Járműipari Klaszterrel együttműködve felmérte a cégek munkaerő szükségletét, ami alapján kiderült, hogy több mint 120 mérnök hiányzik a városból. A tervezett Ajkai Foglalkoztatási Paktum keretében a város és a klasztertagok a győri Szent István Egyetemmel, a Veszprémi Pannon Egyetemmel (esetleg más kapcsolódni kívánó egyetemmel) **felsőfokú duális képzés beindítására törekszik**. A program célja, hogy fiatal mérnökök számára kínálja **képzési, foglalkoztatási és letelepedési, otthoneremtési támogatást** Ajka városában. A mérnökök mellett természetesen jól képzett szakmunkások, technikusok foglalkoztatását, illetve ajkai megtelepedését is támogatni kívánja a város, mivel nélkülük elképzelhetetlen az iparváros fejlődőképességének fenntartása.

Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése

Az innováció a növekedést és a munkahelyteremtést szolgáló európai uniós stratégia egyik központi eleme. Az Unió arra ösztönzi a tagországokat, hogy 2020-ra GDP-jük 3%-át kutatásra és innovációra fordítsák (1%-ot közpénzekből, további 2%-ot pedig magánszektorbeli befektetésekből kellene e cél szolgálatába állítani). A remények szerint ennek eredményeképp 3,7 millió munkahely jön majd létre, az éves uniós GDP pedig közel 800 milliárd euróval fog növekedni.

A tervezett duális képzőközpont a várakozások szerint jelentős mértékben képes erősíteni a város vezető ipari cégeinek innovációs kapacitásait. A duális képzőközpont három további kulcsfontosságú gazdaságfejlesztési területen képes ki fejteni kedvező hatásait: pályázatorientációs tevékenység, felnőttképzés, valamint kapcsolódó szolgáltató tevékenységek.

Ajka számára a technológiai fejlesztés és innováció megerősítése két okból is kiemelten fontos. Egyfelől a magas iskolai végzettséget igénylő munkahelyek számának növekedését eredményezi, másfelől az alumíniumipar után a város területén visszamaradt vörösiszap hasznosítása, illetve a környezet hatékony rekultiválása várható el új, innovatív eljárások meghonosítása révén.

A bauxitban és a vörösiszapban döntően az ásványi anyagokra jellemző elemek találhatók. A vörösiszap, a benne levő fémek miatt értékes másodlagos nyersanyagnak tekinthető. A közeljövő fontos feladata, hogy a gazdasági szempontok mellett a környezetvédelmi szempontok is előtérbe kerüljenek, és ezen anyagok kinyerésére és újra feldolgozhatóságára megnyugtató megoldás szülessen. Az újrahasznosítható anyagok kinyerése a vörösiszaptól széleskörű kutatások tárgya, de gazdaságosan és ugyanakkor környezetbarát módon jelenleg még sehol sem tudják megoldani.

A cél megvalósítását szolgálja a város kiemelt fejlesztési programja egy **Innovációs Ház** létrehozására, amely innovációs és szolgáltató központként tud működni, bérbe adható műhely- és raktárkapacitásokkal, továbbá magas szintű fizikai és üzleti infrastruktúra biztosításával az Ipari Park területén. A tervezett innovációs inkubátorház széleskörű szellemi háttérrel nyújt (pénzügy, számvitel, PR, marketing, logisztika, külkereskedelem bonyolítása, hitelügyintézés, beruházási, fejlesztési és jogi tanácsadás), amellyel lehetőséget biztosít arra, hogy a betelepült cégek „csak” a szakmai (fejlesztési és innovációs) feladataikra összpontosítsanak.

1.1.3.2 A város jövője = az épített és természeti környezet megóvása és fenntartható fejlesztése

Energiahatékonyság és megújuló energia használat arányának növelése

Az **energiahatékonysági beruházások** révén az energiafelhasználás csökkentése és a káros anyag kibocsátás csökkentése, illetve a **megújuló energiaforrások alkalmazásának elterjesztése** a város kiemelt célja, ami egybevág az európai és a hazai szakpolitikákban rögzített célokkal is. Az energiahatékonyság fejlesztését tovább fokozza a **korszerű infokommunikációs (IKT) technológiák és szolgáltatások alkalmazása a város életének megszervezésében** a közszolgáltatásoktól kezdve a városi közlekedésen, az egészségügyön, az oktatáson és a kereskedelmen át egészen a helyi, önszerveződő közösségek támogatásáig (C).

Az épületek energetikai korszerűsítése döntő mértékben az önkormányzati intézményekre irányul. Ugyanakkor az energiahatékonyság követelménye és igénye a magántulajdonú lakóépületek esetében is napirenden van. Ajka már eddig is élen járt az ipari technológiával épült ún. panelházak utólagos hőszigetelése terén, amit ebben a fejlesztési ciklusban is folytatni kíván.

Az épületállomány korszerűsítése, energiahatékonyságának növelése (szigetelés, nyílászárók cseréje, gépészeti felújítás) mellett, a megújuló energia alkalmazásával, részarányának növelésével érhető el a környezetkárosítás hosszú távú csökkentése, az energiaellátás fenntartható módon történő biztosítása. A környezet kímélése és az energiaköltségek mérséklése érdekében Ajka számos közintézmény felújítását tervezi, ahol az energetikai korszerűsítésen túl napelemes rendszer telepítése is megvalósul. Az elsősorban óvodákat, iskolákat, kulturális és szociális ellátó intézményeket érintő tervezett felújítások egyúttal széles társadalmi rétegek felé közvetítik az energiatakarékosság és a természeti erőforrások fenntartható hasznosításának elvét, a környezetbarát energiafelhasználás mintáját. A környezettudatosságra neveléssel és szemléletformáló programok szervezésével a lakosság széles rétegeinek bevonása kiemelt cél.

A városi lakás- és életkörülmények javítása: városkép, közterületek, közlekedési kapcsolatok fejlesztése, lakásállomány energetikai korszerűsítése

1987-ben Ajka "emberarcú várost teremtő három évtizedes tevékenységért" elnyerte a HILD-díjat, mellyel a Magyar Urbanisztikai Társaság évente jutalmazza a kiemelkedő fejlesztési és rendezési munkákat végző településeket. A közel 30 éves elismerés a város születésének és felépülésének „hőskorát” jutalmazta. Ajka életében azóta súlyos válságidőszakok is bekövetkeztek, de összességében kijelenthető, hogy a város arculatán ez kevésbé mutatkozott meg. A város folyamatosan igyekezett megújulni, lakói számára rendezett, fejlődésben lévő városi környezetet biztosítani.

Ajka, mint fiatal város, az átlagosnál jelentősen nagyobb zöldfelületi aránnyal rendelkezik. A várossá váláshoz vezető tömeges lakásépítés sajátos pozitív következményeként a panelházak között tágas közterületek keletkeztek, amelyek mára dús és rendezett zöldfelületi rendszert alkotnak, elsődlegesen meghatározva a Belváros városképét. Ajka városmagja (központi belterület) négy településből alakult ki, amelyek mára már szinte összefüggő városi szövevé nőtték. Az egykor önálló falvak (Tósok, Berénd, Csinger, Bódé) lakótelepekkel való összekapcsolása révén alakult ki a mai központi belterület. A központi várostesttől távolabb helyezkedik el a három korábbi falu, Bakonygyepes, Ajkarendek és Padragkút. Fontos cél, hogy az egykor önálló falvak, **a mai városrészek, kapcsolata a városközponttal és egymással továbbfejlődjön, illetve, hogy az egyes városrészek saját alközpontjai megerősödjének.**

A cél megvalósítását több fejlesztési programcsomag fogja szolgálni a 2014-2020-as ciklusban. A városrehabilitációs és városkép javító projektek jellemzően a város központi belterületére koncentrálódnak, a városi alközpontrendszer erősítésének helyszínei és a szociális rehabilitáció célterületei ugyanakkor a belvárostól távol eső városrészek. A városrészek közötti és a környező települések felé irányuló közlekedési kapcsolatok javítását és ezáltal a városlakók komfortérzetét és kényelmét szolgálják a már megépült, illetve a tervbe vett további városi és térségi kerékpárutak, valamint az egyéb közlekedési fejlesztések.

A lakásállomány minőségi fejlesztését egyrészt a volt bányászkolóniák tervezett épület felújításai, másrészt a panelprogram folytatása szolgálja, kiegészülve az önkormányzati tulajdonú lakások felújításával és azok számának bővítésével, valamint a családi házak korszerűsítésének elősegítésével.

Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezetállapot javítása

Ajkan alapvetően négy típusba sorolhatók a város területén keletkezett tájsebek és barnamezős (alulhasznosított) területek: szénbányászat és energetika; bauxit-feldolgozás; egyéb feldolgozóipar; valamint a vasúti közlekedés (elsősorban a teherszállítás) leépülése.

A város területén (közelében) található bányaüzemek közül egy kivételével (Jókai bánya, mely teljes mértékben rekultiváltnak tekinthető) mindegyik még részben áll. A meddőhányók, homokbányák rekultiválása, és a kötélpályák bontása szinte teljes mértékűnek mondható. A bányaüzemek felszíni épületeinek sorsa azonban változatosan alakult: elbontásra került; rehabilitáció és újrahasznosítás történt; romos, elhagyott, pusztuló állapotban van. A szénbányászat központi üzemegysége, a város centrumában, a vasúti pálya mellett fekvő egykori központi szénosztályozó, tipikusan olyan létesítmény, amely mérete és specialitása miatt szinte hasznosíthatatlan, de elbontása is különleges nehézségekbe ütközik. A város által kezdeményezett ún. „PÓK” koncepció a szénosztályozó komplex közösségi és üzleti hasznosítására, a rendkívül magas költségek miatt gazdaságtalannak bizonyulhat.

A város központi belterületéhez kapcsolódik a MAL Zrt. közel 70 hektáros telephelye. A gyárban az egykor meghatározó jelentőségű alumínium kohászati tevékenység évekkel ezelőtt megszűnt, az üzemi épületek közel fele teljesen hasznosíthatatlan. A terület a város kiterjedéséhez képest óriási, az üzem területének rehabilitációja szinte reménytelen feladat a város számára. Ennél is nagyobb kiterjedésű az timföldgyártás során keletkezett és a város területén elhelyezett vörösiszap-kazetták által elfoglalt összesen több mint 200 hektárnyi terület, amelyből jelentős rész, mintegy 90%, tekinthető befejezetten rekultiváltnak.

A város tudatosan és tervezett módon végezte és végeztette eddig is a tájsebek és a barnamezős ipari területek rekultiválását, ezt kívánja folytatni a jövőben is a rendelkezésre álló források igénybevételével. **A városra nehezedő extrém mértékű és sokirányú környezeti állapotjavító feladatok sem közép-, sem hosszú távon nem valósíthatók meg kormányzati segítség nélkül.**

A város épített és természeti környezetének megóvása és fenntartható fejlesztése érdekében a város több ponton tervezi volt bányaterületek, alulhasznosított épületek új funkciók céljára történő hasznosítását. A padragi bányaterület hasznosításával pl. faluközpont létesítése, közösségi terek kialakítása szerepel a tervek között. Csingervölgyben a bánya üresen álló régi üzemei, műhelyei nagyrészt a Bakony erőmű tulajdonában vannak, a régi ipari létesítmények tulajdonosainak jelenleg nincs kapacitása bármilyen változtatás elindítására. Ezen kíván segíteni a városrészben tervezett szociális rehabilitációs programmal egybefűzött barnamezős rekultiváció.

1.1.3.3 Az emberek jövője = az egyén és a közösség boldogulásának és sikerének segítése

Képzettségi szint emelése minden korosztályban

A város gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésének alapja, hogy az oktatási rendszer folyamatosan megújuljon és a társadalmi igényekhez igazítsa nevelési céljait, nyitott legyen az oktatási szolgáltatások használói és az e szolgáltatások eredményességében érdekelt csoportok és helyi közösségek szempontjai, érdekei iránt. Közismert tény az is, hogy az egyéni boldogulás záloga a versenyképes munkaerő-piaci jelenlét, amely erősen korrelál a megszerzett iskolai végzettséggel.

A képzettségi szint emelése az egyén és a közösség számára is sokoldalú előnyökkel jár:

- javul a társadalmi felzárkózás esélye, nő az esélyegyenlőség
- javul a munkaerő-piaci pozíció
- magasabb jövedelmi szint érhető el
- nő a társadalmi megelégedettség
- javul a vállalkozások jövedelemtermelő képessége

Kiemelt cél az oktatási intézmények működéséhez szükséges eszközök és infrastruktúra fejlesztése, illetve az intézmények humán erőforrásainak stabilizálása. Támogatható a hiányzó személyi kapacitások pótlása.

A helyi társadalom képzettsége és a képzési kapacitások minőségi fejlesztése a gazdaság minőségi fejlődésének és a helyi KKV szektor megerősödésének is kulcseleme. Hangsúlyos a helyben működő középfokú műszaki szakképzés erősítése a helyi cégek igényeinek megfelelően, továbbá a tervezett felsőfokú duális képzés megvalósítása.

A város demográfiai és társadalmi viszonyainak stabilizálása érdekében kiemelt fókussterület a köznevelési intézményekben megvalósítandó oktató-nevelő munkához szükséges infrastrukturális és pedagógia módszertani fejlesztések megvalósítása egyfelől, a népesség iskolázottsági szintjének szisztematikus emelése másfelől.

Stratégiai cél a társadalom kitettségének mérséklése, amelynek érdekében elengedhetetlen a vállalkozói attitűd fejlesztése már az alapfokú oktatás keretében. Folytatni kell a problémamegoldásra, csapatmunkára nevelő, ugyanakkor önálló gondolkodásra készítő korszerű oktatás elterjesztését, a kompetenciák erősítésére irányuló projektek támogatását, ami az oktatás és képzés minden szintjén, sőt a felnőttképzésben is kiemelt feladat.

A képzett munkaerő helyben tartása, vissza- és beköltözésének ösztönzése szintén kiemelt célkitűzés. A város a már klasszikusnak számító ösztöndíjprogramok és bérlakás programok mellett újszerű kreatív projekteket is támogat e cél elérése érdekében.

A lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése

„Az egészséges népesség a társadalmi célok elérésének kulcstényezője. Az egyenlőtlenség, a társadalmi lejtő meredekségének csökkentése mindenki egészségét és jóllétét javítja. A jó egészség jobb életminőséggel jár együtt, javítja a munkaerő termelékenységét, növeli a tanulási kapacitást, megerősíti a családokat és a közösségeket, támogatja a fenntartható lakóhelyi és a természeti környezetet, hozzájárul a biztonsághoz, a szegénység és a kirekesztés csökkenéséhez.”²

---

² The Adelaide Statement on Health in All Policies, WHO, Genf, 2010

A magyar lakosság egészségi állapota nemzetközi összehasonlításban évtizedek óta kirívóan rossz. A halandósági viszonyokat jellemző születéskor várható átlagos élettartamok kedvezőtlenebbek, mint ami az ország gazdasági potenciálja alapján várható volna. Az egészségi állapotra vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a magyar lakosság fiatalabban betegszik meg és hamarabb hal meg, mint az európai országok többségében élők, és kevesebb egészséges életévekre is számíthat. Annak ellenére, hogy két évtizede javulás figyelhető meg a magyar lakosság egészségi állapotában, az még mindig messze elmarad szinte valamennyi egészségmutató tekintetében az Európai Unió más országaitól - azokban ugyanis gyorsabban javul az ott élők egészségi állapota. A betegségek gyakoribb előfordulása és a kimagasló halandóság miatt a magyarok rosszabb minőségű és rövidebb életre számíthatnak nemcsak a korábbi uniós országok, hanem a velünk együtt csatlakozott Visegrádi országokhoz viszonyítva is.

A Magyar Imre Kórház az Európai Unió és a Magyar Állam vissza nem térítendő támogatásaként 1.498.618.673,- Ft összeget nyert a „Struktúraváltoztatást támogató infrastruktúrafejlesztés az ajkai Magyar Imre Kórházban” (TIOP-2.2.4-09/1-2010-0031) című projektre. Az 1.665.131.859,- Ft összköltségű beruházáshoz szükséges önrészt a Magyar Állam biztosította. A projekt keretében tervezett kivitelezési munkálatok 2014 folyamán szinte teljes egészében befejeződtek. **Elkészült a teljesen új járóbeteg-ellátó szint és a felújított, kibővített rehabilitációs épület is megkezdte működését.** A szükséges új eszközök és műszerek beszerzése részben megtörtént, részben előkészítés alatt áll. Ezzel párhuzamosan másik pályázaton is nyert az ajkai kórház: a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által megjelentetett, a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP) részeként kiírt "Sürgősségi ellátás fejlesztése - SO1 és SO2 (és ezeken belül gyermek sürgősségi ellátás) támogatására" című pályázatán nyert támogatást a beruházás megvalósításához. A projekt teljes értéke 445,1 millió forint, amelyből 400,6 millió forintot az Európai Unió és a Magyar Állam vissza nem térítendő támogatásként biztosított, Ajka Város Önkormányzata 44,5 millió forint önrésszel járult hozzá a költségekhez. **Az új sürgősségi osztály 2011 végén kezdte meg működését** a korszerű orvostechikai eszközök (Pl.: hordozható EKG-k, defibrillátorok, Röntgen készülék, lélegeztető gép, ultrahang készülék, ágytál megsemmisítő berendezés), valamint a szükséges bútorok beszerzését követően.

A város az egészségügyi és szociális **intézményhálózat további fejlesztésén túl, az ágazat humánerőforrás fejlesztését, valamint az egészségmegőrzés népszerűsítését, továbbá a betegségmegelőzés feltételeinek javítását kívánja megvalósítani.** A hiányzó orvosok és egészségügyi szakszemélyzet letelepedését lakás- és egyéb juttatások nyújtásával kívánja a város támogatni. A gyógyító munka mellett fokozott hangsúlyt kell fektetni az egészségmegőrzés, egészségtudatosság, egészséges életmód elterjesztését segítő lakossági felvilágosító és ösztönző programokra, a különféle korosztályok és foglalkozási csoportok körében.

Társadalmi szolidaritás és kohézió erősítése

A társadalmi kohézió tágabb (kiterjesztő) értelmezése szerint olyan viszonyok kialakítására kell törekedni, amelyek lehetőség szerint mindenki számára biztosítják a gazdasági, szociális, politikai és kulturális beilleszkedés feltételeinek a társadalmi béke és a legitimitás fenntartásához szükséges minimumát. Társadalmi szolidaritás és kohézió hiányában a kiélezett társadalmi egyenlőtlenségek alapjaiban fenyegetik a társadalmi békét és a demokratikus intézmények zavartalan működését. (Ezek közé tartozik például az a helyzet, amikor a társadalom etnikai határok mentén szakad szét kirekesztettekre és kedvezményezettekre.)³

³ <http://www.ofi.hu/tudastar/tarsadalmi-koheziio>

Szűkebb értelemben a kisebb helyi közösségek belső kohéziója a közös lakóhelynek, a közös gyökereknek köszönhetően kialakult összetartozást jelenti. A meglévő közösség ösztönösen vagy tudatosan hoz létre kölcsönös kötelesség- és segítségvállalást a közösségen belül, vagy más közösségekkel. Indítéka a **társadalmi egymásrautaltság**, vagyis a **közérdek**. (A keresztény kultúrában ezzel rokon fogalom a felebaráti szeretet, a francia forradalomban a „testvériség” jelszava bírt hasonló jelentéssel.)

Ajkán belül, az egykori falvak lakosságának körében különös jelentősége van a lokális hovatartozásnak. Az egyes városrészek helyi közösségeinek erősítése a városvezetés kifejezett törekvése. Cél, hogy az egyes városrészek lakói úgy érezzék magukat teljes jogú ajkai polgároknak, hogy eközben büszkén megőrizhessék lokális különállásukat is. Ezt a célt szolgálják az alközpontfejlesztések mellett, a helyi identitást alakító **közösségteremtő, közösségi élményeket adó akciók és rendezvények**. Természetesen a városközpont lakói sem maradhatnak ki a közösségi megmozdulásokból. A Civil Szervezetek Szövetsége 2013-ban támogatást nyert a „Lakóközösségi programok, kezdeményezések támogatása” című pályázati felhíváson, melynek eredményeképpen létrehozták a PA-CI Panellakó Civilek programot. A kezdeményezés célja a társadalmi cselekvés, az aktív állampolgárság ösztönzése, a társadalmi kohézió erősítése a lakótelepeken.

A társadalmi szolidaritás jelentősége nehezen alábecsülhető a **társadalmi együttélés minősége** szempontjából. A város vezetése a 2013-ban elfogadott **esélyegyenlőségi program** megvalósításával igyekszik a hátrányos helyzetű csoportok helyzetének javítását előmozdítani, a befogadás és tolerancia terén jó példát mutatni. A program része, hogy az előforduló lakhatási szegregációt és oktatási kirekesztődést felszámolják, továbbá az is, hogy a hátrányos helyzetű csoportok képzettségi és foglalkoztatottsági szintjét növeljék. Emellett elő kívánják segíteni a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését, illetve a megfelelő lakókörnyezet kialakítását a településen élő hátrányos helyzetű csoportok számára.

A társadalmi szolidaritás, illetve az esélyegyenlőségi program jelentőségét fokozza, hogy Ajka – más dunántúli városokkal együtt - migrációs célpontjává válik a keleti országrész (és esetleg a szomszédos kistérség) mélyszegénységben élő csoportjainak, ahogyan arra a helyzetfeltárás rávilágított.

JÖVŐKÉP		Ajka Veszprém megye és a Közép-Dunántúli Régió egyik vezető ipari, szolgáltató, innovációs és energetikai központjává válik, ahol az egyre modernebb technológiákat és eljárásokat alkalmazzák az ott működő cégek. A város nemcsak korszerű munkahelyeket kínál, de sokszínű kulturális, rekreációs és közszolgáltató központja is az őt körülvevő térségnek. Ajka vonzó lakhatási feltételeket nyújt, nagykiterjedésű és rendezett parkjaival, jól kiépített belső közlekedési kapcsolatokkal, jó színvonalú lakásállományával. A város kihasználatlan, felhagyott vagy alulhasznosított ipari területeit felszámolják vagy újrahasznosítják közösségi, rekreációs, illetve gazdasági célokra. A város lakosságán belül megáll a fiatalkorúak arányának csökkenése.							
ÁTFOGÓ CÉL		Ajka a térség egyik legperspektivikusabb és legzöldebb városa							
STRATÉGIAI CÉLOK		AZ IPARVÁROS JÖVŐJE: FEJLŐDŐKÉPES IPARI ÉS GAZDASÁGI SZERKEZET MEGERŐSÍTÉSE		A VÁROS JÖVŐJE: AZ ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA ÉS FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE			AZ EMBEREK JÖVŐJE: AZ EGYÉN ÉS A KÖZÖSSÉG BOLDOGULÁSÁNAK ÉS SIKERÉNEK SEGÍTÉSE		
RÉSZCÉLOK		Új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrejötte	Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése	Energiahatékonyság és megújuló energia használat arányának növelése	A városi lakás- és életkörülmények javítása: városkép, közterületek, közlekedési kapcsolatok fejlesztése, lakás-állomány energetikai korszerűsítése	Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezetállapot javítása	Képzettségi szint emelése minden korosztályban	A lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	Társadalmi szolidaritás és kohézió erősítése
GAZDASÁG	Új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrejötte								
	Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése								
ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	Energiahatékonyság és megújuló energia használat arányának növelése								
	A városi lakás- és életkörülmények javítása: városkép, közterületek, közlekedési kapcsolatok fejlesztése, lakás-állomány energetikai korszerűsítése								
	Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezetállapot javítása								
TÁRSADALOM	Képzettségi szint emelése minden korosztályban								
	A lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése								
	Társadalmi szolidaritás és kohézió erősítése								

Erős kapcsolat	Közepes kapcsolat	Gyenge kapcsolat
----------------	-------------------	------------------

1.2 A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

Ajka esetében a középtávú fejlesztési célok alapvetően nem városrészek szerint kerültek meghatározásra, hanem horizontális (tematikus) irányultság és a kijelölt akcióterületek adottságai szerint.

A következő oldalon került elhelyezésre egy áttekinthető táblázat, amely a tematikus céloknak az egyes városrészek egésze vonatkozásában kimutatható kapcsolaterősségét illusztrálja. A táblázat soraiban kerültek rendszerezésre az ajkai városrészek, míg az oszlopokban az egyes részcélok, és az ezek metszésében található cellákban háromfokozatú skálán, színezéssel is kiemelve került bemutatásra a tematikus célok területi relevanciájának – Fokozott, Általános, Korlátozott –erőssége.

<div> <div>RÉSZ- CÉLOK</div> <div>VÁROS- RÉSZEK</div> </div>	AZ IPARVÁROS JÖVŐJE: FEJLŐDŐKÉPES IPARI ÉS GAZDASÁGI SZERKEZET MEGERŐSÍTÉSE		A VÁROS JÖVŐJE: AZ ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA ÉS FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE			AZ EMBEREK JÖVŐJE: AZ EGYÉN ÉS A KÖZÖSSÉG BOLDOGULÁSÁNAK ÉS SIKERÉNEK SEGÍTÉSE		
	Új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrejötte	Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése	Energia-hatékonyság és megújuló energia használat arányának növelése	A városi lakás- és életkörülmények javítása: városkép, közterületek, közlekedési kapcsolatok fejlesztése, lakás-állomány energetikai korszerűsítése	Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezet-állapot javítása	Képzettségi szint emelése minden korosztályban	A lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	Társadalmi szolidaritás és kohézió erősítése
Padragkút								
Bakonygyepes - Ajkarendek								
Tósokberénd								
Ajka Városközpont								
Bódé								
Csingervölgy								

Fokozottan

Általánosan

Kevésbé

A célrendszer városrészi relevanciája.

2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK ÁTTEKINTÉSE

Ajka városa számos olyan fejlesztési elképzelést, beavatkozást szeretne véghezvinni, melyek több akcióterületen is ismétlődnek. A beavatkozások áttekinthetősége érdekében a fejlesztéseket tematizáltuk, úgynevezett akcióterületi beavatkozás-típusok meghatározásával. Az akcióterületeken **hét beavatkozás-típus** ismétlődik. Ezeken túlmenően **öt** olyan **tematikus program** is meghatározásra került, amelyek a város teljes területét érintik, beleértve esetenként az akcióterületeket is.

Akcióterületi beavatkozás-típusok:

1.	INTÉZMÉNYFELÚJÍTÁS, ENERGIAHATÉKONYSÁG NÖVELESE
	Az akcióterületek többségén számos olyan intézmény található, melyek többsége 30-40 éve épült, ezért korszerűsítésükre, energiahatékonyáguk növelésére van szükség. Az épületek teljes energetikai korszerűsítésére van szükség, illetve növelni kell a megújuló energiaforrások használatának arányát . A fejlesztési elképzelések között elsősorban napelemes rendszerek telepítése szerepel, de fontos feladat a közvilágítás korszerűsítése is. A jövő energiafelhasználását tekintve már középtávon célszerű egy Fenntartható Energia Cselekvési Tervet (Sustainable Energy Action Plan = SEAP) elkészíteni, melyben meghatározható a szükséges beavatkozások köre a teljes településre.
2.	REKREÁCIÓ, SZABADIDŐ, TURISZTIKA
	A Városliget mellett található a magas színvonalon megújuló ajkai Kristályfürdő, Kemping és Fedett Uszoda, amely a parkban található csónakázó –tóval, futópályával, kerékpárúttal, szabadtéri edzőpályával kínál pihenést és változatos kikapcsolódást nemcsak a város, de a környező települések lakói számára is. A meglévő és népszerű sportlétesítmények (Városi Szabadidő és Sportcentrum, a Bányász Sporttelep, stb.) fejlesztésére, újabb rekreációs helyszínek kialakítására, továbbá kulturális célú intézmény és attrakció bővítések megvalósítására törekszik a város. A városon belüli és a városkörnyéki turisztikai látnivalók és kínálatok (pl. Csinger: Parkerdő) fejlesztésével párhuzamosan szükséges egy minimum három csillagos hotel megépítése is a városban.
3.	VÁROSREHABILITÁCIÓ ÉS VÁROSKÉPJAVÍTÁS
	A városrehabilitáció és városképjavítás iránt Ajka régóta elkötelezett. Bizonyítja ezt a városközpont és környékére készített számos látványterv, környezetalakítási javaslat, valamint az értékvédelemmel és a településképjavítással összefüggő helyi rendeletek megalkotása. Célszerű ezeket a törekvéseket a fejlesztésekben érvényesíteni, hiszen a város járásközponti szerepéből adódóan sokan megfordulnak a település központjában. A vonzó települési környezet egyben jó hatással van a helyi kiskereskedelmi forgalomra is. A beavatkozásokat célszerű az egykori községek központjában is érvényesíteni.

4.	VERSENYKÉPES GAZDASÁG ÉS INNOVÁCIÓ
	A város a versenyképes gazdaság és ezzel szoros összefüggésben az innovációs potenciál fejlesztésében látja a jövőjének zálogát. Az ipari park fejlesztésével, a tervezett innovációs inkubátorház létrehozásával, a magasan kvalifikált munkaerő alkalmazásának ösztönzésével, a képzettségi szint általános emelésével, valamint a közép-, és felsőfokú szakképzés helyi igényekhez igazítását szolgáló foglalkoztatási paktummal kívánja elősegíteni a város a versenyképes helyi gazdaság megerősödését. A beavatkozások érintik a barnamezős ipari területeken megvalósítandó új gazdasági funkciók létrejöttének támogatását is.
5.	SZOCIÁLIS REHABILITÁCIÓ
	A szociális városrehabilitáció olyan városrészeket érint, amelyek fizikai állapota és többnyire ebből adódóan társadalmi állapota is lényegesen rosszabb, mint a települési, regionális szinten elfogadható szint. A rehabilitáció célja, hogy a város az adott városrészben mind az épített környezet, mind a társadalmi helyzet tekintetében valósítson meg felzárkóztató programokat. Ajka három városrészben, négy akcióterületen tervez szociális városrehabilitációs programot megvalósítani: Belváros 2; Padragkút 2; Csinger 1; Bódé 1; Bódé 2 akcióterületeken.
6.	VÁROSI ALKÖZPONTRENDSZER ERŐSÍTÉSE
	Ajka város egyedi, többközpontú városszerkezete az egykori Ajka község környező településeinek beolvasztásából jött létre. Jelenleg a legtöbb intézményi funkció Ajka városközpontjában sűrűsödik, ami a külső városrészekből (pl. Csingerből, és Padragkútról) már nehezen érhető el a nagy távolságok miatt. Ahhoz, hogy ezeken a településrészekben is könnyen elérhetővé váljanak bizonyos szolgáltatások, szükséges a városrészek központját kialakítani, vagy a meglévőt erősíteni.
7.	KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS TÁJREHABILITÁCIÓ
	Ajka gazdasága alapvetően az iparra és a bányászatra épült. A termelés sajátosságai miatt, valamint a gazdasági szerkezet elmúlt évtizedekben lezajlott átalakulásának következtében számos tájseb keletkezett, illetve bizonyos területek a termelés felhagyásával barnamezővé váltak. Ezek a területek környezetvédelmi, tájképi és településképi konfliktust okoznak Ajkán. A fenntartható és egészséges környezet iránti igény megköveteli ezeknek a területeknek a rendezését. A konfliktusok és problémák komplexitása és területi kiterjedtsége miatt ezen problémák megoldása várhatóan csak több finanszírozási ciklus beavatkozásain keresztül érhető el, melyeknek ütemezetten egymásra kell épülnie. A beavatkozások bizonyos barnamezős területek újrahasznosítása esetén hatással vannak a „versenyképes gazdaság és innováció”, valamint a városképjavítás beavatkozás típusra.

Bizonyos beavatkozások – legfőképpen a hálózatos programok – nem köthetők egy-egy akcióterülethez, mivel azokon „átnyúlnak”, ezért a közúti közlekedési hálózat, a közműhálózat, a vízrendezéssel összefüggő beavatkozások, valamint az oktatással – kultúrával – közigazgatással és az egészségüggyel összefüggő beavatkozások ún. tematikus programként kerültek meghatározásra a 2.3. Tematikus programok c. alfejezetben.

Tematikus programok:

1.	FELSzíNI VÍZHÁLÓZAT RENDEZÉSE
	<p>A felszíni vizekkel kapcsolatban elsődleges cél a vízzel történő ésszerű gazdálkodás, valamint azok jó mennyiségi és ökológiai állapotának elérése, melyekre való törekvéssel a város is alkalmazkodhat a globális éghajlatváltozással keletkező kihívásokra. A város nemcsak az árvizekkel szembeni védekezést, hanem az aszályosabb időszakokra történő fokozatos felkészülést is szem előtt tartja. A városközpontban a Torna-patak mederrendezését, revitalizációját tervezi az önkormányzat, melyet a „Belváros 1” akcióterület tartalmaz.</p> <p>Ajkarendeket is veszélyeztet a hegyről hirtelen lezúduló áradat. Az ajkarendeki záportározó megépítésével elkerülhető, hogy egy intenzívebb esőzés esetén elárhassa a lakóterületeket az árvíz. A záportározó megvalósítására tervek készültek.</p> <p>Tóskoberénd felszíni vízelvezető rendszere elavult, több helyütt nem tölti be a szerepét. Ezért az Önkormányzat a következő időszakban annak felújítását tervezi.</p>
2.	KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATOK FEJLESZTÉSE
	<p>A város belső hálózati kapcsolatainak, elérhetőségeinek javítása – az egyedi településszerkezet miatt – fontos feladat. A több település beolvadásával létrejött jelenlegi Ajka területén belül a városi léptékhez képest jelentős távolságok vannak. Példa erre Padragkút és a városközpont közötti kb. 8 km-es távolságra. A városközpont elérhetőségét a kerékpárutak növelésével célszerű javítani, tekintve, hogy olcsó közlekedési forma, és jelentősen növeli a lakosok mobilitását. Emellett a közúttól elkülönülten létesített kerékpárút csökkenti a balesetveszélyt is.</p> <p>Ajka a városközpont ipari forgalom alól történő tehermentesítését is meg kívánja oldani. Az ipari gazdasági területek nagy része a vasút mellé települt, közúton csak a városon keresztül oldható meg a terület elérhetősége. Az iparral összefüggő közúti forgalom elterelhető a városközpontból, új elkerülő út építésével a város nyugati oldalán. A nyomvonal még településszerkezeti tervi szinten sem létezik, ezért célszerű elkezdni a lehetséges nyomvonalak vizsgálatát megvalósíthatósági tanulmány keretein belül, melyet a folyamatban lévő településszerkezeti terv felülvizsgálatán alapuló módosítás során lehet meghatározni.</p>
3.	KÖZMŰHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE
	<p>A közműhálózat fejlesztés egyrészt a meglévő hálózat felújítását, korszerűsítését, másrészt a rendszerhiányok felszámolását jelenti. Ajka vízellátásában jelentős szerepet játszó 2x2.000-es vasbeton medence töltővezetéke magántulajdonban lévő ingatlanok alatt helyezkedik el. A töltővezetéket közterületre kell áthelyezni mintegy 1100 méter hosszon. Ezen túl menően 2000 méter hosszan el kell végezni az ivóvízvezeték cseréjét, és korszerűsíteni kell négy szivattyú egységet. A szennyvízelvezető rendszer hiányainak felszámolása szükséges a jogszabályokkal összhangban. A város tervezi a meglévő szennyvíztisztító telepen a másodlagos energiahasznosítás megvalósítását. Szükséges továbbá az Ajka Ipari Park két</p>

	szennyvíz átemelőjének korszerűsítése, mellyel jelentősen növekszik a szennyvízelvezetés biztonsága.
4.	OKTATÁS, KULTÚRA, KÖZIGAZGATÁSI SZERVEZETFEJLESZTÉS, INTELLIGENS VÁROS/SMART CITY TERVEK ÉS TANULMÁNYOK KÉSZÍTÉSE
	A város stratégiai célrendszere szerint az oktatás fejlesztése a város jövőjét illetően meghatározó szerepet játszik. A képzettségi szint emelése megalapozza a város fejlődőképes ipari és gazdasági szerkezetének megerősítését (1. stratégiai cél). A célul tűzött új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek számának és arányának növelése (1. rész cél), a felső- és középfokú szakképzés meghonosítása, illetve a vállalkozások igényeihez való igazítása meghatározó a város jövője szempontjából. A városlakók egyéni és munkaerőpiaci sikereinek záloga az oktatás személyi, módszertani és szemléleti (tartalmi) fejlesztése - korszerűsítése, valamint a hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítása minden korosztály és iskolatípus esetében.
5.	EGÉSZSÉGÜGYI INFRASTRUKTÚRAFEJLESZTÉS, EGÉSZSÉG MEGŐRZÉS ÉS SZEMLÉLET-FEJLESZTÉS
	<p>A program keretében az egészségügyi létesítményekhez szükséges gyógyító infrastruktúra fejlesztését tervezi az Önkormányzat. A következő időszakban is folytatni kell az egészség megőrzési programokat, melyeknek ki kell terjedni az infrastrukturális beruházásokra. Ebben az esetben nem csak új eszközök beszerzését, hanem az orvosi ellátás elérhetőségét is javítani kell. Orvosi rendelő egyedül Ajka központjában működik, ugyanakkor például Padragkút kb. 8 km-re fekszik az orvosi rendelőtől, ezért célszerű lenne egy kihelyezett orvosi rendelő telepítése Padragkút tervezett központjába.</p> <p>Az egészségmegőrzéshez és szemléletformáláshoz közvetetten kapcsolódik, hogy Ajkának régebben is és most is fontos a sport népszerűsítése és a sportolási lehetőségek biztosítása. Az egészségmegőrzés és egészséges életmód népszerűsítése és támogatása mellett az időskorúak ellátásának fejlesztése, (pl. idősek otthoni ellátása, szociális ellátás bővítése) is kiemelten fontos a város célrendszerének megvalósítása során.</p> <p>A szemléletformáláshoz elengedhetetlen, hogy már óvodás és kisiskolás korban megkezdődjön a mozgásra, sportolásra történő nevelés. Az infrastruktúra fejlesztésén túl, minél több, célzott – közösséget megmozgató/közösségépítő – program megrendezése is szükséges, mint például az évente megrendezett „Liget 11” futóverseny, vagy a „Szilveszteri futás”.</p>

Az egyes akcióterületeken megvalósítandó, illetve a tematikus programokhoz **tartozó tervezett projektek összefoglaló táblázata (2. sz. melléklet)** tartalmazza az egyes projektek **becsült költségét**, valamint a megvalósítás **kívánatosnak tartott ütemezését**. Az ütemezés csak tájékoztató jellegűnek tekinthető, hiszen nagyon függ a pályázatok kiírásának időpontjától, valamint a város rendelkezésére álló önrész mértékétől. Az ütemezés során figyelembe vettük, hogy az első időszakban a projektek előkészítésére, valamint a tervek elkészítésére kell a hangsúlyt helyezni. Az ütemezést befolyásoló

tényezők között a külső források rendelkezésre állása a legmeghatározóbb. A városnak vannak időrendi preferenciái, amelyek a projektek optimális egymásra épülésére is tekintettel vannak, de a megvalósítást mindenek felett a külső források elérhetősége határozza meg.

2.2 AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE ÉS AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN MEGVALÓSÍTÁSRA KERÜLŐ FEJLESZTÉSEK

2.2.1 Az akcióterületek kijelölése

A Város az előzőekben ismertetett célok elérése érdekében az alábbi akcióterületeken kívánja a fejlesztéseit megvalósítani:

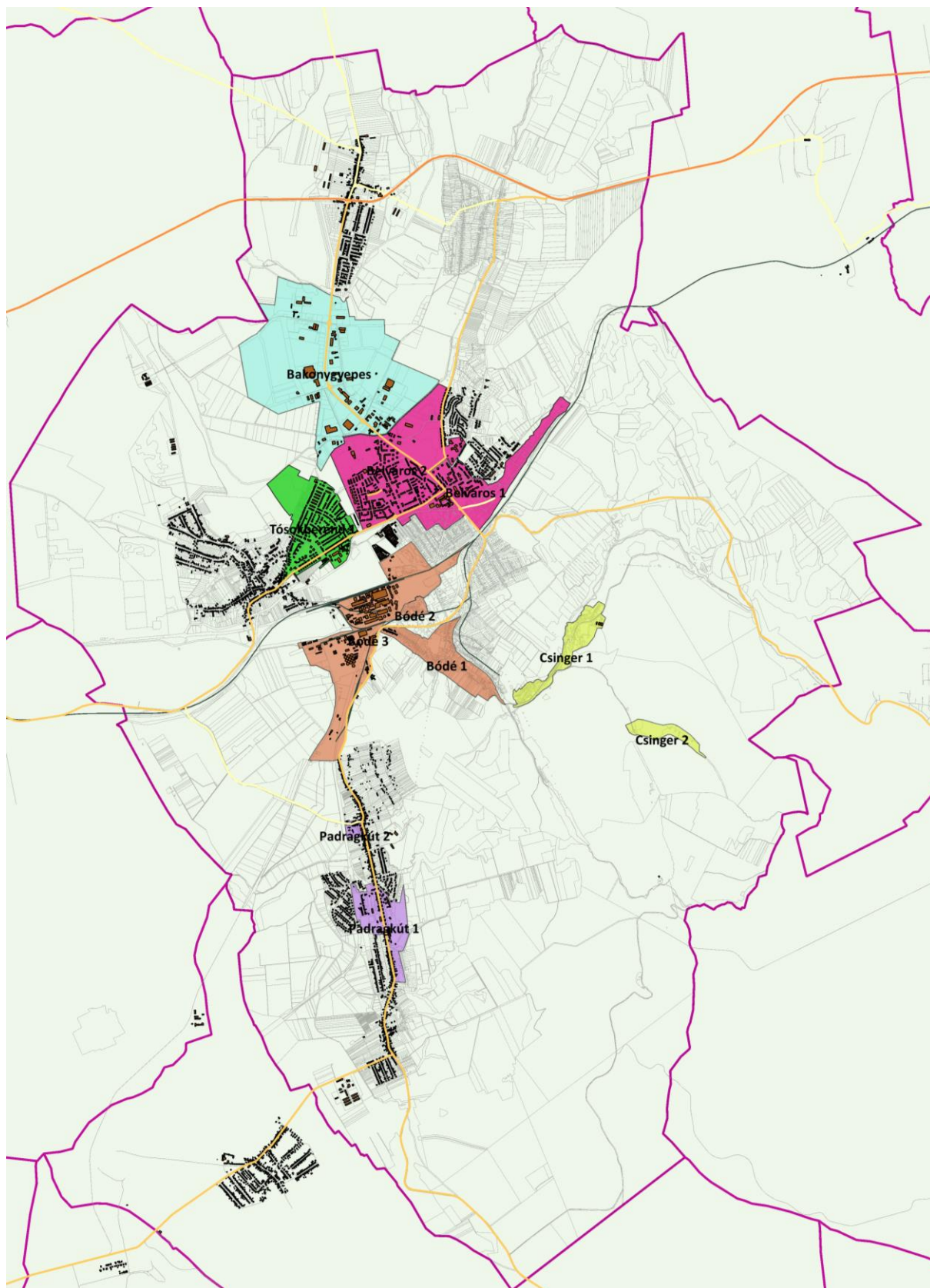
- Belváros 1.
- Belváros 2.
- Tósokberénd 1.
- Padragkút 1.
- Padragkút 2.
- Csinger 1.
- Bódé 1.
- Bódé 2.
- Bódé 3.
- Bakonygyepes-Ajkarendek
- Tósokberénd 2.
- Csinger 2.

Az akcióterületek térbeli elhelyezkedését bemutató **térkép** és az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztések összefoglalását bemutató **táblázat** a következő oldalon található.

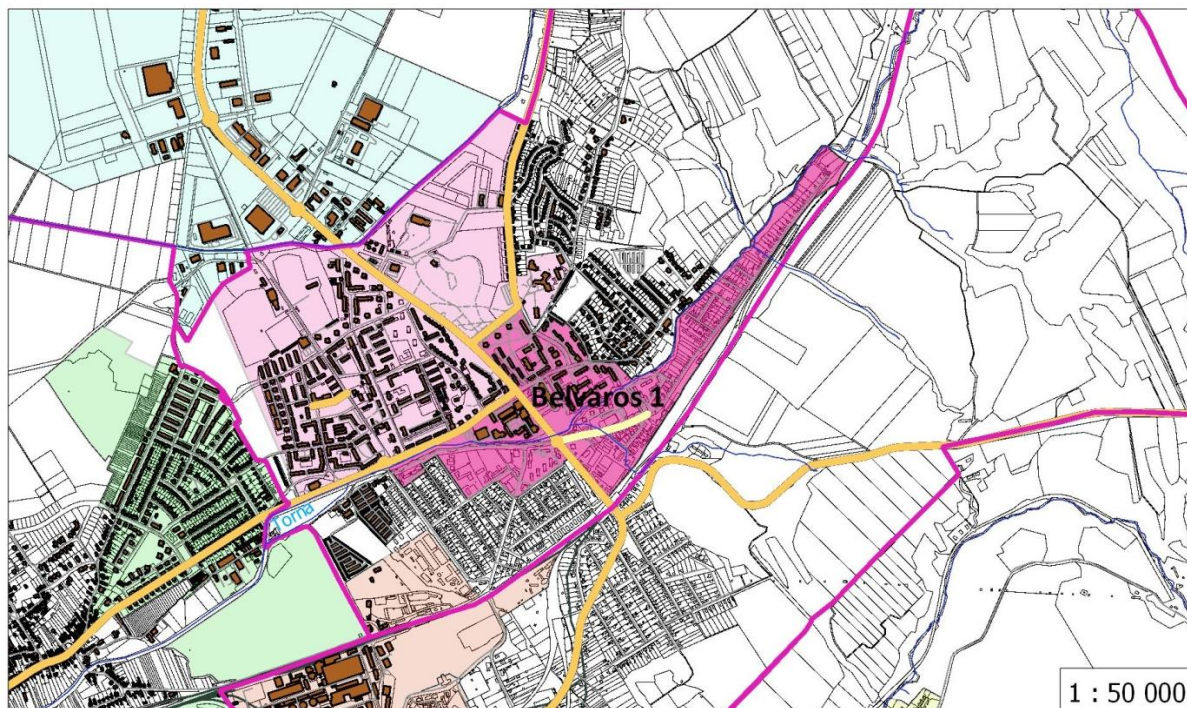
	1. Intézményfelújítás, energiahatékonyság növelése	2. Rekreáció, szabadidő, turisztika	3. Város-rehabilitáció és városképjavítás	4. Versenyképes gazdaság és innováció	5. Szociális rehabilitáció	6. Városi alközpont-rendszer erősítése	7. Környezet-védelem és tájrehabilitáció
Belváros 1.							
Belváros 2.							
Tósokberénd 1.							
Padragkút 1.							
Padragkút 2.							
Csinger 1.							
Bódé 1.							
Bódé 2.							
Bódé 3.							
Bakonygyepes-Ajkarendek							
Tósokberénd 2.							
Csinger 2.							

Releváns beavatkozás-típusok az egyes akcióterületeken.

2.2.2 Akcióterületek bemutatása és az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések

Belváros1.

Kijelölés

A „Belváros 1” akcióterület már a korábbi IVS-ben is szerepelt, viszont a jelenlegi lehatárolás a korábbi lehatárolással csak a Torna patak–Fő út–Szabadság tér–Petőfi Sándor út–Gyár utca közötti területen esik egybe. A korábbi lehatárolás Torna-pataktól északra fekvő részét (Újélet utca–Mikes Kelemen utca–Semmelweis utca–Eötvös utca–Kohász utca–Ifjúság utca– Kossuth utca–Petőfi Sándor utca–Fő út–Szabadság tér– Torna patak által határolt terület) jelen Dokumentum Belváros 2 akcióterülete foglalja magában.

Az akcióterületi lehatárolás módosítását elsősorban azt tette szükségessé, hogy ezen a területen sűrűsödnének a járásközponti funkciók (intézmény, kereskedelem, közösségi közlekedési átszállópont stb.), ebből következően ez a terület tekinthető Ajka tényleges városközpontjának.

A terület lehatárolása a következő: Vasútvonal – Torna-patak völgye – Béke utca – Cserhát utca – Köztemető – Táncsics Mihály utca – Tűzoltó utca – Kórház utca – Fő út – Szabadság tér – Deák Ferenc utca – Bródy Imre utca – Fürst Sándor utca – Rózsa utca – Hét vezér utca – Csingeri utca.

Ez a terület tekinthető **az egykori ajkai településnek**, mely a 70-es években jelentős átalakuláson ment keresztül: a régi falusias település szerkezetet (patak menti falu) **felváltotta a központi funkcióknak teret adó ma ismert karakteres városközpont**. Itt található a polgármesteri hivatal, a járási hivatal, a rendőrség, a tűzoltóság, bíróság, a vasútállomás, a buszpályaudvar, több oktatási intézmény és óvoda, a városi könyvtár és szabadidőközpont, valamint számos kiskereskedelmi egység (pl. piac). Ezen a területen helyezkedik el Ajka nevezetességének, az **Ajka Kristálynak** helyet adó épületegyüttes. A városközpont építése során létesült paneles szerkezetű társasházak nagy része is ezen az akcióterületen helyezkedik el, melyek felújítása (energihatékonyság javítása) már

elkezdődött. **Az akcióterület** a lakóépületek tervszerű telepítésének, valamint a Torna-patak zöldsávjának köszönhetően **magas zöldfelületi aránnyal rendelkezik**. Bár a patak erősen mérnöki szempontú szabályozása a városközpont kialakításakor megtörtént, ennek revitalizációja, továbbá a közúti és gyalogos kapcsolatok számának, valamint a parkolók területének növelése is része az akcióterületi feladatoknak.

Az akcióterület nemcsak városközponti, hanem járási központi szerepet is betölt. **Ebből következően a legtöbb ember ezen a lehatárolt területen fordul meg Ajkán belül**. Így a városközpont fejlesztésének komplexnek, többértékűnek kell lennie.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

1. AKCIÓTERÜLET	
Belváros 1.	
1.	Intézményfelújítás, energiahatékonyság növelése
2.	Rekreáció, szabadidő, turisztika
3.	Városrehabilitáció és városképzésvetés
4.	Versenyképes gazdaság és innováció
7.	Környezetvédelem és tájrehabilitáció

Az akcióterületen található **intézmények többsége az 1970-es években épült**, azóta a kisebb-nagyobb felújítások mellett, nem történt teljes körű felújítás, akadálymentesítésük sem történt meg, energiahatékonyságuk nem tekinthető megfelelőnek. Amellett, hogy az intézmények teljes energetikai korszerűsítésére szükség van, növelni kell a megújuló **energiaforrások használatának arányát is**. Elsősorban **a napelemes rendszerek telepítése** jöhet szóba, ezt a beruházást tervezi az Önkormányzat többek között a Fekete-Vörösmarty Általános Iskola és Gimnázium, a Patakparti Óvoda, a Katica Óvoda, a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ esetében is. Itt kell hangsúlyozni a panelos lakóépületek időszerű felújítását is, mely során a szükséges gépészeti korszerűsítés mellett, meg kell oldani az épületek megfelelő szigetelését, esetleg nyílászárók cseréjét is.

A **megújuló energia termelése és felhasználása** és az energiahatékonyság javítása fokozatosan kell, hogy teret nyerjen az emberek életében, nagy távot tekintve ezért **gondosan kell előkészíteni és megtervezni a rendszert**. Erre alkalmas a **Fenntartható Energia (Stratégiai és) Cselekvési Terv** (Sustainable Energy Action Plan = SEAP), mely meghatározza a szükséges beavatkozások körét az épített környezetben (felújítás, szigetelés stb.), a városi infrastruktúrában (pl. közvilágítás, intézmények), valamint a lakosság és helyi civil társadalom bevonásának módját. **A terv meghatározza továbbá a település adottságai alapján szóba jöhető energiaforrásokat, az energiatermelő létesítmények elhelyezését** (pl. házi erőművek, vagy egyetlen nagyobb kapacitású kiserőmű elhelyezése), **a szükséges kiépítendő létesítmények körét stb.** A terv stratégiai tervnek is tekinthető, hiszen előre meghatározott energetikai modell (pl. költségoptimalizálás vagy ún. „nullához közelítő” fogyasztás) szerint határozza meg a szükséges beavatkozásokat.

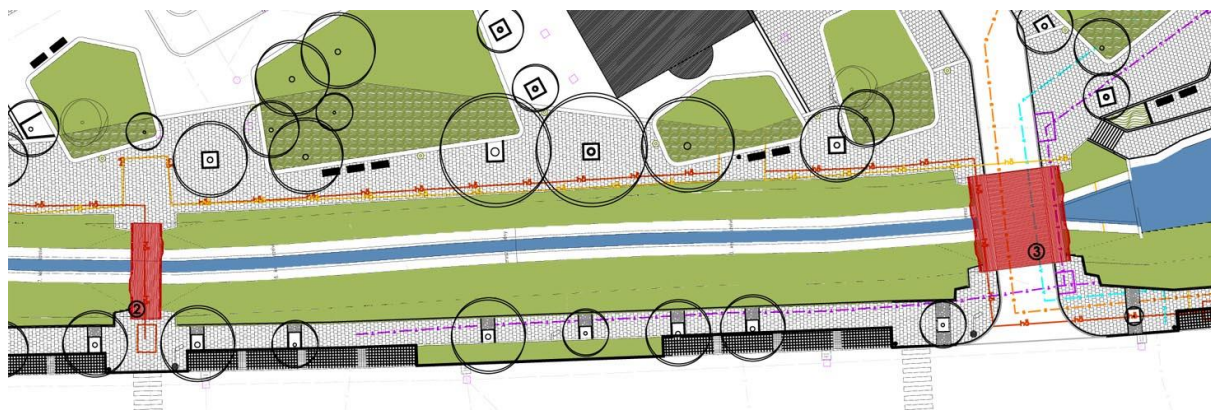
A SEAP-ot a teljes város energiahatékonyságának javítására kell elkészíteni. Fontosságát jelzi, hogy önálló projektként finanszírozható a TOP-ból.

Ajka belvárosát az iparban és közigazgatásban betöltött szerepének megfelelően alakították a 70-es években (1971-ben járásszékhely lett). Ekkor létesítették karakteres városközpontját, ebben az időszakban építették meg gondos tervek alapján a számos, városképet meghatározó épületet (áruházak, hotel, művelődési ház), intézményt (bíróház, ügyészség, iskolák), valamint alakították ki a városi tereket, zöldfelületi rendszereket. Azóta karbantartások, korszerűsítések történtek, de **jelentősebb városszerkezet és városkép javító beavatkozások nem történtek**. Ajka közigazgatási szerepe a járási rendszer ismételt kiépítésével tovább erősödött, ezért **szükséges a városközpont komplex megújítása**. A szűken vett városközpont jelenlegi kialakítása, elérhetősége a ma elvárt igényeknek már nem minden tekintetben felel meg, **bizonyos funkciókat a rendszer nem képes megfelelően működtetni** (pl. az üzletek nem tudnak stabilan működni, gyakori a profilváltás). A terület rehabilitációjával (városi terek, zöldfelületi rendszer megújításával, forgalomtechnikai fejlesztéssel stb.) **egy olyan minőségi városközponti környezet kialakítása a cél**, melyet a városlakók és a járási települések lakói az ügyek elintézése mellett mind gyakrabban felkeresnek, áttételesen jótékony hatást gyakorolva egyúttal a helyi kiskereskedelemre is. Az akcióterület kiváló adottsága a területen átfolyó **Torna-patak és parti sávja**, melynek **rendezését** – összhangban a vízkár-elhárítási érdekekkel, ökológiai hálózatban, valamint városi klíma javításában betöltött szerepével – **kiemelten kell kezelni a városrehabilitáció során**.

A városközpont megújításának szándéka a városban folyamatosan napirenden van. A 2009/2010-es EUROPAN Nemzetközi Építészeti és Városépítészeti Pályázatának Ajka városközpontja volt a helyszíne, melyre 31 pályamű érkezett. A javaslatok jó alapot szolgáltattak a jelenleg folyamatban lévő tervezésnek. Ennek során **a kor igényeinek megfelelő, vonzó kereskedelmi központ kialakítása a cél**: újragondolásra kerül a parkolási rendszer (parkoló bővítés), a belső parkoló megközelíthetősége, a gyalogos felületek rendszere, és javaslat készül az üzlethelyiségek bővítésére.

A **Torna-patak városközponti szakaszára rehabilitációs terv** készült 2007-ben. A terv a zöldfolyosó meglévő elemeinek megtartása és erősítése, valamint a patakmeder revitalizációja mellett **egy közúti híd áthelyezésével, és két gyalogos híd megvalósításával számol** a városközpont és a patak túloldalán elhelyezkedő iskolák és lakóterületek gyors megközelíthetősége érdekében. A terv még nem valósult meg. A mederrendezést a teljes városi szakaszra ki kell terjeszteni, ezzel is erősítve a város zöldfelületi rendszerét.

Részlet a Torna-patak és környezetének rehabilitációjának tervéből (Forrás: Város-Teampannon Kft., 2007.)

Ajka a **vásárcsarnok környezetének rendezését** is tervbe vette. A tervi koncepció már elkészült, mely szerint **bővülne a zöldfelület és a parkolóhely, valamint egy új játszótér is elhelyezésre kerülne**. A terv a kerékpárút hálózat erősítésével is számol a Torna-patak mentén tervezett kerékpárúthoz történő közvetlen csatlakozással.

A városrész közlekedési hálózatának javítása érdekében fontos feladat a Béke utca Alkotmány utca összekötése és a Vasútállomás előtti kereszteződés rendezése. A terület jelenleg nem körüljárható Béke utca és az Alkotmány utca összekötése nem történt meg a lakóterület kiépítésével párhuzamosan. Jelenleg a közel 1000 lakásos lakóterületről minden forgalom a Fő úton keresztül zajlik jelentősen terhelve a belváros légszennyezettségét. A terület minden utcáján tömegközlekedés zajlik. A Torna-patak a város fő vízgyűjtője. A két terület összekötésével a város közlekedési hálózata jelentősen átalakulhat. A **híd kialakításával** a belvárosra nehezedő forgalom lecsökken és a városban jobban eloszlik. A tömegközlekedési hálózatok átalakításával rövidebb útvonalon lehetne megközelíteni a célállomásokat.

*Részlet a Vásárcsarnok és környékének környezetalakítási tervéből (Forrás: Város-Teampannon Kft., 2014.) –
Meglévő és tervezett állapot*

A belváros kerékpáros elérhetőségét az egész akcióterületre ki kell terjeszteni új kerékpárutak kiépítésével, vagy kijelölésével, illetve kerékpártárolók létesítésével. Ennek részleteit lásd a tematikus programokban.

A városrehabilitáció nemcsak a funkcionális terek újragondolását, hanem a **városképp javítását** is magába foglalja. Ehhez szükséges elsősorban az intézmények, a közösségi közlekedéshez kapcsolódó fogadóépületek (vasútállomás, autóbusz-pályaudvar), valamint a karakteres épületek (pl. üzletek, áruházak, hotel) **homlokzatának felújítása, korszerűsítése – a zavaró városképi elemek kijavításával – elbontásával -, összhangban a központ kialakult városképi értékeivel.** Ajka idén ennek jogi alapjait is megteremtette az épített értékek védelmével, a helyrehozatali kötelezettséggel, valamint a településképi véleményezési, és bejelentési eljárással kapcsolatos rendeletek megalkotásával, így az érintett tulajdonosokat is ösztönözheti a vonzó települési környezet kialakítására.⁴

A belváros központi funkciójából adódóan a szabadidős tevékenységek, rendezvények helyszíne, a kulturális intézmények városhálózatban betöltött szerepéből, adottságaiból következően kis mértékben bizonyos turisztikai szolgáltatásokat is ellát. Az akcióterület kisebb parkjai, városi terei lehetnek a színhelyei a térségi identitást erősítő közösségi programok rendezésének. (Jelenleg is működnek lakóközösségi programok a panelos lakókörnyezetben élők részére, melyre önkormányzati intézmények, civil szervezetek és egyházi szervezetek révén további programelemek építhetők).

Az akcióterületen található az Ajkai üvegyár, ahol a város világhírű **Ajka Kristály** üvegtermékeit állítják elő közel másfél évszázada. Az egyedülálló kézműves gyártási technológiával készült ólomüveg használati eszközökre és gondosan megtervezett iparművészeti tárgyak gyártására méltán lehet büszke a város. Erre a brand-re alapozva, a térségbe látogató turisták városba vonzására célszerű **egy olyan vonzó szolgáltatást telepíteni, amely tovább javítja, finomítja a városról alkotott képet.** Erre javasolt létre hozni egy olyan, jól felépített és strukturált látogató központot, mely amellet, hogy bemutatja az iparművészeti remekeket, testközelből is megmutatja, hogy milyen precíz kézműves munka húzódik meg a termékek megalkotása mögött. Jóval kisebb léptékben kiinduló példák lehetnek a parádsasvári manufaktúrák, ahol egy légtérben található a műhely, a kiállító tér, és a vásárló tér is.

Az akcióterület jellemzői

ÉRTÉKEK, LEHETŐSÉGEK	KONFLIKTUSOK, KIHÍVÁSOK
Járási és városi közintézmények sűrűsödése	Energetikailag elavult épületek, energiahatékonysági problémák, akadálymentesítés megoldatlan
A városközponti funkciók erősödése	Folyamatos az üzletek fluktuációja a városközpontban, leromlott épületállomány, üzletek homlokzata, nehezen megközelíthető épületek, a kor igényeihez képest néhol korszerűtlen terek találhatók.
Egyedi iparvárosi karakter	Elhanyagolt homlokzatok, igénytelen cégérek, reklámok,

⁴ Az építészeti örökség helyi védelméről szóló 12/2015. (III. 30.) önk. rendelet, a településképi véleményezési, településképi bejelentési eljárás, a helyrehozatali kötelezettség és a településképi kötelezés helyi szabályairól szóló 11/2015. (III.30) önk. rendelet

ÉRTÉKEK, LEHETŐSÉGEK
Nagy kiterjedésű zöldfelületek, térszervező Torna-patak völgye
Jó megközelíthetőség (közút, közösségi közlekedés)

KONFLIKTUSOK, KIHÍVÁSOK
a kialakított építészeti karakterhez nem illeszkedő (zavaró) épületbővítések
Kevés gyalogos és közúti kapcsolat, árvízveszély
Kerékpáros közlekedési rendszer nem teljes, parkolási konfliktusok

A járási központ szerepéből adódóan célszerű a központi hely harmonikus, modern városképi arculatának továbbfejlesztése, javítása. A közterületeket érintő beavatkozások, így a zöldfelületi fejlesztések, a közterületek, a fő közlekedési utak tengelyei és csomópontjának egységes és összehangolt fejlesztése (pl. forgalomtechnikai fejlesztés) **szükségessé teszi az önkormányzat által elfogadott közterület-alakítási terv készítését.** A közterület alakítási terv célja, hogy elősegítse a településszerkezeti, forgalomtechnikailag és településképi szempontból együtt kezelendő közterületek egységes és összehangolt módon történő kialakítását és fejlesztését. **A közterület-alakítási terv nélkül megnehezül a városközpont egységes településképi arculatának megteremtése,** fennáll a projektre veszélyes koordinálatlan, széteső beavatkozások bekövetkezése.

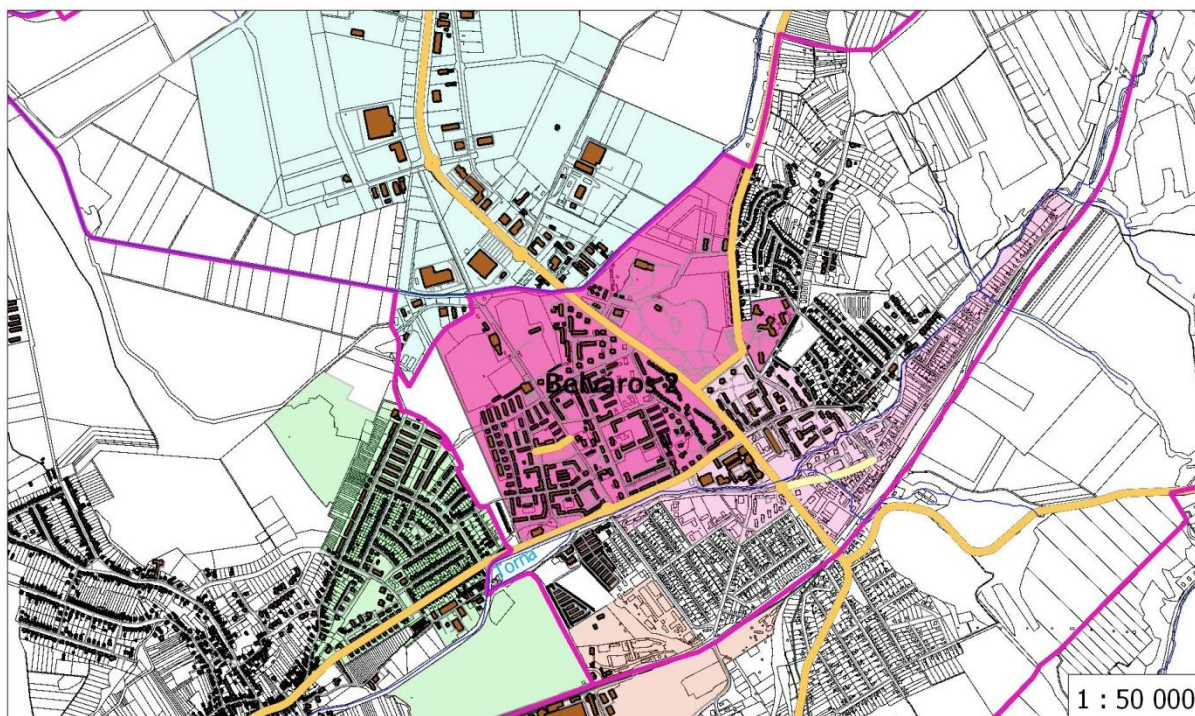
A város szempontjából kiemelt jelentőségű tervezett projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus						Eredmény indikátor*
Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ Ajka József Attila u. 30. energetikai felújítása	2016	12	60	1						5, 6
Fekete-Vörösmarty Általános Iskola és Gimnázium József Attila u.30. energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2016	12	250	1						5, 6, 7, 8
Katica óvoda energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás + óvodaudvar	2018	12	50	1						5, 6, 7, 8
Bródy Imre Gimnázium energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2016	12	240	1						5, 6, 7, 8

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus							Eredmény indikátor*
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Közlekedésfejlesztés Torna patak feletti híd és Alkotmány utcai csatlakozás	2016	24	190			3					11
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Közlekedésfejlesztés kerékpárút építés	2016	24	30			3					12
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Buszpályaudvar felújítása	2016	24	100			3					13
Városrehabilitáció - Torna patak mederrendezése	2017	24	700			3				7	11, 16
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Szabadság tér közterület átalakítása	2017	24	70			3					11
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Hild park gyalogátkelőhelynél jelzőlámpa kiépítése	2016	24	15			3					11
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Hild park felújítása	2017	24			2	3					9, 11
A városközpont fejlesztéséhez kapcsolódó üzletek megújítása, homlokzatok felújítása, energetikai korszerűsítés szolgáltatások bővítése	2016	24	200	1		3	4				1, 6, 11
Városháza belső felújítása és klimatizálása	2017	12	60	1							13
MÁV Vasútállomás felújítása	2017	24	50			3					13
Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ Ajka Szabadság tér 12. könyvtár belső felújítása és napelemes energia alkalmazása	2016	18	60	1							7, 8, 13,
Patakparti óvoda energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás + óvodaudvar	2019	12	60	1							5, 6, 7, 8, 13

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Belváros 2.**Kijelölés**

A korábbi IVS már lehatárolt ugyanezzel a névvel akcióterületet, de a jelenlegi lehatárolása attól jelentősen eltér: az akcióterületnek már nem része az Ifjúság utcától délre, valamint a Kossuth Lajos utcától keletre húzódó terület, valamint a Kristályfürdőtől északra található tömb (Jubileumi park–Széles-víz közötti terület).

Az akcióterület módosítását – a Belváros 1. akcióterülethez hasonlóan – a funkciók elhelyezkedése és a városszerkezet jellemzői tették szükségessé. Területét a következő (köz)területek határolják: Kórház utca – Korányi Frigyes u. – Széles-patak – Tósokberénd – Petőfi utca – Szabadság tér – Fő út.

A területen elsősorban lakófunkció található, de a kiterjedt lakótelepekhez kapcsolódóan több oktatási és szociális intézmény és sport terület is működik a városrészben. Ezen a területen található a városi klíma szempontjából jelentős összefüggő zöldterület, a Városliget, melyhez több rekreációs és kiskereskedelmi szolgáltatás is kapcsolódik. Az akcióterületen található az 1950-es és 60-as években épült, városképi szempontból kiemelkedő szocialista realista lakótelepek, melyek tervszerűen elhelyezett épületei között jelentős zöldfelületek, fasorok (platan) található. A Fő utca mellett már a későbbi időszakban létesült panelépületek található.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

Az itt javasolt beavatkozás típusok – némi eltéréssel – hasonlóak a Belváros 1 területéhez:

2. AKCIÓTERÜLET	
Belváros 2.	
1.	Intézményfelújítás, energiahatékonyság növelése
2.	Rekreáció, szabadidő, turisztika
3.	Városrehabilitáció és városképjavítás
5.	Szociális rehabilitáció
7.	Környezetvédelem és tájrehabilitáció

A beavatkozások célja egyrészt a városi zöldfelületek és lakókörnyezet javítása, korszerűsítése, valamint a rekreációs, szabadidős szolgáltatások bővítése, fejlesztése.

Az akcióterületen elhelyezkedő intézmények korszerűsítésének igénye hasonló a Belváros 1 akcióterületen található intézmények korszerűsítéséhez. Az intézmények, valamint a panelos épületek energiahatékonyságának, továbbá a megújuló energiafelhasználás arányának növelése érdekében mielőbb el kell készíteni a korábban már részletesen bemutatott SEAP-ot.

A lakókörnyezet vonzó arculatának, és a zöldfelületi rendszernek a fejlesztése érdekében célszerű elkészíteni az értékvédelmi rendelet által meghatározott közterület-alakítási tervet. **Ebben a tervben meghatározhatók a közműberendezések, a reklámok, a köztárgyak (padok, kutak, világítás stb.), valamint a kereskedelmi egységekhez tartozó teraszok kialakításának részletes szabályai, továbbá meghatározhatók a szükséges zöldfelületi fejlesztések.** Célszerű a városrészben a nagyobb zöldfelületek pihenőpark jellegét erősíteni a beavatkozásokkal. A területen lévő platánfák védelmét és a kapcsolódó közterületek fejlesztését is meg kell oldani, mert a platánok megnőttek, a vízelvezető rendszer széttöredezett, a burkolat balesetveszélyessé vált.

A városrészben belül helyezkedett el a korábbi szociális városrehabilitáció területe, ahol folytatni kell a megkezdett programokat, valamint a Petőfi, Móra, Móricz Zs. utcák által érintett területen is kiemelten kell kezelni a szociálisan hátrányos helyzetűek segítségét.

A városrész elérhetőségét kerékpárút tengelyek kiépítésével célszerű tovább erősíteni. Ajka sokat tett az elmúlt időszakban a kerékpárút-hálózat fejlesztéséért, amit az akcióterületet érintve szükséges továbbfolytatni. **Erre legalkalmasabb helyszín a Sport utca.**

A Városliget jelenleg elsősorban rekreációs, szabadidős funkciót tölt be Ajka életében. A Városligetben – a kiváló zöldfelületi környezetre alapozva – továbbiakban is rekreációs fejlesztési célú beavatkozásokat javasolt fejleszteni. A terület alkalmas a szálláshelyszolgáltatás-kapacitás növelésére, a ligetben elhelyezendő legalább háromcsillagos szállodával, és étteremmel. A szálloda megvalósítása hozzájárul Ajka turisztikai potenciáljának erősödéséhez. A park sportolási célú jellege erősíthető annak meghatározott részén, futópálya és fitness park elhelyezésével. Ez amúgy közvetlenül kapcsolódik a városi és városkörnyéki életmódsegítő programokhoz is. A bemutatott funkciók elhelyezése érdekében szükséges az egész parkra kiterjedő **telepítési tanulmányterv** készítése, **mely településrendezés és fejlesztés megfelelő léptékében meghatározza az elhelyezhető funkciók körét, így az a településrendezési eszközök módosításának megalapozója lesz.** A funkciók meghatározásánál a szálláshely-szolgáltatás mellett, a rendezvénytér, valamint a kereskedelmi/vendéglátó funkciók és létesítményeinek elhelyezésével is szükséges számolni. A közterület-alakítási terv léptékében pedig a sétányok, műalkotások, közvilágítás, köztárgyak elhelyezésének tervszerű meghatározása, illetve a park arculatának újra gondolása lehetséges (kertépítészeti terv), melyet mindenképpen célszerű elkészíttetni a város parkfelújítási elképzeléseinek megvalósítása előtt (pl. gyöngykavicsozás, aszfaltozás, játszótér bővítése, parkolóhely kialakítás, stég és madárvárta kiépítése, szobrok áthelyezése stb.).

Az Akcióterületen található a Bányász Sporttelep sportlétesítményei, két felújított sportpálya, valamint egy kétszintes öltözőépület. A terület jelentős szabadterület kapacitással rendelkezik, ezért **kitűnő helyszín a városi sport és szabadidős tevékenységek kibővítéséhez.** A sportterület jövőbeni kialakítására terv készült, mely szerint **új kosárlabda csarnok épül** a meg lévő épülethez csatlakozva, valamint **egy szabadtéri kosárlabdapálya** és egy télen - nyáron egyaránt használható **jégkorongpálya létesül**, továbbá új feltáró út és új parkolóhelyek létesülnek. A kosárlabdacsarnok építési engedélyezési tervei már elkészültek.

Részlet a tervezett sportkomplexum látványterveiből és helyszínrajzából (Forrás: Város-Teampannon Kft., 2014.)

ÉRTÉKEK, LEHETŐSÉGEK
Jó minőségű kiterjedt zöldfelületi rendszer
Turisztikai és rekreációs szolgáltatások bővítése
Megfelelő nagyságú tér nagyobb rendezvények elhelyezésére
Szociális és oktatási közintézmények
Kiváló lakókörnyezet

KONFLIKTUSOK, KIHÍVÁSOK
A park funkcióinak bővítése érdekében szükséges azok összehangolása tanulmányterv készítésének keretében
A városban nincs megfelelően magas színvonalú szállodai és éttermi szolgáltatás.
Megfelelő helyszín kiválasztása a Városligetben
Energetikailag elavult épületek, energiahatékonysági problémák, akadálymentesítés megoldatlan
A magas értékű zöldfelületi rendszer (közterületek) színvonalának megtartása, fejlesztése
Előregedő városrész
Szociálisan hátrányos helyzetű területek kialakulásának veszélye

További fejlesztési igény a településrészen a Sport utca csapadékvíz-elvezető hálózatának bővítése, melyre konkrét tervvel rendelkezik a város.

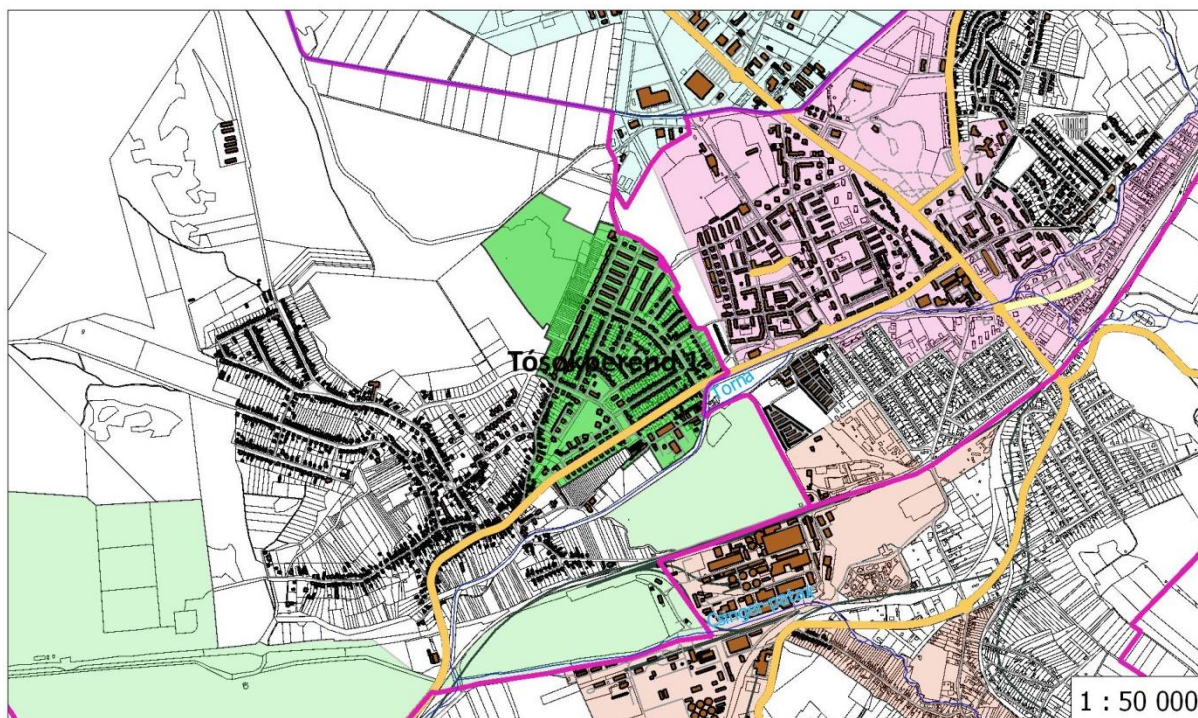
Jelenleg még nem határozható le az esetleges szociális rehabilitáció célterületei, a kritériumok meghatározása folyamatban van. A város és a tervezők úgy ítélik meg, hogy az akcióterület egyes részein szükségessé válhat szociális rehabilitációs beavatkozás.

A város által a benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen:

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus							Eredmény indikátor*
Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ Múzeum belső tereinek megújítása II. ütem	2016	24	40	1	2						13, 20
Vizikék óvoda energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás+ óvodaudvar	2016	12	120	1							5, 6, 7, 8
Molnár Gábor Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógyped. Módszertani Intézmény energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2020	12	200	1				5			5, 6, 7, 8, 14
Újélet utcai Időskorúak gondozóházának és Idősek otthona komplex felújítás és akadálymentesítése	2016	24	100	1							5, 6, 10, 13
Családsegítő intézmény épületének felújítása	2017	12	50	1				5			5, 6, 13, 19
Fasorok megőrzése	2016	18	80			3				7	11, 16
Városliget megújítása	2016	24	190			3				7	11, 16
3 csillagos hotel kialakításához terület előkészítése a Városligetben.	2016	36	330		2						
Zeneiskola energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2019	12	130	1							5, 6, 7
Sport utcai csapadékvíz-elvezető főgyűjtő bővítése	2016	18	250			3					15
Városi sporttelepek fejlesztése	2015	24	500		2						9, 20
Kossuth Park felújítása	2017	24	70		2	3					9, 11
Szociális városrehabilitációs program folytatása a belvárosban	2017	36	300					5			14, 19
Ajka Városi Uszoda és Strand megújuló energiával történő fejlesztése	2016	12	40	1	2						6, 7, 8

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Tósokberénd 1.**Kijelölés**

A korábbi IVS-ben azonos névvel nagyon hasonló akcióterület került lehatárolásra a Széchenyi utca-Liliom utca–Szent István út közötti terület nélkül. Az akcióterület lehatárolásának pontosítását a város jellegzetes szerkezete tette szükségessé. Az Ajkához korábban hozzátartozó egykori falvaknak a város folyamatos fejlődése, változása ellenére továbbra is önálló a szerkezetük, funkciójuk, így egyedi fejlesztési irányok határozhatók meg.

Az akcióterület határa a következő: Szent István út- Ajka-központ városrész határa (Kiskertek) – Záporkert terület – Széchenyi utca által határolt terület.

A terület Tósokberénd keleti részeit foglalja magába, ahol **elsősorban falusias és kertvárosias lakóterületek helyezkednek el**, de ezen a területen kisebb mértékben kisvárosias lakóterületek is találhatóak. **A városrész intézményi ellátottsága**, hasonlóan a többi külső városrészhez, **viszonylag gyenge**. Az intézmények és a kereskedelmi egységek elsősorban a helyi lakosok igényeit elégítik ki: óvoda, katolikus általános iskola, posta. Ezen kívül találhatóak a városrészben kisebb térségi jelentőségű intézmények is, mint a tűzoltóság, vagy a katasztrófavédelmi kirendeltség a Szt. István úton. Sport és rekreáció területén a városrész nem sok létesítménnyel rendelkezik. A tervezett szabadidőközpont fejlesztése egyelőre várat magára.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

3. AKCIÓTERÜLET	
Tósokberénd 1.	
1.	Intézményfelújítás, energiahatékonyság növelése
2.	Rekreáció, szabadidő, turisztika
3.	Városrehabilitáció és városképjavítás
4.	Versenyképes gazdaság és innováció
5.	Szociális rehabilitáció

Ezen az akcióterületen is indokolt az **intézmények** (tűzoltóság, óvoda) energiarendszerének korszerűsítése, és itt található a **bányásztelep sorházai**, ahol szintén szükséges a lakóépületek energiahatékonyságának javítása. Az **energiagazdálkodás javítása** érdekében javasolt az egész településre elkészíteni a korábban már bemutatott SEAP tervet, mely önálló projektként is finanszírozható a TOP-ból.

Tósokberénd területén jelenleg nincsen közösségi sportolási lehetőség. Az önkormányzat célja, hogy a város minél szélesebb rétegének elérhetővé tegye és megteremtse a sportolási lehetőséget. Ennek érdekében a Tósoktól északra lévő, Széles-patakhöz kapcsolódó záportározó környezetében **kb. 10 ha-os szabadidőközpontot kíván a város létrehozni**, melynek településrendezési feltételeit már korábban megteremtette. **A terület alkalmas a kulturált sportolás feltételeinek megalapozására**, szabadidős tevékenységek elhelyezésére. Megvalósíthatósági tanulmány keretein belül célszerű vizsgálni, hogy a záportározó vízfelszíne – amennyiben folyamatosan biztosítható megfelelő mennyiségű és minőségű víz, és a „folyamatos üzem” nem veszélyezteti az árvízi biztonságot – miképpen vonható be a terület szabadidős tevékenységeinek bővítésébe.

A tervezett szabadidőközpont területe (légifotó (Google Earth) és TSZT részlet)

A fejlesztések közvetlenül erősítik a városrész alközponti szerepét.

Az akcióterületen található az Avar Ajka Városgazdálkodási Kft., melynek telephelyén **leromlott állapotú üvegházak találhatók**. Erre alapozva lehetőség van egy **helyi szociális szövetkezet létrehozására**, illetve a produktív közfoglalkoztatás megvalósítására, hogy a mélyszegénységben élő családok lehetőséget kapjanak a megélhetésre. A programot a szociális városrehabilitációs programokkal összhangban szükséges megvalósítani

Szociális szövetkezet alapításához hét fő szükséges, akik azonos számú, vagyis egy szavazattal rendelkeznek, és mint jogi személy az önkormányzat is tagja lehet ennek a vállalkozásnak. A szövetkezet tagjai lehetnek munkanélküliek és közösségi munkások, akik tagi munkaviszony keretében, tagi megállapodással dolgozhatnak. A munkavállalók fizetséget nemcsak pénzben, de terményben is kaphatnak. A szociális szövetkezet alapításához üzleti tervet kell kidolgozni.

A szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 2013. május 3-tól lehetőséget biztosít arra, hogy meghatározott esetekben önmagában már a tagsági jogviszony is elégséges legyen a szövetkezetben a munkavégzéshez, a szövetkezet közös gazdasági tevékenységében való részvételhez.

Jelenleg több mint 1500 bejegyzett szociális szövetkezet van Magyarországon, tehát vannak bőven jó tapasztalatok ilyen szervezetek működésében. A kezdeményezéseket például a Veszprémben található OFA Hálózat Közép-Dunántúli kirendeltsége – Közép-Dunántúl Regionális Irodája is segíti.

Az üvegházak, valamint a fűtési rendszer felújítása - amennyiben önkormányzati tulajdonban van – a jelen állás szerint a Területi- és Településfejlesztési Operatív programból kerül támogatásra. A szervezeti háttér létrehozásának viszont a Vidékfejlesztési Program vagy a Gazdaságfejlesztési- és Innovációs Operatív Program lehet a forrása.

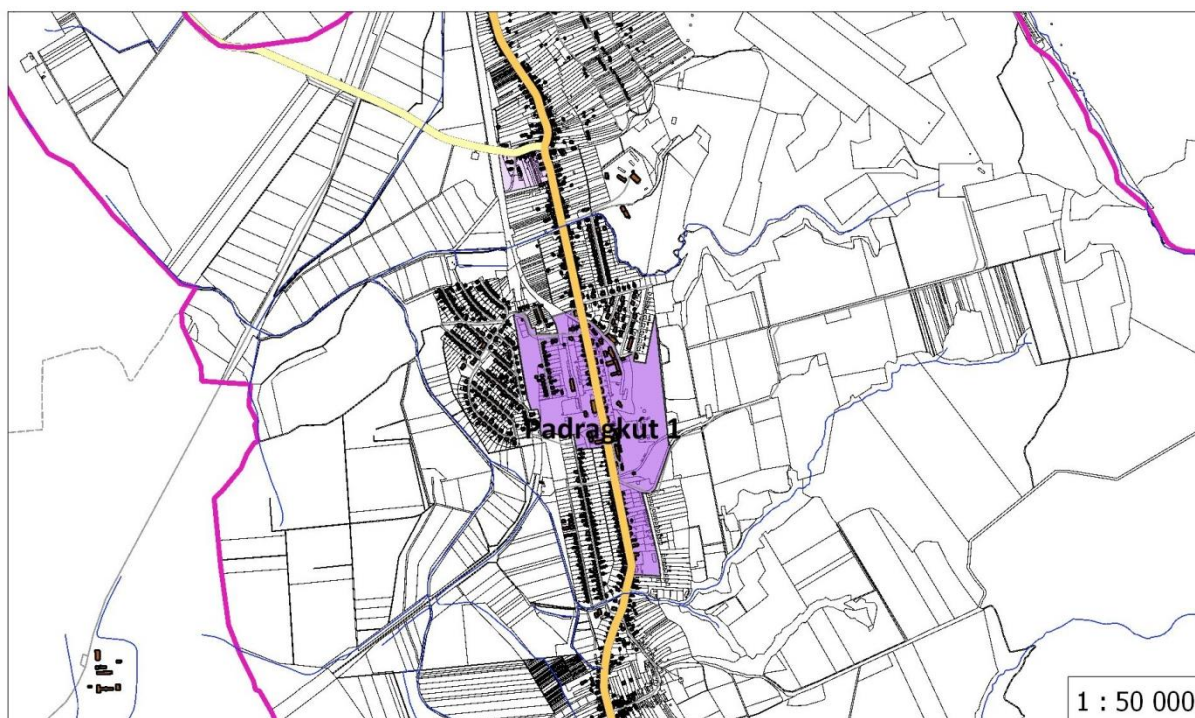
A gazdaságosan termesztendő növények körét – egyáltalán a termelés gazdaságosságát – az üzleti terv keretén belül kell tisztázni. Üvegházakban – annak kapacitásától függően – a friss zöldségek mellett akár egyvári virágok is termesztethetők a városi virágoskertek betelepítéséhez. A projektet úgy célszerű megvalósítani, hogy sikere esetén az üvegházrendszer bővíthető legyen.

A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósításhoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus						Eredmény indikátor*
Zöldikék óvoda energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás + óvodaudvar	2016	12	60	1						6, 7, 8
Szociális szövetkezet és foglalkoztató program létrehozása	2017	24	50			4	5			14, 19

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus						Eredmény indikátor*
Bányásztelep sorházainak energiahatékonyság javítása					3					6, 8
Szabadidőközpont kialakítása a záportározó környezetében				2						20, 21
Üvegházak felújítása	2016	24	40			5				14, 19

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Padragkút 1.**Kijelölés**

A korábbi IVS-ben Padragkút területére egy akcióterület került meghatározásra, **amely jóval nagyobb volt, mint a jelenleg javasolt terület**: északnyugaton a Honvéd utca, Szabó Gáspár utca, Tulipán utca, Gyűrhegyi utca, Sugár utca, Szivárvány utca, Tompa Mihály utca, Marx Károly utca, Cseri út, Vajda Péter útig, északkeleten a Padragi út, Szőlőhegyi út a Kállai Éva utca vonaláig, valamint a Munkás utca, Márvány utca, Mikoviny utca; délnyugaton a Tavaszi utca valamint a Barátság utca déli szakaszaig, délkeleten az Iskola utcától délre és keletre lévő teleksorokig húzódott.

Az akcióterület módosítását a célzottabb fejlesztési igények meghatározása tette szükségessé. A javasolt lehatárolás a következő: Iparos utca - Külterület-Iskola utca – Padragi út – egykori bányaterület telekhatára – egykori vasút nyomvonala – Cseri út – Padragi út.

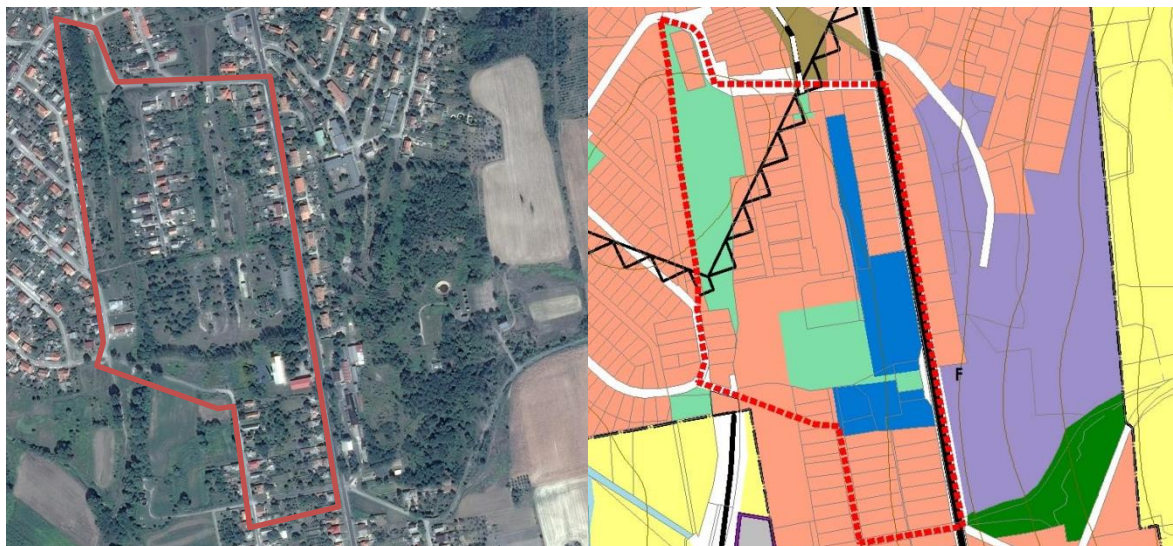
A korábban önálló községként működő települést 1984-ben csatolták Ajkához. A városrészben elszórva találhatók intézmények, szolgáltatások, de **igazi közösségi tér, városrészközpont, park a hozzátartozó funkciókkal nem alakult ki**. Padragkút térségi jelentőségű kereskedelmi-szolgáltató funkcióval és intézménnyel nem rendelkezik. **Általában kisvállalkozások és a helyi lakosság ellátást szolgáló kisebb üzletek és intézmények találhatók** a városrészben: posta, gyógyszertár, művelődési ház, óvoda, általános iskola, hajléktalanszálló, családok átmeneti otthona, idősek klubja. A padragi és a csékúti városrész között helyezkednek el a **bányászati tevékenység hátrahagyott létesítményei** (Táncsics és Hunyadi akna), valamint itt helyezkedett el a Csékút-Padrag vasútállomás.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

4. AKCIÓTERÜLET	
Padragkút 1.	
1.	Intézményfelújítás, energiahatékonyság növelése
3.	Városrehabilitáció és városképjavítás
4.	Versenyképes gazdaság és innováció
5.	Szociális rehabilitáció
6.	Városi alközpontrendszer erősítése
7.	Környezetvédelem és tájrehabilitáció

A közel 3000 fős Padragkút legtávolabbi részei kb. 8 km-re helyezkednek el Ajka városközponttól. Ezért a városrész tekintetében **különösen indokoltak az alközponti rendszer** erősítésével kapcsolatos fejlesztések. **A padragi bányák rehabilitálandó barnamezős területei központi helyen találhatók.** Ez a centrális elhelyezkedés, és a nagy beépítetlen, fejlesztésre váró terület **jó adottságot jelent egy hiányzó padragkúti központ létrehozására**, amely kiegészülne a leromlott, korszerűtlen lakóépületek **szociális rehabilitációs program** keretében történő felújításával. Az önkormányzat elképzelései szerint a területen alakítanák ki a hiányzó közösségi tereket, rendezvényteret, sportpályákat, pihenőparkot, játszóteret. Közvetlenül a Padragi út mellett álló meglévő épületek – felújításukat követően – intézmények és közösségi funkciók elhelyezésére szolgálhatnak. A barnamezős terület nagy kiterjedésének köszönhetően lehetőség van több lakásos társasházak, valamint irodaházak, kereskedelmi-szolgáltató funkciójú épületek elhelyezésére. Az önkormányzat ennek érdekében **a településrendezési tervet 2014-ben módosította**, központi vegyes terület és zöldterület övezetének kijelölésével. A városközponti fejlesztések hosszabb távon jótékony hatással lesznek a helyi gazdaságra, valamint **hozzájárulnak a munkahelyteremtéshez is.** Az alábbi térképkivágatok az akcióterület Padragi úttól nyugatra fekvő, városközponti funkciók céljára kijelölt részét ábrázolják.

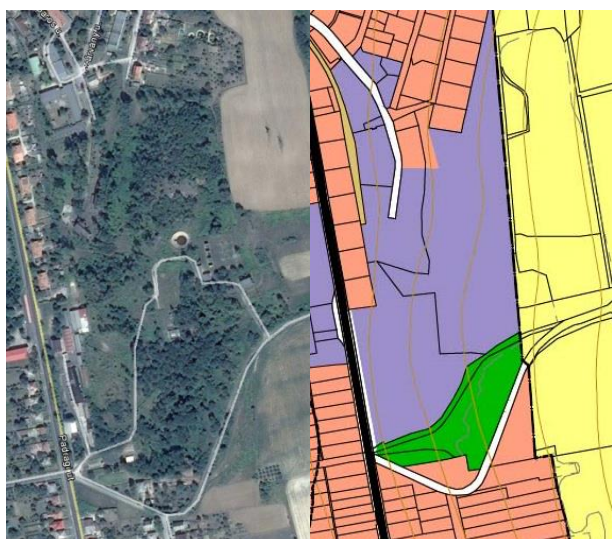

A tervezett Padragkúti városközpont területe (légifotó (Google Earth) és TSZT részlet)

Ezen az akcióterületen is indokolt az **intézmények** (művelődési ház, hajléktalanszálló, családok átmeneti otthona) energiahatékonyságának javítása, valamint az önkormányzati tulajdonban álló szociális bérlakások fejlesztése. Ennek érdekében javasolt az egész településre elkészíteni a korábban már bemutatott SEAP tervet, mely önálló projektként is finanszírozható a TOP-ból. Az intézményfejlesztésről itt tágabb értelemben beszélhetünk, mert **a város bővíteni kívánja az akcióterületen meglévő szociális szolgáltatásokat.**

Az akcióterület keleti részén szintén nagy kiterjedésű, egykori bányaterületek találhatók. A településrendezési terv a területet kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területbe sorolja, így a területen **lehetőség van nem zavaró, (mezőgazdasági) feldolgozó üzemek elhelyezésére, a foglalkoztatás növelésére, a gazdasági versenyképesség erősítésére.** A terület szolgálhat továbbá szociális szövetkezetek telephelyeinek elhelyezésére is. (Mivel jelenleg a régi iskola épületének telkén, a Molnár Gábor Műhely alapítvány telephelyén, már nevelnek 500 levendulabokrot, egyik lehetőség a levendulatermesztés és feldolgozás fejlesztése – egyedi termékek előállítása – valamint a termesztés kiterjesztése a fűszer-, és gyógynövényekre. A termesztéshez megfelelő mezőgazdasági területet kell biztosítani.)

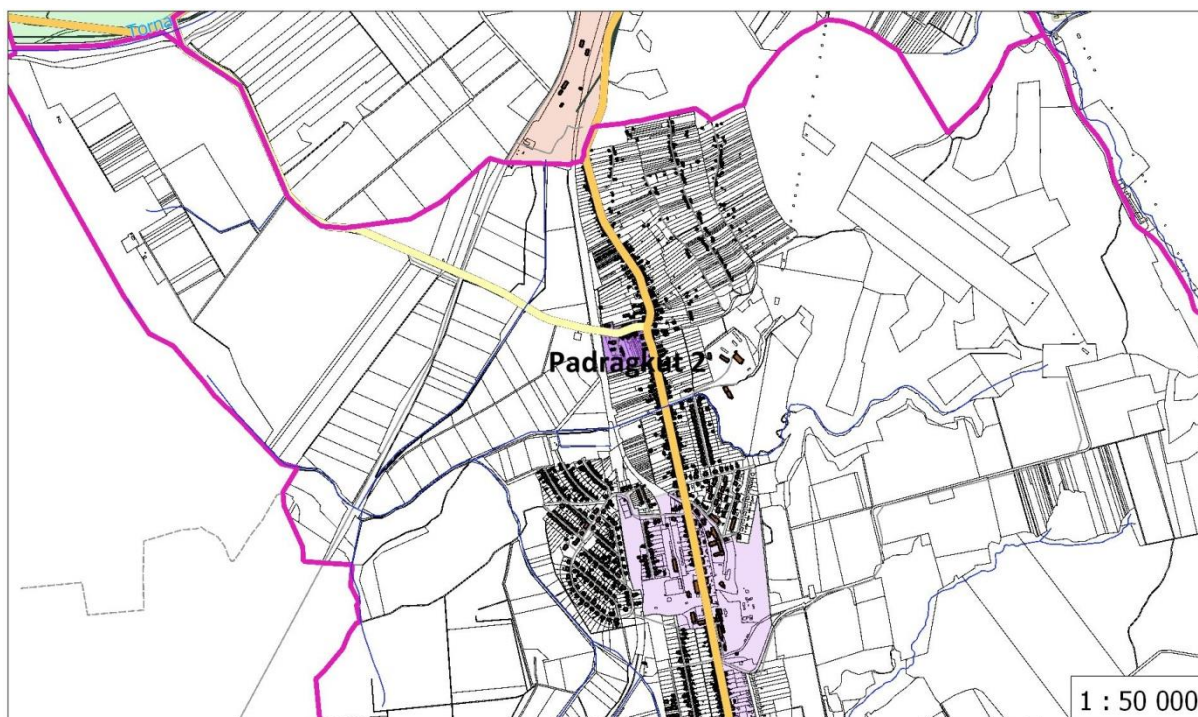
A tervezett Padragkúti városközpont beépítési terve (Forrás: Város-Teampannon Kft.)

A foglalkoztatás bővítésével kapcsolatban megjegyezzük, hogy a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében **minden megyének kötelező lesz megyei foglalkoztatási paktumot elindítani, működtetni, továbbá helyi paktumokat támogatni.** A járás szempontjából kiemelt fontosságú, hogy a foglalkoztatási paktummal minél komplexebb eredményeket lehessen elérni. Ennek feltétele, hogy a paktum olyan ágazatokban növelje a foglalkoztatást, amely ágazat megerősítése a térség célja. **A foglalkoztatási paktummal kapcsolatos szabályok most alakulnak,** de azt már most lehet tudni, hogy a munkaügyi központoknak fontos szerepe lesz a paktumok kialakításában és működtetésében. A konkrét projektek kidolgozása és a helyi sajátos gazdaságfejlesztési és foglalkoztatás-bővítési célok összehangolása érdekében a Munkaügyi Központ munkatársaival együtt mielőbb el kell kezdeni az együttműködést.

A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósításhoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus							Eredmény indikátor*
Hajléktalanszálló	2016	24	40					5			10, 19
Padragi bányaterület rekonstrukciója	2016	36	300			3	4		6	7	11, 16, 17
Padragi művelődési ház energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2017	24	120	1							6, 7, 8
Padragkút 1 akcióterület szociális városrehabilitációs program előkészítése és végrehajtása	2016	48	250					5			14, 19
Szociális bérlakások fejlesztése	2016	36	200					5			10, 19

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Padragkút 2.**Kijelölés**

A korábbi IVS-ben nem került lehatárolásra Padragkút Csékúti területén akcióterület.

Padragkút a város többi részétől viszonylag jól elkülönülve, a központi városrésztől délre, a Padragi út mentén hosszan elnyúlva található. Csékút az 1960-as években olvadt össze Padraggal, majd az így létrejött Padragkút települést 1984-ben csatolták Ajkához. Az egykori Csékút, Padragkút városrész északi részén, a városközponthoz közelebb fekvő területén fekszik, lakói megélhetését a bányák bezárásig alapvetően a bányászat biztosította. A településrész máig egyutcsás faluképet mutat.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

5. AKCIÓTERÜLET	
Padragkút 2.	
5.	Szociális rehabilitáció
6.	Városi alközpontrendszer erősítése

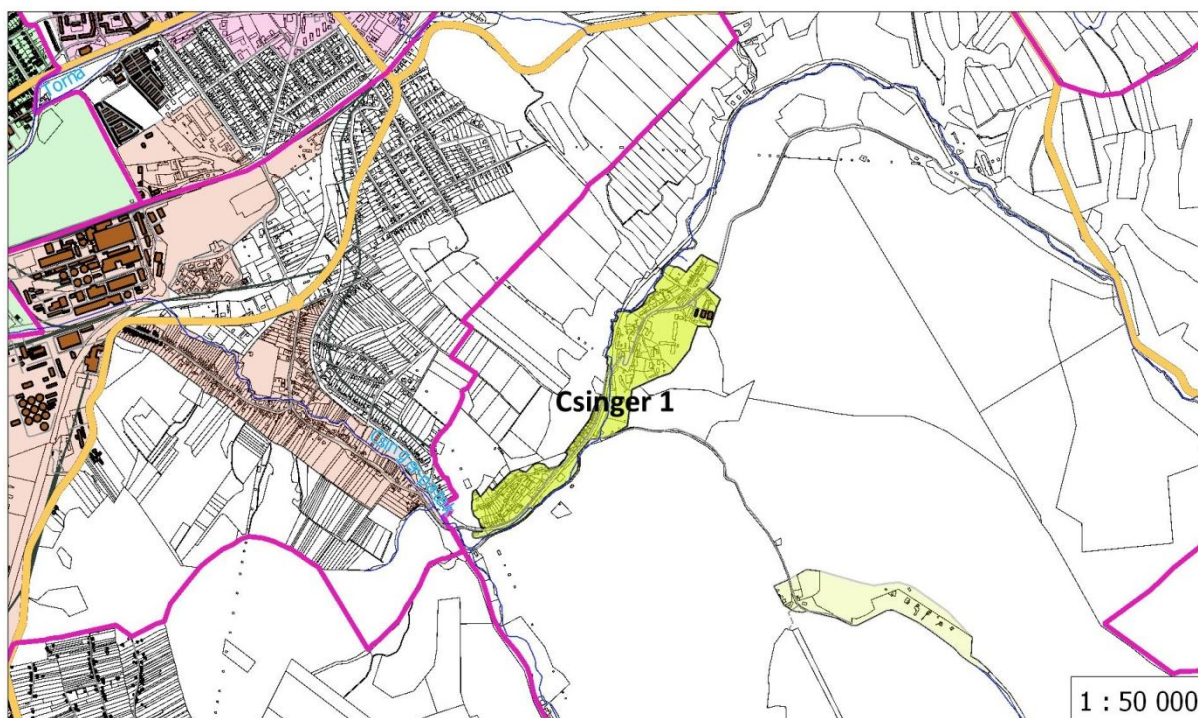
Az akcióterületen egy városi **al-alközpont** kialakítása indokolt, mivel az itt élő lakosság számára jelenleg semmilyen közösségi tér nem áll rendelkezésre. A Padragi út és a Csékúti út találkozásánál álló katolikus templom közelében nyíló kisebb teresedésen szabadtéri rendezvényter kialakítása, illetve sportpálya létesítése indokolt. A közösségi funkciókra alkalmas közterület alakítást a komfort nélküli lakásállomány (magán- és önkormányzati tulajdon) korszerűsítése és az ott élő lakosság életkörülményeinek javítása egészíti ki **szociális rehabilitációs program** keretében.

A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus						Eredmény indikátor*
Padragkút 2 akcióterület szociális városrehabilitációs program előkészítése és végrehajtása	2017	24	150					5		14, 19
Települési alközpont kialakítása	2017	24	150						6	11

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Csinger 1.**Kijelölés**

A jelenlegi lehatárolás az IVS-ben teljes egészében a Bódé-Csinger elnevezésű akcióterület részét képezte, mely az itt lehatárolt terület mellett magába foglalta a Parkerdőt, a Nyert-erdőt és a jelenleg Csinger2-nek nevezett akcióterület részét képező, az őslénytárat és a Bányászati múzeumot is magába foglaló térrészletet. A Csinger 1. akcióterület leválasztását és önálló akcióterületként való kijelölését indokolja a terület viszonylag homogén fizikai és társadalmi karaktere. Az akcióterület szép természeti környezetben, a Csinger-patak völgyében fekszik, alegységei a Viktor-telep és a Felső-Csinger (Ajka-Csinger), egykori bányásztelepek. (Csinger városrészben működött a Jókai bánya, az Ármin bánya és a Kossuth bánya.) A volt bányaépületek egy része elbontásra került, más része új gazdasági funkciót kapott, de vannak elhagyott, pusztuló épületek is.

Az akcióterület kereskedelmi és egyéb szolgáltatásokkal való ellátása gyakorlatilag megoldatlan.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

6. AKCIÓTERÜLET	
Csinger 1.	
2.	Rekreáció, szabadidő, turisztika
3.	Városrehabilitáció és városképjavítás
5.	Szociális rehabilitáció
6.	Városi alközpontrendszer erősítése

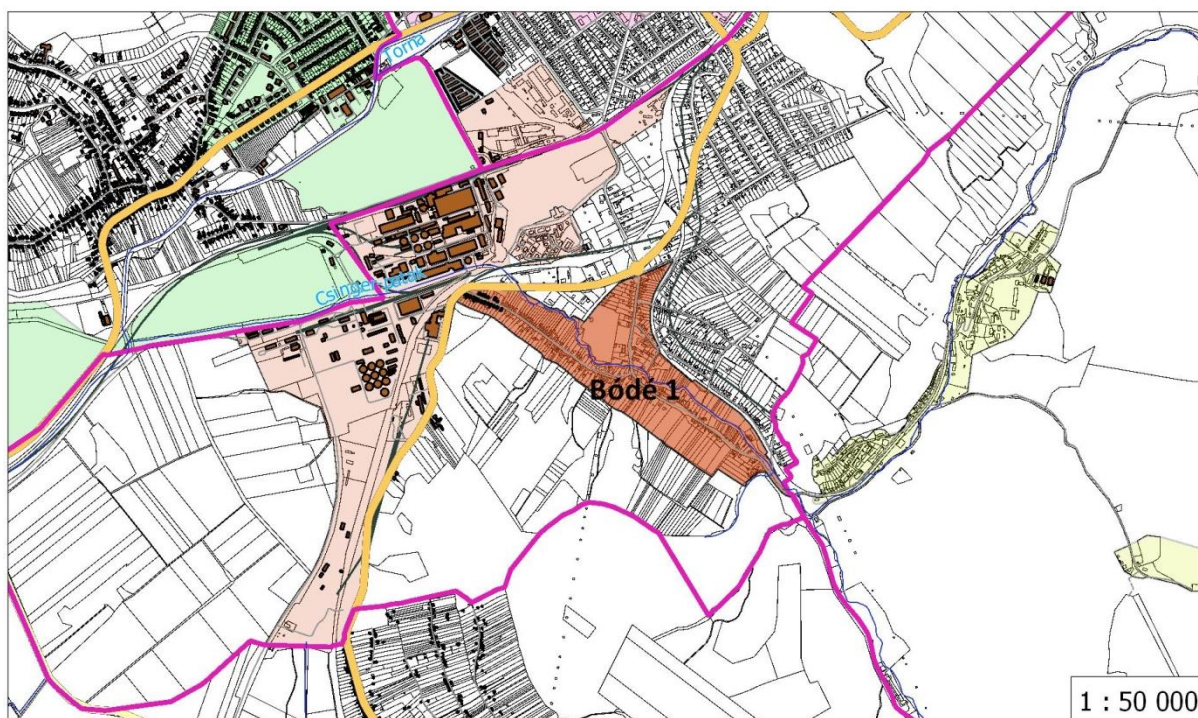
Az akcióterületen indokolt a közterületek és az elavult bányászlakások és az önkormányzati szociális bérházak korszerűsítése, a hiányzó alközponti (kereskedelmi és közösségi) funkciók elhelyezése. Az **alközpont kialakításával** és a **szociális rehabilitációs program** keretében végrehajtott beavatkozásokkal jelentősen felértékelhető a kivételesen vonzó természeti környezetben fekvő városrész vonzereje, megakadályozható egy esetleges szegregációs folyamat felerősödése.

Az akcióterület közlekedési kapcsolatainak javítását eredményezi a tervezett kerékpárút kiépítése. További, **turisztikai jellegű funkcióbővítő fejlesztés** várható az akcióterülethez kapcsolódó vadspark közelében, az un. trófeagyűjtemény méltó elhelyezésének biztosításával, továbbá erdei kerékpárutak és tornapályák kialakítása (a VERGA Zrt. – Csinger 2. – fejlesztésekkel összehangoltan).

A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen:

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus				Eredmény indikátor*
Csingervölgy rehabilitáció - Csingeri kerékpárút	2016	24	120	2	3	5	6	9, 11, 12, 14, 19
Csingervölgy rehabilitáció – Feketegyémánt u, Felsőcsingeri u.. és Vájár u. utca felújítása	2016	24	150		3	5	6	9, 11, 12, 14, 15, 19
Csingervölgy rehabilitáció – Csingervölgy területén szociális típusú rehabilitáció megvalósítása, területek rendezése, közösségi programok, lakóépületek felújítása	2016	42	200	2		5		14, 19, 20

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Bódé 1.**Kijelölés**

Bódé városrész a vasúttól délre helyezkedik el, területének nagyobb részét a volt timföldgyár és az erőmű foglalja el. Bódé 1. akcióterület a városrészen belüli falusias jellegű lakóterületet foglalja magába. A 2008-ban készített IVS-ben nem került lehatárolásra azonos nevű, illetve jelen akcióterületet részben vagy egészben magába foglaló akcióterület.

Az akcióterületen elindult szlömösödést kívánja megállítani az önkormányzat szociális rehabilitációs program elindításával. A szociális rehabilitáció része, illetve az akcióterület további társadalmi és fizikai leromlásának megállítását szolgálja az akcióterületen tervezett vízrendezés, valamint a kerékpárút (városközpont - Csinger irányába) megvalósítása. A hiányzó alközponti funkciók kialakítása a terület lakosságának régi elvárása.

Az akcióterület északi részén a II. világháború előtt bolgárkertészet működött. A területet jelenleg egy sportegyesület használja. A jó adottságú területen a kertészeti kultúra újrachonosítását kívánja az önkormányzat támogatni pl. közösségi (hobby) kertészet formájában, oktatási és foglalkoztatási céllal is.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

7. AKCIÓTERÜLET	
Bódé 1.	
3.	Városrehabilitáció és városképjavítás
5.	Szociális rehabilitáció

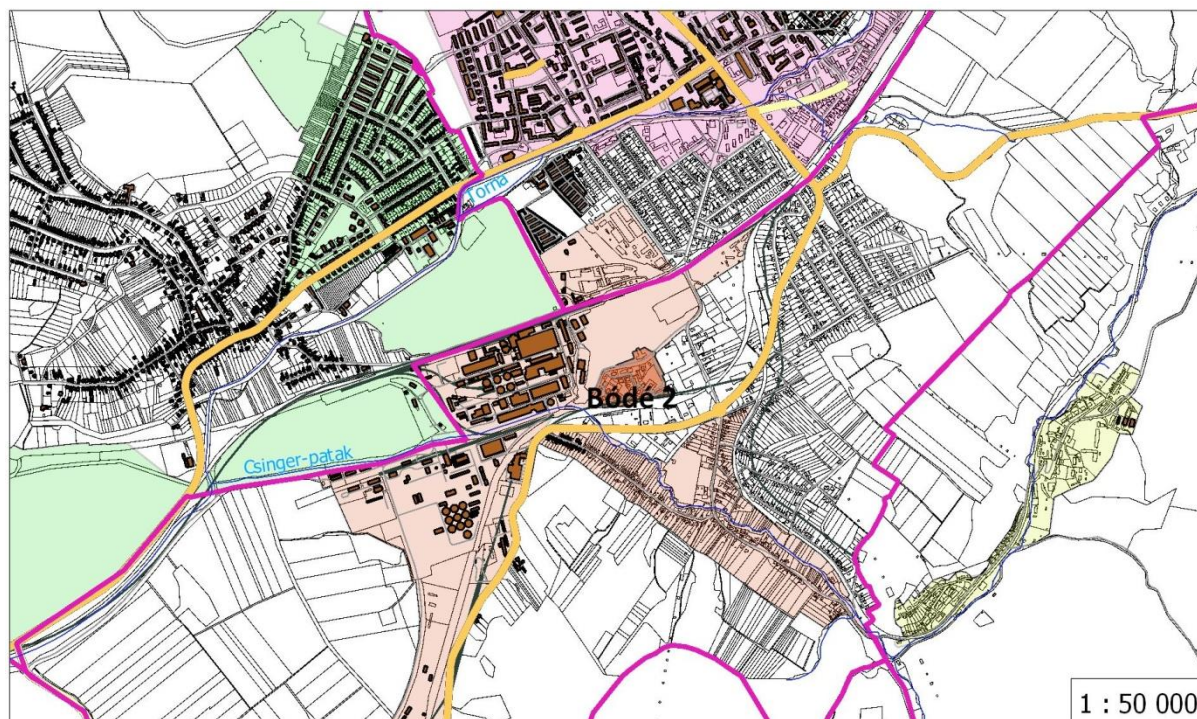
6.	Városi alközpontrendszer erősítése
-----------	---

A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósításhoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus						Eredmény indikátor*
Bódé területén szociális típusú rehabilitáció megvalósítása, területek rendezése, közösségi programok, lakóépületek felújítása	2017	36	130			3		5	6	11, 14, 19, 20

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Bódé 2.**Kijelölés**

A kijelölt akcióterület kizárólag a Kandó Kálmán lakótelepet foglalja magába. A 2008-ban elkészített IVS-ben nem került lehatárolásra azonos nevű, illetve jelen akcióterületet részben vagy egészben magába foglaló akcióterület.

A Kandó Kálmánról elnevezett, az erőmű készenléti lakótelepeként működő településrész az 1940-es évek során került kialakításra. Itt működik a Szent-Györgyi Albert Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, ahol szociális gondozó, kisgyermek gondozó és nevelő, egészségügyi asszisztens, szociális asszisztens, szakács, pincér, cukrász, pék, vendéglátó eladó, vendéglős képzések hozzáférhetőek.

A város és a tervezők úgy ítélik meg, hogy az akcióterületen szükségessé válhat szociális rehabilitációs beavatkozás, ugyanakkor a célterületi lehatároláshoz szükséges kritériumok meghatározása folyamatban van.

Az akcióterületen található víziközműveket korábban a Bakonyi Erőmű Zrt. üzemeltette, azonban a Víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. sz. törvény előírásai alapján a lakótelep víziközműveit az Erőmű Zrt.-től a város átvette, és üzemeltetésre a BAKONYKARSZT Zrt. részére átadta. Az átvett víziközművek műszaki állapota a város többi víziközműveinek állapotától elmarad, így átfogó rekonstrukcióra van szükség. A területen megoldandó továbbá a csapadékvíz-elvezetés problémája, továbbá a zöldfelületi rendszerelemek fejlesztésére, parkosításra, környezetrendezésre, valamint az itt élők közösségi bevonására irányuló beavatkozásokra van szükség.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

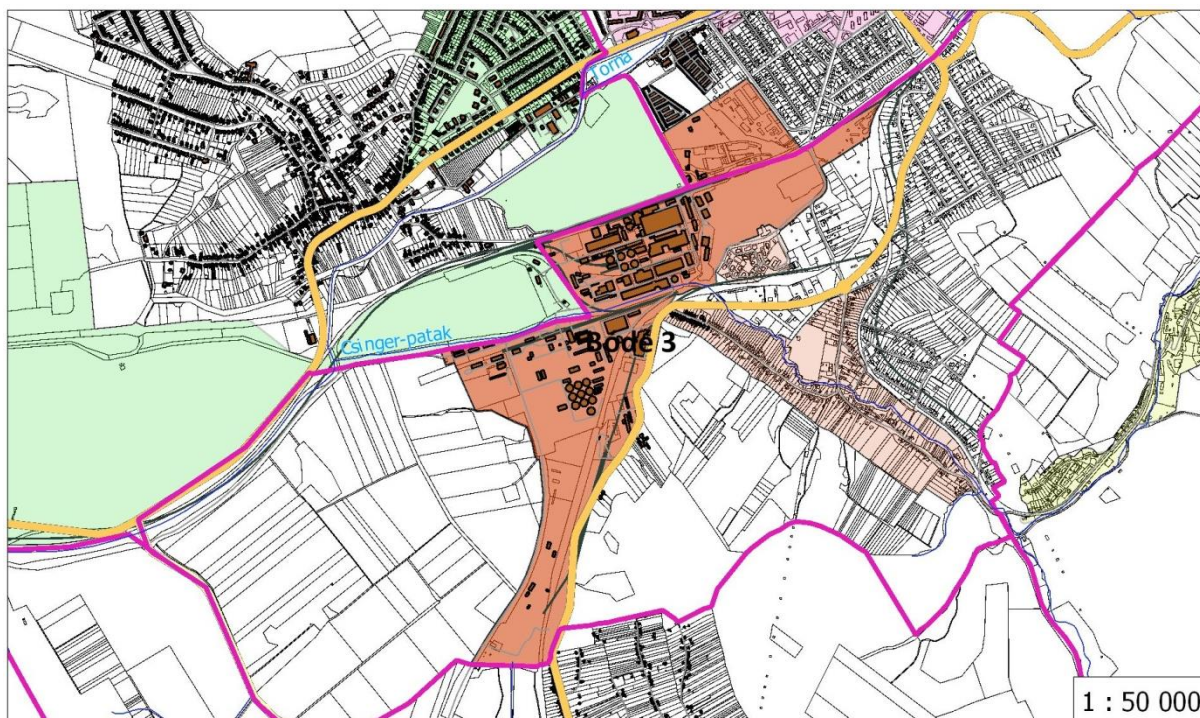
8. AKCIÓTERÜLET

Bódé 2.	
3.	Városrehabilitáció és városképjavítás
5.	Szociális rehabilitáció

A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus					Eredmény indikátor*
Kandó Kálmán lakótelep víziközműveinek felújítása	2018	12	80			3			15
Bódé 2 területén szociális típusú rehabilitáció megvalósítása, területek rendezése, közösségi programok, lakóépületek felújítása	2017	36	70				5		14, 19, 20

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Bódé 3.**Kijelölés**

Az akcióterületként lehatárolt, mintegy 1,3 km²-es kiterjedésű terület ad helyet a MAL Zrt üzeleinek, a timföldgyárnak, az egykori szénosztályozó épületének és a hőerőműnek is. A MAL ajkai telephelye foglalja el az akcióterület túlnyomó részét, közel 70 hektárt, mely a város belterületének közel 3%-át teszi ki.

A MAL Zrt. ajkai telephelye, vagyis az egykori alumíniumkombinát épületegyüttese kiterjedt és összetett problémát jelent. A gyárban az egykor meghatározó jelentőségű kohászati tevékenység 1991-ben megszűnt, 2013-ban az üzemi épületek összes beépített alapterületének megközelítőleg 40%-a kihasználatlanul állt.⁵

Az akcióterületen számos, napjainkban immár használaton kívüli, országos jelentőséggel bíró ipari építészeti emlék található, melyek városképi, várostörténeti szempontból mindenféleképpen megőrzendők értéknek minősülnek. Az ITS készítését megelőzően lehetséges fejlesztési projektek formájában körvonalazódott, a köznyelvben csak „Pók” néven emlegetett egykori szénosztályozó építmény együttesének hasznosítása. A megyei területfejlesztési program és a megyei integrált területi stratégia készítésének időszakában lefolytatott projektgyűjtési folyamat során a város két CLLD (Community Led Local Development - közösségvezérelt helyi fejlesztés) formájában megvalósítandó projektet is megfogalmazott a terület előkészítésére, szabadidős és közösségi célú hasznosítása, azonban a rendelkezésre álló forrásokkal és a beruházás megtérülésével kapcsolatban felmerült aggályok miatt e fejlesztések megvalósíthatósága bizonytalan. Helyi egyedi védelmet élvező épület az akcióterületen az 1525 helyrajzi szám alatt található szivattyúház is a Timföldgyár parkolójánál, megőrzésének, bemutatthatóságának módja szintén kidolgozandó.

⁵ Pirisi G. – Sókuti Zs.: Egy zsugorodó ipari kisváros: a gazdasági szerkezetváltás településszerkezeti hatásai Ajkán, 2013.

Az erőmű az elmúlt években jelentős technológia-váltáson ment keresztül, 2003-as átalakítását követően alkalmassá vált a biomassa fogadására, tárolására és előkészítésére, tüzelésére. Bár működési rendszerei és beszerzési forrásai is átalakultak, az erőművi területen folytatott területhasználat jelentős mértékben nem változott. Az erőmű együttes megközelítőleg 27 hektáron helyezkedik el, és tekintve, hogy többek között az ajkai távfűtési rendszert – és ez által a teljes városi rendszer mintegy negyötödét – is ez az üzem látja el hőenergiával, vélhetően hosszabb távon is a mostani funkciójának megfelelően működik tovább.

Az akcióterület túlnyomó része a településszerkezeti tervben Ipari gazdasági terület területfelhasználási egységbe került sorolásra, a helyi építési szabályzatban hasonlóképpen „Gip” (Ipari gazdasági terület) övezetbe sorolt telkek találhatók itt. A MAL területéhez csatlakozó déli akcióterület-részek a szerkezeti tervben Kereskedelmi szolgáltató gazdasági területként kerültek feltüntetésre, a helyi építési szabályzat szerinti övezeti besorolásuk „Gsz” (Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület).

A 2008-ban elkészített IVS-ben nem került lehatárolásra azonos nevű, illetve jelen akcióterületet részben, vagy egészben magába foglaló akcióterület.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

9. AKCIÓTERÜLET	
Bódé 3.	
4.	Versenyképes gazdaság és innováció
7.	Környezetvédelem és tájrehabilitáció

A jelenleg is ipari gazdasági hasznosítású, illetve barnamezős területeket lefedő akcióterület kijelölését az ott egészen kivételes módon sűrűsödő ipari –gazdálkodási értékek jelenléte, a terület egészére kiterjedő tájhasználati konfliktusok, valamint az ipari területek vonzerőnövelésével egybefűzött betelepedés-ösztönzés közös, térben koncentrálnódó igényei indokolják.

Az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások ezért első sorban a MAL, az erőmű és az egykori szénosztályozó környezetének rehabilitációjára, valamint a terület gazdasági vonzerejének növelésére irányulhatnak. A tervezett fejlesztések így első sorban a „Versenyképes gazdaság és innováció”, valamint a „Környezetvédelem és tájrehabilitáció” beavatkozás-típusokba sorolhatók. A hatalmas kiterjedésű ipari rozsdaovezet teljes körű rehabilitációja meghaladja a város lehetőségeit.

Az ipari emlékek hasznosításának módját az Építészeti örökség helyi védelméről szóló 12/2015. (III. 30.) önk. rendelet és a Településképi véleményezési, településképi bejelentési eljárás, a helyrehozatali kötelezettség és a településképi kötelezés helyi szabályairól szóló 11/2015. (III.30) önk. rendelet értelmében hasznosítási tanulmányterv készítésének keretén belül szükséges meghatározni.

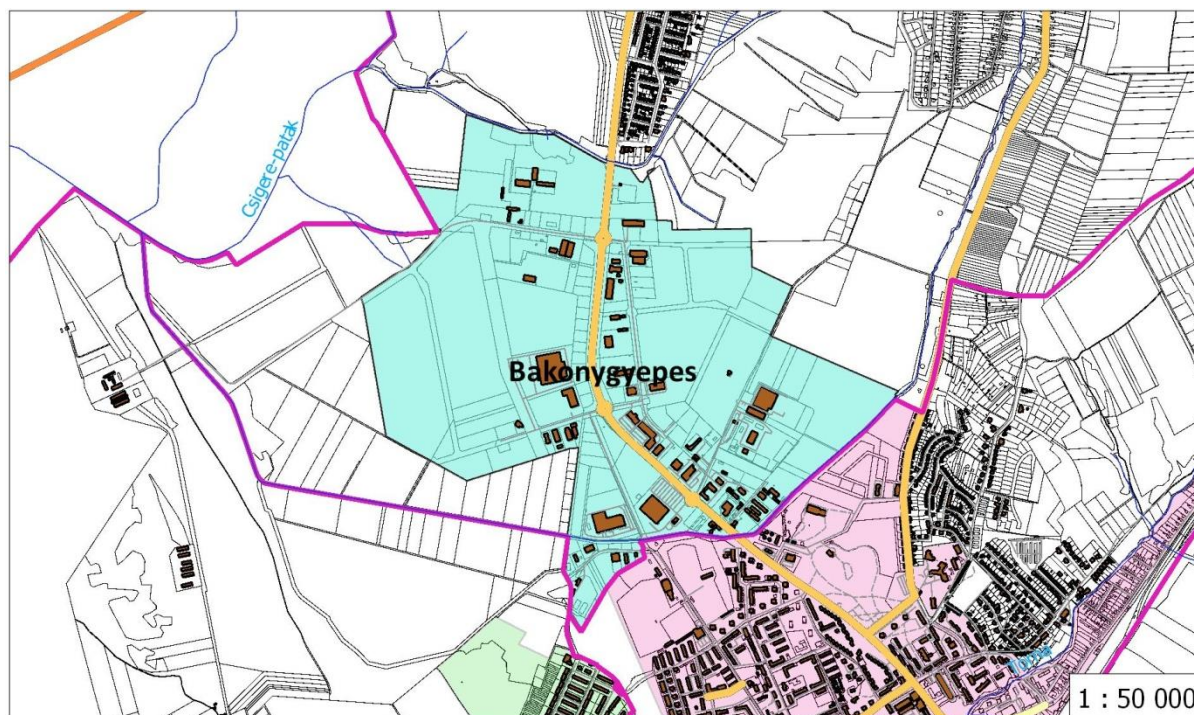
A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus				Eredmény indikátor*
Alulhasznosított ipari területek átalakítása	2016	60	300			4	7	2, 16

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus					Eredmény indikátor*
Szénosztályzó terület előkészítése	2016	18	150			4		7	2, 16

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Bakonygyepes-Ajkarendek

Kijelölés

Ajka, mint jelentős ipari múlttal rendelkező város a kilencvenes évek közepén hozta létre a város ipari parkját. Az ipari parkot kezelő Új Atlantisz Ipari Park Kft. megszűnése után az Önkormányzat és egy kereskedelmi bank kedvezményezettje létrehozta a Főnix Ipari Park Kft.-t annak érdekében, hogy a városba letelepedett és letelepedni kívánó cégeknek megfelelő szolgáltatási hátteret nyújtson. A Bakonygyepes - Ajkarendek határában kialakult, Ajka új gazdasági arculatát meghatározó Főnix Ipari Park és az azzal határos szintén ipari park besorolású területeken megtelepedett cégek biztosítják Ajka bevételeinek és foglalkoztatásának egyre jelentősebb hányadát. Ugyanakkor az ipari park szolgáltatási kínálatának és infrastruktúrájának továbbfejlesztése, a területnek a város funkcionális szerkezetében betöltött szerepeinek kiteljesítése, és az itt tervezett projektek területi integrációjának biztosítása érdekében indokolt a téregység akcióterületként történő kezelése e stratégiában.

Az akcióterület a város északi részén, Bakonygyepes-Ajkarendek városrész területén került kijelölésre. A bakonygyepesi lakóterületektől délre található területegység jelenlegi és tervezett hasznosítása teljes mértékben összhangot képez a településrendezési eszközökben meghatározottakkal, az akcióterület a szerkezeti tervben ipari gazdasági területként került meghatározásra, míg a helyi építési szabályzat Gksz - Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület és Kk - közműterület övezeteket jelölt ki itt.

A 2008-ban elkészült IVS-ben ugyanitt hasonló, gazdaságfejlesztési fókusszal kijelölésre került a Bakonygyepes-Ajkarendek névre hallgató akcióterület, mely azonban több helyen olyan területekre is kiterjedt, amelyek jelen lehatárolásnak nem képezik részét: ilyen nyugaton a Kondorai belső-dűlő és Posványréti dűlő északi fele, északnyugaton Nyíres-dűlő Halastótól délre található része, továbbá északkeleten a Nyíresi dűlő.

Az IVS-ben szereplő Bakonygyepes-Ajkarendek akcióterület által lehatárolt területhez képest a szóban forgó akcióterület ugyanakkor kiegészült – az egykori Belváros2 jelű akcióterülethez tartozó- Széles-víz-Fő út–körforgalom közötti területtel, valamint az attól északkeletre található Körtvélyes-dűlővel, és a nyugat-délnyugatra húzódó 5756 helyrajzi számú közút–Sport utca–0271/1 helyrajzi szám alatti út közötti területtel.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

10. AKCIÓTERÜLET	
Bakonygyepes-Ajkarendek	
4.	Versenyképes gazdaság és innováció

Az akcióterületként való kijelölést indokolja, hogy e terület további bővítésével és fejlesztésével érhető el, hogy Ajkán innovatív, új foglalkoztatók jelenjenek meg. A megfelelő egyéb befektetés ösztönző eszközök alkalmazása, mint adókedvezmény, szakképzésfejlesztés, klaszterfejlesztés, egyetemi-vállalati innovációs kapcsolatok ösztönzése, további vonzerőt gyakorolhat a potenciális befektetőkre. Ehhez pozitívan járulhat hozzá a 8.-as főút megkezdett, és a jövőben tovább folytatódó fejlesztése is.

Az új, adott esetben külföldi érdekeltségű cégek betelepülése a város ipari parkjaiba (Bakonygyepes - Ajkarendek) egyrészt az emelkedő foglalkoztatási szinten keresztül növeli a vásárlóerőt, ami a belvárosi közszolgáltatási intézmények (különösen közösségi, kulturális, sport) és a fejlesztendő rekreációs helyszínek (Csingervölgy, Belváros) kihasználtságát növeli, és valóban indokoltá teszi azok fejlesztését, anyagilag kiegyensúlyozottabb fenntartást tesz lehetővé.

Elsődleges cél az akcióterület gazdasági vonzerejének fejlesztése. Ebben a befektetés ösztönző infrastrukturális feltételek és szolgáltatási kínálat kialakítása mellett kiemelt szereppel bír a vállalkozásbarát helyi környezet kialakítása, az innovációs kapacitások bővítése, a minőségi munkaerő rendelkezésre állása. A munkaerő-kínálat biztosítása érdekében az akcióterület a tervezett Ajkai foglalkoztatási paktum elsődleges célterületének tekinthető, valamint a duális képzési formák kiemelt jelentőségű gyakorlati helyszíneként is szolgálhat. A terület gazdasági súlyának további növelése, a munkahelyteremtésen keresztül elérendő kiemelt foglalkoztatási szerep betöltése inkubátorház kialakításával, valamint a vállalkozások flexibilitását elősegítő bérbe adható műhely és raktárkapacitással bővített Innovációs és Szolgáltató Központ létrehozásával elérhető el.

A térségi szinten is vonzó gazdasági célterületté válás érdekében számos infrastrukturális fejlesztés megvalósítása szükséges az akcióterületen. A tervezett fejlesztések között szerepel az Ipari Park szennyvíz átemelőinek korszerűsítése, valamint a közvilágítás korszerűsítése a területen. A Főnix Ipari park belső, feltáró úthálózati fejlesztése-korszerűsítése szintén indokolt a Keleti szektorban, valamint szükség mutatkozik - a fő úttal párhuzamosan - egy szervízút kiépítésére, mely az innovációs központhoz is kapcsolatot biztosít. Az Ajka nyugati felén kialakítandó, feltáró szerepű ipari bekötőút kiépítése ugyanakkor nem csak a délebbre található ipari területek (MAL) feltárásában játszik szerepet, de a Főnix Ipari park feltárása szempontjából is kiemelt jelentőséggel bír.

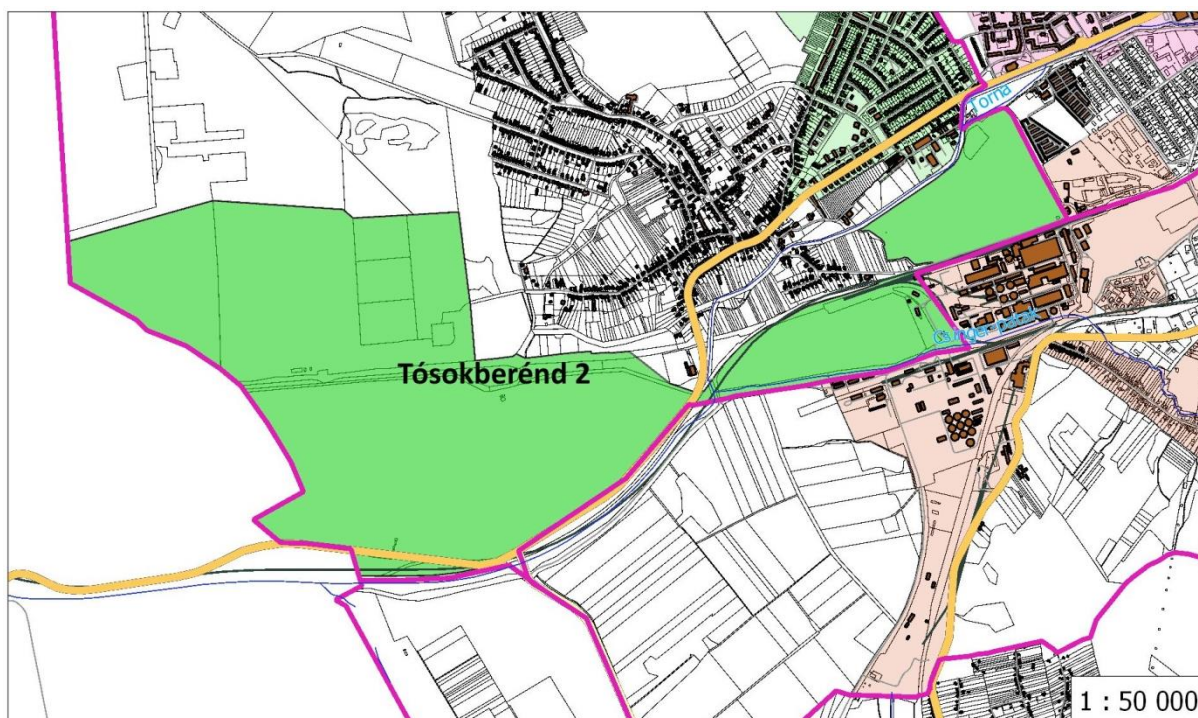
A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósítás-hoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus					Eredmény indikátor*
Ipari Park közvilágítás korszerűsítése	2016	24	50			4			1, 2, 18
Ipari Park szennyvízátemelő korszerűsítése	2016	24	30			4			1, 2, 18
Ipari Park közútfejlesztése	2016	24	80			4			1, 2, 18
Klaszter fejlesztési programok	2016	42	250			4			1, 2, 3, 4

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Tósokberénd 2.

Kijelölés

Az akcióterület a város nyugati részén a Torna patak mentén meghatározó jelenlétű szürke- és vörösiszap- zagyártározókat lefedő mintegy 3,3km² kiterjedésű terület. A Bayer-eljárás keretében történő bauxit-feldolgozás melléktermékeként keletkezett vörösiszapot tartalmazó egyenként 100-250 méter oldalhosszúságú I-X/a számokkal ellátott „kazetták” találhatók az akcióterület nyugati részén; az erőmű zagytója és a környező feltöltött területek a központi városszövetbe ékelődve Tósokberénd, Bódé és a városközpont által körülvett területen húzódnak.

A MAL külső vörösiszap tároló tér teljes területe meghaladja a 200 hektárt. Bár a rekultivációs munkálatok már 2002-ben megkezdődtek - a vörösiszapra erőművi szürkusalakot és termőföldet terítettek, az I-V/a, VI-X/a kazettákon gyakorlatilag 90%-ban befejeződött a rekultiváció. Az erőművi szürkusalakot tartalmazó salakkazetták, zagyterek területe, melyek egykor mintegy 105 hektár összes területet foglaltak el, lokálisan a tájépítészeti helyreállítás magasabb fokára jutottak el, a Belvárostól keletre fekvő részen a terület teljes rekultivációját követően garázsok, kisebb ipari telephelyek kerültek elhelyezésre.

A 2008-as IVS-ben is azonos névvel került lehatárolásra a vörösiszap-tároló kazettákat, zagytereket magába foglaló Akcióterület. Jelen lehatárolás azonban nyugat felé kiegészült a III. és VIII. kazettáktól a közigazgatási határig, valamint a 20-as vasúti fővonal–Csinger-patak–Petőfi Sándor utca–Torna-patak–Liszt Ferenc utca által határolt erőmű zagyterrel. Az IVS-által lehatárolt azonos nevű akcióterülethez képest jelen lehatárolásnak már nem képezi részét a Torna-patak-20-as vasúti fővonal–Liszt Ferenc utca–Szent István út–Dobó Katica utca–Váci Mihály utca–Damjanich utca–I. kazetta közötti terület.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

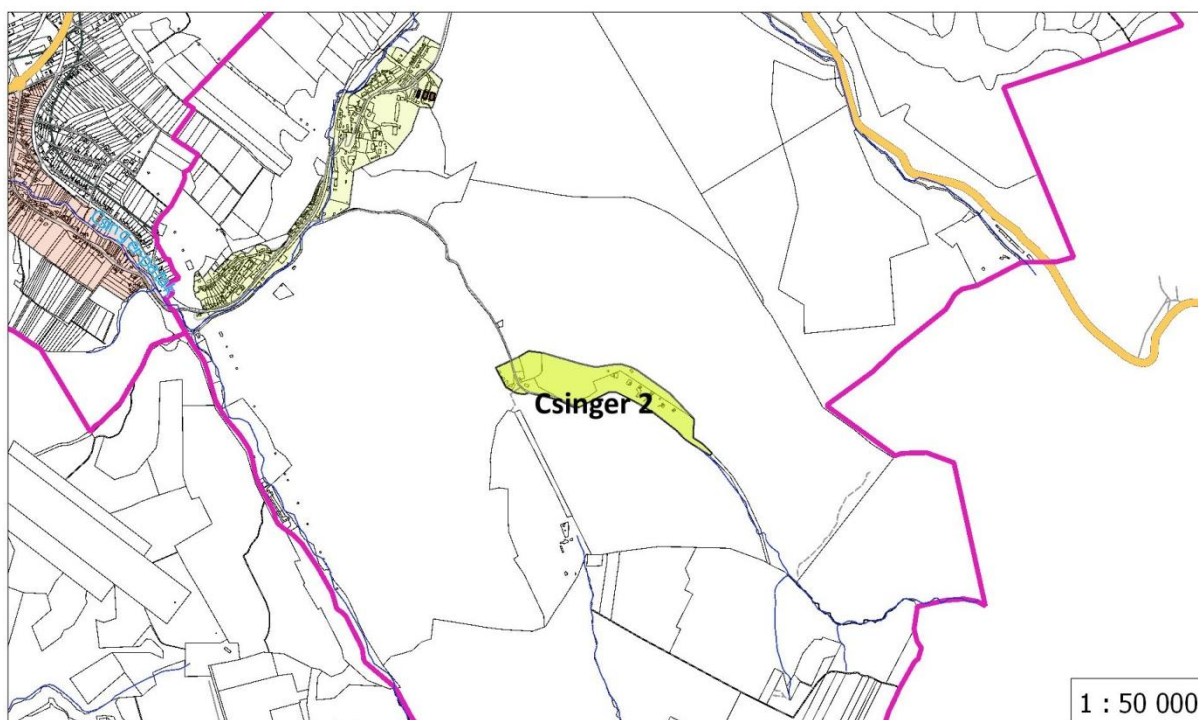
11. AKCIÓTERÜLET	
Tósokberénd 2.	
7.	Környezetvédelem és tájrehabilitáció

A „Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezetállapot javítása” rész céljában foglalja a környezetterhelések megszüntetését is. Tósokberénd 2. jellel ellátott akcióterületi része kiemelten kezelendő ebből a szempontból. Az akcióterületen elsősorban a „Környezetvédelem és tájrehabilitáció” beavatkozás-típushoz sorolható fejlesztések végrehajtása indokolt. A beavatkozások eredményeként teljes körűen megvalósítandó az iszap- és zagykazetták rekultivációja, melynek eredményeként megvalósulhat a porszennyezettség csökkenése és hosszú távon – bár többnyire csak korlátozottan hasznosítható területek kialakításával – e fejlesztések a kiegyensúlyozottabb városszerkezet kialakításához is hozzájárulhatnak.

A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósításhoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus							Eredmény indikátor*
Iszapkazetták rekultivációja és hasznosítása	2016	48	3000							7	16

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

Csinger 2.**Kijelölés**

A Csinger 2. jellel ellátott akcióterület Ajka keleti, Csingervölgy városrészében került kijelölésre a parkerdő területén, délen a Cservári erdő, északon a Nyert-erdő határolja. A terület egység a környező erdőterületeknek köszönhetően egyedülálló természetközeli együtttest alkot, továbbá korlátozott kiterjedésű területe ellenére kilenc egyedi tájérték is regisztrálásra került itt.

A terület a Jókai-bánya irányából megközelíthető, a mintegy 14 hektáros terület jelenlegi hasznosítási formái között a rekreációs, turisztikai funkciók dominálnak, itt található a VERGA Zrt. (Veszprémi Erdőgazdasági Zrt.) által fenntartott parkerdő kiindulási pontja és közjóléti létesítményei és innen elérhető a Hubertus Erdei Iskola is. Az akcióterület kiemelt turisztikai vonzerőt képviselő helyszínei az Ajkai bányászati múzeum és az Őslény Emléktár.

Az 1973-ban, a Kab-hegy déli-délnyugati oldalán kialakított Parkerdő a Déli-Bakony egyik természetjárási központja. Az ide látogató turistákat étterem, szabadtéri színpad, és múzeumok várják. Az 1965-ben bezárt Ármin-akna környezetében kialakított közösségi centrum a mintegy 850 hektár kiterjedésű, több mint 750 hektár erdőterületet is magába foglaló parkerdő kiindulási pontjaként működik, melyben az Önkormányzat által létesített sípálya és felvonó is megtalálható.

A Csinger2. jelű akcióterület a 2008-ban elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégiában a Bódé-Csinger elnevezésű akcióterület részét képezte, mely az itt lehatárolt terület mellett magában foglalta a Parkerdő északi részeit is, továbbá a Nyert-erdőt, valamint a jelenleg a Csinger1 akcióterület részét képező, Viktortelep és Alsócsingervölgyet magába foglaló városrészt is. Az IVS-ben lehatárolt akcióterületen egy darab, TEKI pályázati forrásból támogatott fejlesztés valósult meg a dokumentum elfogadását követő időszakban.

Releváns tervezett beavatkozás-típusok

12. AKCIÓTERÜLET	
Csinger 2.	
2.	Rekreáció, szabadidő, turisztika

A terület jövőbeli fejlesztése során a természetközeli jelleg és az táji értékek megőrzését messzemenőig szem előtt tartó tevékenységek képzelhetők el. A terület jelenlegi funkcióinak bővítéséhez, a további, napjainkban még kiaknázatlan potenciálok hasznosítására egyetlen beavatkozás-típus, a „Rekreáció, szabadidő, turisztika” mentén szervezhető fejlesztések megvalósítása szükséges.

A város vezetése a terület turisztikai értékteremtő képességének fejlesztése mellett fontosnak tartja a városlakó emberek visszavonzását a természeti környezetbe, ennek érdekében a szabadidő eltöltésének magas színvonalú formáit szükséges felkínálni az itt élőknek. A város kiemelt fontosságú feladatként tekint továbbá a környezeti nevelés előmozdítására, valamint a természet értékeinek felismerésére, tiszteletére irányuló szemléletformálást is előtérbe kívánja helyezni. Az akcióterület keretein belül az Ajka környéki erdők, természetes élőhelyek élővilágát, táji-természeti értékeit, valamint a helyi bányászat történetét egy helyen, koncentráltan nyílik lehetőség megismertetni gyerekekkel és felnőttekkel egyaránt.

A Parkerdő kiváló adottságokkal rendelkező helyszín a közösségi programok szervezéséhez és a szabadidő aktív formában és minőségi programok keretei közötti való eltöltéséhez, ezért a város a terület turisztikai és rekreációs szolgáltatási kínálatának továbbfejlesztését kiemelten kívánja támogatni. Ennek részeként körvonalazásra kerültek a turisztikai szolgáltatások javítására és új élményelemek kialakítására vonatkozó fejlesztési tevékenységek. A terület fejlesztésére irányuló elképzelések sorában felmerült az aszfaltozott parkoló kiépítése a Parkerdőben, a kavicsborítású utak stabilizálása, utcabútorok (kézi hulladék gyűjtők, padok) kihelyezése, új gyermekjátszótér építése és felnőtt játszótér valamint erdei tornapálya kialakítása, továbbá új turista utak kijelölése és erdei kerékpárút kialakítása, összekapcsolva a Kab-hegyi kerékpárutakkal, a VERGA Zrt. közreműködésével. A környezeti nevelést, természettudatosságot segítheti elő az ismeretterjesztő táblák kihelyezése, ugyanakkor a turisztikai vonzerőt kiemelten fokozni képes beavatkozás lehet a napjainkra leromlott állapotba került sípálya és sífelvonó felújítása is.

A terület tervezett hasznosítása teljes mértékben összhangban van a településrendezési eszközök kínálta lehetőségekkel. A szerkezeti terv ÜÜ – üdülőházas üdülőterület Kbm –bányamúzeum területfelhasználási egységeit különbözteti meg a területen.

A város által benyújtani szándékozott projektek az akcióterületen

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósításhoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)	Kapcsolódó beavatkozás-típus					Eredmény indikátor*
Turisztikai szolgáltatások javítása új élményelemek kialakítása az Ajkai Parkerdőben	2016	42	150	2					20

* lásd 6.4 Monitoring rendszer kialakítása fejezet - Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata.

2.3 TEMATIKUS PROGRAMOK – AZ AKCIÓTERÜLETEKEN „ÁTNYÚLÓ” ÉS AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜLI FEJLESZTÉSEK

Ajka több olyan fejlesztési elképzelés is van, amely nem köthető közvetlenül az akcióterületekhez. Ilyen fejlesztések tipikusan a vonalas létesítmények fejlesztése (közlekedési infrastruktúra, közmű), valamint a konkrét helyszínnel nem rendelkező, de egész Ajkára kiható fejlesztések. A következő fejezetek ezeket a javaslatokat mutatja be részletesen.

2.3.1 Felszíni vízhálózat rendezése

A város számos bővizű felszíni vízfolyással rendelkezik, melyek közül a legjelentősebb a Torna-patak, a Széles-víz, a Padragi-víz és a Csinger-patak. Összefüggő, állandó vízfelület a Városligetben található. A felszíni vizekkel kapcsolatban elsődleges cél a vízzel történő ésszerű gazdálkodás, valamint azok jó mennyiségi és ökológiai állapotának elérése, melyekre való törekvéssel **a város is alkalmazkodhat a globális éghajlatváltozással keletkező kihívásokra**. Az alkalmazkodás alatt a növekvő vízkárok ellensúlyozását kell érteni, mely nemcsak az árvizekkel szembeni védekezést, hanem az aszályosabb időszakokra történő fokozatos felkészülést is magában kell, hogy hordozza. A szélsőséesebb időszakokat jól mutatja a legutóbbi, 2014-es árvíz, mely során rövid időre a Torna-patak elárasztotta Ajka belvárosát. A városközpont problémájának megoldására **a Torna-patak mederrendezését, revitalizációját tervezi az önkormányzat, melyet a „Belváros 1” akcióterület tartalmaz**. Ezt a projektet azért célszerű az akcióterületi keretek között megvalósítani, mert a városközpont felújításához kapcsolódóan több híd építése is tervezett.

Ajkarendeket is veszélyezteti a hegyről hirtelen lezúduló áradat. Az **ajkarendeki záportározó** megépítésével elkerülhető, hogy már egy intenzívebb esőzést követően eláassza a lakóterületeket az árvíz. **A záportározó megvalósítására tervek készültek**.

Tósokberénd felszíni vízelvezető rendszere elavult, több helyütt nem tölti be a szerepét. Ezért az Önkormányzat a következő időszakban **annak felújítását tervezi**.

A globális éghajlatváltozásra felkészülve a következő időszakban célszerű megvizsgálni, hogy a lezúduló vizeket, hogy lehetne visszatartani, **a visszatartott vizek (tavak) miképpen válhatnak hasznára a városnak és gazdaságának** – pl. többcélú hasznosítás keretén belül. Amennyiben a város ebben az irányban is kíván fejlődni, úgy a lehetőségeket az illetékes vízügyi igazgatóság bevonásával célszerű megvizsgálni. Célszerű megvizsgálni a tósokberéndi záportározó egyéb hasznosítási lehetőségeit a kialakítandó szabadidőközponttal összhangban.

A tematikus program keretén belül megvalósítandó projektek:

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósításhoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)
Tósokberénd városrész vízelvezetésének felújítása	2019	24	200
Ajkarendeki záportározó építése	2018	18	200

2.3.2 Közlekedési hálózatok fejlesztése

A város belső hálózati kapcsolatainak, elérhetőségeinek javítása – az egyedi településszerkezet miatt – fontos feladat. A több település beolvasásával létrejött jelenlegi Ajka területén belül a városi léptékhez képest jelentős távolságok vannak. Példa erre Padragkút és a városközpont közötti kb. 8 km-es távolságra. A városközpont elérhetőségét a kerékpárutak növelésével célszerű javítani, tekintve, hogy olcsó közlekedési forma, és jelentősen növeli a lakosok mobilitását. Emellett a közúttól elkülönülten létesített kerékpárút csökkenti a balesetveszélyt is.

A városi kerékpározás folyamatos népszerűvé válását mi sem bizonyítja jobban, hogy az elmúlt évek forgalomszámlálása alapján 130 %-kal növekedett a kerékpározók száma, köszönhetően a 14 km-nyi kiépített városi kerékpárútnak. A város fő kerékpáros nyomvonala a Fő úttal párhuzamosan halad, ennek oldalelágazásait javasolt kiépíteni a főbb intézményekhez (iskola, óvoda), a vasútállomáshoz, a vásárcsarnokhoz, valamint a Torna-patak mentén. A kerékpár elhelyezés megoldása érdekében fedett és biztonságos (megfigyelőrendszerrel ellátott) tárolók építése javasolt a közintézmények, a városközpont, valamint a vásárcsarnok területén. A közösségi átszállópontoknál célszerű bevonni az érintett üzemeltetőket tárolók megvalósításába.

A városnak további konkrét elképzelései vannak a kerékpárút hálózat fejlesztésére. Középtávon a következő nyomvonalfejlesztéseket tervezi a város, amennyiben erre megfelelő pénzügyi keretei lesznek:

- Padragkúti kerékpárút a Padragi út teljes vonalán és továbbvezetése Halimba felé (csak részben érinti a padragkúti akcióterületeket);
- Csingeri kerékpárút a Feketegyémánt út, a Felsőcsingeri út és a bódéi Bartók Béla út mentén (Csinger 1 és a Bódé 1 akcióterületet érinti a fejlesztés);
- Padragkút-Csinger összekötő kerékpárút;
- Parkerdő felé vezető kerékpárút;
- Kerékpárút hálózat építése Tósokberénden (Dobó Katica utca, Juhar sor, Széchenyi utca, Liliom utca, Szent István út) és továbbvezetése Kolontár felé – Csak egy részét érinti a Tósokberénd 1 akcióterület
- Kerékpárúthálózat fejlesztése a belvárosi területeken így pl. Sport utcán Torna patak mellett a Vasútállomás irányába (Belváros 1, 2 akcióterületen helyezkedik el)
- Ajkarendek és Kislőd között a kerékpárút megépítése;
- Bakonygyepes és Magyarpolány között a kerékpárút megépítése;
- Bakonygyepes felé kiépült kerékpárút korszerűsítése;
- Nyirád és az ipartelep között kerékpárút kiépítése.

A kerékpárút-hálózat kiépítése a kerékpárutak megvalósításán túlmutat, hiszen meg kell oldani a kerékpárok tárolását (pl. városközpontban, autóbusz-pályaudvaron, vasútállomáson, intézményeknél, nagyon vállalkozásoknál stb.), a tájékoztató és információs rendszer kiépítését, amellett, hogy megfelelő forgalomtechnikai eszközöket is telepíteni kell.

Nagyon fontos a biztonságos kerékpározás ismereteinek elsajátítása már kisiskolás korban. Ajkán már korábban beindították a „BringaSuli” programot, melyet a jövőben is célszerű folytatni, ezzel is népszerűsítve a közlekedési eszközt.

A kerékpárutak és kapcsolódó infrastruktúrák építése összefügg a városrehabilitációval, így bizonyos projektek – így elsősorban a csingeri és belvárosi beavatkozások – szorosan összefüggnek az adott akcióterület fejlesztéseivel.

A városrész közlekedési hálózatának javítása érdekében fontos feladat a Béke utca Alkotmány utca összekötése és a Vasútállomás előtti kereszteződés rendezése. A terület jelenleg nem körüljárható Béke utca és az Alkotmány utca összekötése nem történt meg a lakóterület kiépítésével párhuzamosan. Jelenleg a közel 1000 lakásos lakóterületről minden forgalom a Fő úton keresztül zajlik jelentősen terhelve a belváros légszennyezettségét. A terület minden utcáján tömegközlekedés zajlik. A Torna-patak a város fő vízgyűjtője. A két terület összekötésével a város közlekedési hálózata jelentősen átalakulhat. A **híd kialakításával** a belvárosra nehezedő forgalom lecsökken és a városban jobban eloszlik. A tömegközlekedési hálózatok átalakításával rövidebb útvonalon lehetne megközelíteni a célállomásokat. (A Belváros 1. akcióterülethez kapcsolódva került nevesítésre a projekt) Ajka a városközpont ipari forgalom alól történő tehermentesítését is meg kívánja oldani. Az ipari gazdasági területek nagy része a vasút mellé települt, közúton csak a városon keresztül oldható meg a terület elérhetősége. Az iparral összefüggő közúti forgalom elterelhető a városközpontból, **új elkerülő út** építésével a város nyugati oldalán. A nyomvonal még településszerkezeti tervi szinten sem létezik, ezért célszerű elkezdni a lehetséges nyomvonalak vizsgálatát megvalósíthatósági tanulmány keretein belül, melyet a folyamatban lévő településszerkezeti terv felülvizsgálatán alapuló módosítás során lehet meghatározni.

Itt kell megemlíteni, hogy az országos jelentőségű 8. számú főút érinti a várost, melynek fejlesztése szerepel az országos tervekben. A fejlesztés során a jelenlegi nyomvonal gyorsforgalmi úttá épül át és Bakonygyepes belterületét elkerülő szakasz valósul meg. A 8. számú főút fejlesztése Ajka megközelítése és további gazdasági fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír.

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósításhoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)
Térségi kerékpárút hálózat kialakítása, munkahelyi mobilitás biztosítása érdekében – belterületi és külterületi kerékpárút létesítése Ajka, Kislőd, Városlőd, Halimba, Nyírád -	2017	36	550

2.3.3 Közműhálózat fejlesztés

A közműhálózat fejlesztés egyrészt a meglévő hálózat felújítását, korszerűsítését, másrészt a rendszerhiányok felszámolását jelenti.

Ajka vízellátásában jelentős szerepet játszó 2x2.000-es vasbeton medence **töltővezetéke magántulajdonban lévő ingatlanok alatt helyezkedik el.** A jogi helyzet rendezése, a vízellátás biztonsága, valamint az ingatlanok védelme érdekében **a töltővezetéket közterületre kell áthelyezni**

mintegy 1100 méter hossz. Ezen túl menően 2000 méter hossz el kell végezni az ivóvízvezeték cseréjét, és korszerűsíteni kell négy szivattyú egységet.

A Kandó Kálmán lakótelep víziközműveit korábban a Bakonyi Erőmű Zrt. üzemeltette. A Víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. sz. törvény előírásai alapján a lakótelep víziközműveit az Erőmű Zrt.-től a város átvette, és üzemeltetésre átadta a BAKONYKARSZT Zrt. részére. Az átvett víziközművek műszaki állapota a város többi víziközműveinek állapotától elmarad, így átfogó rekonstrukcióra van szükség.

A szennyvízelvezető rendszer hiányainak felszámolása szükséges a jogszabályokkal összhangban. A következő utcákban kell megoldani a szennyvíz elvezető hálózat bővítését:

- Rákóczi u. 54., 56., 58., 60.
- Lehel utca
- Gyár u. 56/A, 58, 60, 62. A Gyár utca 56-tól a Fürst Sándor utcáig a meglévő lakóházak ingatlanjain halad keresztül egy csatornaszakasz, melyet ezzel a fejlesztéssel párhuzamosan ki kell váltani.
- Gyár utca végén lévő üzletek
- Szilvágyi u. 61-75.
- Táncsics utca a Szilvágyi utcától lefelé
- Klapka György u.
- Váralja u. 8
- MÁV lakótelep
- Élmunkás lakótelep
- Pálmajor

A város tervezi **a meglévő szennyvíztisztító telepen a másodlagos energia hasznosítás megvalósítását**. A keletkező biogáz egy része speciális kazánban elégetésre kerül, mely biztosítja a rothasztó tornyok fűtését, valamint a telep szociális hőigényét. A megmaradó biogáz fáklyán keresztül elégetésre kerül, nem hasznosul. A város ennek a maradék biogáznak a felhasználásával kívánja megoldani a telep elektromos ellátását.

Szükséges továbbá az Ajka Ipari Park két szennyvíz átemelőjének korszerűsítése, mellyel jelentősen növekszik a szennyvíz elvezetés biztonsága.

Tósokberénd erősen belvizes városrész, közelében találhatóak a környék legnagyobb veszélyes hulladék „tárolói”, a timföldgyári és erőművi vörös ill. szürkeiszap zagykazetták. Az ezek köré kiépített résfal-rendszer, a megoldatlan belvízelvezetés komoly gondot jelent a tósoki településrészen lakóknak, a mértékadó talajvízszint nem ritkán terepszint feletti. A kiépítendő árokrendszerrel csökkenteni tudnánk a lakosság kitettségét.

A vízrendezést három árok kialakításával oldható meg:

- Tósokberénd északi részén a szántóföldekről összegyűlő vizeket a Dobó Katica utcával párhuzamos, a telkek végében húzódó ún. Északi övárokkal kívánjuk összegyűjteni, és a telkek között a Bajcsy Zs. utcából induló befogadóba juttatni
- Az Északi övárokból jobbról csatlakozik a csapadékot a Dobó Katica utca déli részéről összegyűjtő árokszakasza (Északi övárak II.)
- Az Északi övárak befogadjaként az ún. Egerkúti árok szolgál, amely jelenlegi nyomvonala módosításra szorul.
- Végző befogadjaként a Torna-patak szolgál, melybe a Bakonyi Ertőmű Rt. külső övarkán keresztül jut be a városrész belvize az Egerkúti árkon keresztül.

Emellett meg kell oldani a városrész úthálózata melletti vízelvezetés kialakítását ill. a meglévő vízelvezető árkok felújítását, szükség szerinti burkolását.

A település közvilágítási hálózatát felújítása keretében célszerű a lámpatesteket korszerű led-es világítási testekre cserélni, mely által jelentős energia-megtakarítás és a hálózat jobb szabályozhatósága érhető el.

A tematikus program keretén belül megvalósítandó projektek:

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósításhoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)
Ajka Ipari Park szennyvíz átemelőinek korszerűsítése	2015	6	30
Ajka város aktív vízbázis védelme	2015	6	380
Ajka Kandó Kálmán lakótelep víziközműveinek felújítása	2016	6	80
Ajka szennyvíztisztító telepen másodlagos energia hasznosítás megvalósítása	2017	12	350
Tósokberénd városrész vízelvezetésének felújítása	2019	24	200
Ajka ivóvízellátó hálózat korszerűsítése, üzembiztonságának növelése, valamint energia takarékos üzemelés	2017	12	100
Közvilágítás korszerűsítése	2016	24	1000

2.3.4. Oktatás, kultúra, közigazgatási szervezetfejlesztés, intelligens város/smart city tervek és tanulmányok készítése

A megalapozó vizsgálatok megállapításai, valamint a város stratégiai célrendszere szerint az oktatás fejlesztésének szerepe és jelentősége a város jövőjét illetően meghatározó szerepet játszik. A képzettségi szint emelése minden korosztályban (3. stratégiai cél, 6. rész cél) segíti elő, illetve alapozza meg a város fejlődőképes ipari és gazdasági szerkezetének megerősítését (1. stratégiai cél). A célul tűzött új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek számának és arányának növelése (1. rész cél), a felső- és középfokú szakképzés meghonosítása, illetve a vállalkozások igényeihez való igazítása meghatározó a város jövője szempontjából. A városlakók egyéni és munkaerőpiaci sikereinek záloga az **oktatás személyi, módszertani és szemléleti (tartalmi) fejlesztése** - korszerűsítése, valamint a **hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítása** minden korosztály és iskolatípus esetében. A város az

oktatás, valamint a kultúra terén olyan „soft” típusú projekteket kíván előkészíteni, amelyek a „beruházás” típusú fejlesztések magas színvonalú és eredményes működését biztosítják. A városban működő középfokú oktatási intézmények az előkészítés alatt álló, foglalkoztatási paktum keretében megvalósítandó közép- és felsőfokú duális képzés nélkülözhetetlen partnerei. **A helyi társadalom képzettsége és a képzési kapacitások minőségi fejlesztése a gazdaság minőségi fejlődésének és a helyi KKV szektor megerősödésének is kulcseleme. Hangsúlyos a helyben működő középfokú műszaki szakképzés erősítése a helyi cégek igényeinek megfelelően, továbbá a tervezett felsőfokú duális képzés megvalósítása.**

Ajka egyik válasza a (minőségi/mennyiségi) munkaerő-hiány mielőbbi megszüntetésére, s egyben a duális képzés vállalati (munkaerőpiaci) oldalának támogatására, egy **multifunkcionális Oktató és Képzőközpont** kialakítása. Szerepe a pályaválasztás orientálásában, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének biztosításában, a közép- és felsőfokú duális képzésben részt vevők gyakorlati képzésében, illetve mindennek költséghatékony megvalósításában lenne.

Az oktatási és kulturális „soft” projekteket a közigazgatás, illetve a városi intézmények szervezet- és humán erőforrás fejlesztése kiegészíti és tovább erősíti.

Felkészülés a jövő városának kihívásaira: tervek és tanulmányok készítése az intelligens (digitális) várossá válás feltételeiről, lehetőségeiről:

A SEAP – ún. Sustainable Energy Action Plan = Fenntartható Energia Cselekvési Terv – a város energiagazdálkodásának költséghatékony megújítását szolgáló terv, amelynek elkészítését a TOP 3. prioritása önálló projektként is támogatja. A terv keretében átfogóan vizsgálható a város energiaháztartása, így az egyedi projekteket megelőzően meg lehet keresni a lehető legköltséghatékonyabb megoldásokat. A terv segítheti a felkészülést a következő évtizedben várhatóan robbanásszerűen elterjedő decentralizált energiarendszerek kialakítására. Ajka komplex településszerkezete és a barnamezős területek nagysága egyaránt jó lehetőséget kínál arra, hogy ezen a téren a város úttörőszerepet játsszon. Jó gyakorlatok megismerésére és egyes részelemek részletesebb tervezésére a különféle határon átnyúló illetve transznacionális együttműködésben megvalósítható projektek jó lehetőséget adnak (URBACT, Transznacionális Duna Program, egyetemekkel együttműködésben HORIZON 2020).

A parkok, közterületek kialakításához közterület-alakítási tervet kell készíteni, amelyek esetében jó lehetőség van a városlakók, helyi civilek, vállalkozók és a döntéshozók közösségi tervezési kapacitásait, készségeit fejleszteni. A **közösségi tervezést** a TOP 5. prioritása elvileg támogatja, így érdemes ezt a lehetőséget kihasználni.

(A.2.3.4. Tematikus programhoz tartozó projektek előkészítése folyamatban van.)

2.3.5. Egészségügyi infrastruktúrafejlesztés, egészség megőrzés, szemléletformálás, idősgondozás

Ajka városa az elmúlt évtizedben jelentős egészség megőrzési programsorozatot indított el. Az egészségügyi intézmények épületei felújításra kerültek, a fertőző osztály épületének kivételével, azonban a magas színvonalú orvosi munkához megfelelő műszerek is szükségesek, melyek az infrastruktúra részét kell, hogy képezzék. A program keretében az egészségügyi létesítményekhez szükséges gyógyító infrastruktúra fejlesztését tervezi az Önkormányzat. A következő időszakban is

folytatni kell az egészség megőrzési programokat, melyeknek ki kell terjedni az infrastrukturális beruházásokra. Ebben az esetben nem csak új eszközök beszerzését, hanem **az orvosi ellátás elérhetőségét is javítani kell**. Orvosi rendelő egyedül Ajka központjában működik, mely a környező lakosok, valamint a közelben fekvő városrészek lakói számára még könnyen elérhető. Ugyanakkor például Padragkút kb. 8 km-re fekszik az orvosi rendelőtől, ezért célszerű lenne egy **kihelyezett orvosi rendelő telepítése Padragkút tervezett központjába**.

Az egészségmegőrzéshez és szemléletformáláshoz közvetetten kapcsolódik, hogy Ajkának régebben is és most is fontos a **sport népszerűsítése**. Ennek érdekében a jelenlegi programban **számos a sport és szabadidős tevékenységgel összefüggő fejlesztési elképzelés szerepel**, így különösképpen a kosárlabda csarnok megvalósítása, Tósokberénden a szabadidőpark létesítése, valamint a Városligetben a sportolással összefüggő létesítmények – fitnessz park és futópálya – megvalósítása, mellyel a megfelelő infrastrukturális háttér biztosítható. A gyerekek mozgás igényét a padragkúti központban és a Vásárcsarnok melletti területen tervezett új játszóterek létesítése elégítheti ki.

Az egészségmegőrzés és egészséges életmód népszerűsítése és támogatása mellett **az időskorúak ellátásának fejlesztése**, (pl. idősok otthoni ellátása, szociális ellátás bővítése) is kiemelten fontos a város célrendszerének megvalósítása során.

A szemléletformáláshoz elengedhetetlen, hogy **már óvodás és kisiskolás korban megkezdődjön a mozgásra, sportolásra történő nevelés**. Bár a tanintézményekben jelentősen növelték a testnevelés órák számát, el kell érni, hogy az iskolán kívül is része legyen gyermekek, és a felnőttek élete része legyen a mozgás. Ehhez az infrastruktúra fejlesztésén túl, minél több, **célzott – közösséget megmozgató/közösségépítő – programok megrendezése is szükséges**, mint például az évente megrendezett „Liget 11” futóverseny, vagy a „Szilveszteri futás”.

A tematikus program keretén belül megvalósítandó projektek:

Projekt címe és tartalma	Megvalósítás tervezett kezdése	Megvalósításhoz szükséges idő (hónap)	Becsült költség (millió Ft)
Városi egészségügyi műszerpark fejlesztése	2016	36	60
Városi és városkörnyéki életmód segítő programok	2016	36	30

2.4 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK BECSÜLT FORRÁSIGÉNYE

Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek együttes forrásigénye kb. 24,5 mrd Ft⁶, aminek valamivel több mint fele (15 mrd Ft) TOP támogatási forrásigényként jelentkezik. Ezen túl számottevő támogatásra igénye van a GINOP (4,7 mrd Ft), illetve a KEHOP (3,4 mrd Ft) által támogatható fejlesztési elképzeléseknek is. Mindez jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét. A TOP forrásai tekintetében a Veszprém megyére allokált 45 mrd Ft-nyi forrás lakosságarányos felosztása esetén Ajkára 3,7 mrd Ft jut, de a korábbi elképzelések szerinti (l.: a már hatályát veszített 1298/2014. kormányhatározatot) a járási szintre allokált forrás mértéke még ennél is kevesebb (2,2 mrd Ft). A reális forrásigény becsléséhez megfelelő alap lehet a 2007-2014-es időszakban megszerzett pályázati források áttekintése, ami az Ajka esetében az alábbiak szerint alakul:

Igényelt és megítélt támogatási összeg megoszlása operatív programonként (Ft)

Operatív program	Beérkezett pályázatok támogatási igénye	Támogatott pályázatok
ÁROP	40 153 170 Ft	39 970 440 Ft
GOP	9 587 759 140 Ft	6 184 711 959 Ft
KDOP	6 419 001 915 Ft	4 775 288 344 Ft
KEOP	1 318 352 502 Ft	784 708 365 Ft
KÖZOP	10 140 701 000 Ft	1 816 750 000 Ft
TÁMOP	1 757 852 868 Ft	961 530 240 Ft
TIOP	2 049 871 652 Ft	2 000 471 305 Ft
Összesen:	31 313 692 247 Ft	16 563 430 653 Ft

A valós forrásigény becslést megnehezíti, hogy jelenleg még az elérhető források pontos összetétele, illetve a konkrét pályázati feltételek sem ismertek, így az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatóak egyértelműen. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi. Emellett a lehetőségeket meghaladó forrásigény miatt javasolt a fejlesztési elképzelések prioritizálása, továbbá a tervezett műszaki tartalmuk felülvizsgálata, esetleges szűkítése, ezáltal a forrásigény mérséklése. Számottevően befolyásolhatja a finanszírozást, és így a megvalósíthatóságot az egyes projektek saját erő igénye, ami a jelenlegi információk alapján még nagyságrendileg sem becsülhető.

⁶ Lásd részletesen a 2. sz. mellékletben.

3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

A Központi Statisztikai Hivatal a 2011-es népszámlálás adatai alapján elvégezte Ajka városban található szegregátumok lehatárolását. A lehatárolás a 314/2012 sz. Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt (azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket). A két mutató együttes teljesülését jeleníti meg az ún. szegregációs mutató.

A szegregációs mutató 30-34% közötti értékénél az adott terület szegregáció szempontjából veszélyeztetettnak számít, 35% feletti értéknél pedig szegregátumról beszélhetünk, amennyiben a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.

Ajkan a 2011-es népszámlálási adatok alapján, a fenti kritériumok szerint nem található szegregátum. Vannak azonban szegregációval veszélyeztetett területek, melyek azonban alacsony népességszámuk miatt nem tekinthetők valódi szegregátumnak.

A népszámlálási adatok, valamint Ajka Város Önkormányzatának adatszolgáltatása alapján az alábbi városrészek számítanak szegregációval különösen veszélyeztetettnak:

- Belváros, Korábbi városrehabilitációval érintett terület - Kossuth utca által határolt tömbök (Belváros 2. akcióterület)
- Belváros, Petőfi, Móra, Móricz Zs. utca környéke (Belváros 2. akcióterület)
- Csinger városrész (Csinger 1. akcióterület)
- Padrag városrész, Pardragi út-Iparos utca környéke (Padrag 1. akcióterület) + Padragkút 2 akcióterület
- Pontszerű, szegregációval erősen veszélyeztetett telepek: MÁV lakótelep, Élmunkás lakótelep (akcióterületi besorolás nélkül)

3.1 A SZEGREGÁCIÓ MÉRSÉKLÉSÉT VAGY MEGSZÜNTETÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK

Az alábbiakban ismertetjük a szegregáció mérséklésére, megszüntetésére vonatkozó városi szintű intézkedéseket és célokat. A szegregátumok specifikus céljai és a tervezett intézkedések a 3.3 fejezetben kerülnek bemutatásra.

Ajka város anti-szegregációs programjának kidolgozása során felmerülő kérdések megoldására a programjavaslatok a hátrányos helyzetben lévő lakosság felzárkóztatását integrált szemlélettel közelítik meg. A programok egyszerre kezelik a szegregált / szegregált közeli környezetben élők szociális, lakhatási, munkaerő-piaci és nevelési-oktatási integrációját.

3.1.1 Antiszegregációs szemlélet és esélyegyenlőség biztosítása

A város rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal, amely segítségével mélyszegénységben élő csoport helyzetét, valamint a szociális ellátások és a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások rendszerét és fejlesztési irányait egyöntetűen át tudja tekinteni, nem csak az egyes intézmények szintjén. Az átfogó megközelítés segítségével a városban felismert szükségleteket és a lehetőségeket összhangba tudja hozni a fenntartó.

Az antiszegregációs szemlélet és tevékenység a város működésének alapvető jellemzői közé tartozik. A település valamennyi helyi rendelkezés és intézkedés megalkotásakor horizontális szempontként érvényesíti a szegregáció megakadályozásának követelményét. A feladatok koordinálását a Helyi Esélyegyenlőségi Programban lefektetett elvek alapján végzik el, bevonva a Közös Önkormányzati Hivatal esélyegyenlőségi referensét.

A város esélyegyenlőség biztosítására tett intézkedéseit a Megalapozó tanulmány 1.8.2 fejezete mutatja be.

3.1.2 Az elszegényedés megelőzése, negatív hatásainak kivédése

Az elszegényedés megelőzésének legfontosabb eszköze a veszélyeztetett csoportok munkához jutása, rendszeres munkavégzése. Az ITS-ben több helyütt megjelenik a foglalkoztatás helyi lehetőségeinek bővítése, munkahelyteremtő beruházások ösztönzése, mint kiemelt stratégiai cél, azonban kérdés lehet, hogy a tartós szegénységben élők mennyire vonhatók be eredményesen a „munka világába”, tekintve, hogy magas körükben a tartósan munkanélküliek aránya.

Ezért ezen célcsoport esetében a közmunka, alternatív foglalkoztatási programok indítása, illetve ezen foglalkoztatási lehetőségek képzéssel való kiegészítése javasolt. Mint a Megalapozó tanulmány 1.10.4 fejezete bemutatja, az Önkormányzat lehetőségeihez képest igyekszik javítani a lakosság foglalkoztatottságát, elsősorban a közfoglalkoztatási programokban való részvétel útján, másrészt foglalkoztatási kezdeményezések támogatása révén.

3.1.3 Lakhatási szegregáció felszámolása

Ajkán a lakások száma évről-évre növekszik, közműellátottságuk szinte 100%-os, azonban a gazdasági válság hatására számos család került olyan helyzetbe, hogy nem tudta finanszírozni, fenntartani a városban lévő lakását.

A város célja az elégtelen lakhatási körülmények, illetve a veszélyeztetett lakhatási helyzetek felszámolása. Ezt közvetlenül csak saját tulajdonú szociális bérlakásai tekintetében tudja érvényesíteni azáltal, hogy bérleti rendszerében az integrált bérlakás-elosztási gyakorlatot követi.

3.1.4 A hátrányos helyzetű lakosság gyermekeinek nevelési-oktatási integrációja

A hátrányos helyzetű lakosság gyermekei esetében kiemelt figyelmet kell fordítani a neveléshez és oktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférésre. Ajkán és a térség/járás többi településén elérhetőek az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb közszolgáltatások, kivéve egyes közoktatási

szakszolgálati feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások. A településen élő 3-14 éves korosztály alapfokú közoktatási ellátási feltételei biztosítottak.

A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek támogatásához szükséges infrastrukturális és logisztikai jellegű fejlesztéseket napirenden kell tartani, és folyamatos pályázati módszerrel minél hamarabb kezelni és meg kell valósítani ezeket. Szükséges többek közt a következő feladatok ellátása: egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés javítása; hétvégi gyermekétkeztetés megszervezése, pozitív diszkrimináció érvényesítése az ellátórendszer keretein belül.

3.1.5 Eddigi antiszegregációs intézkedések eredményessége

A 2008-ban elfogadott, 2009-ben kiegészített Integrált Városfejlesztési Stratégia komplex Antiszegregációs tervet tartalmazott annak érdekében, hogy felmérje a szegregációval veszélyeztetett városrészeket, és kidolgozza a szegregáció oldására irányuló programokat.

Szegregációs folyamatok változása

A 2007-es KSH adatokon alapuló városrészi elemzés 5 területet állapított meg, ahol a szegregációs mutató 40% feletti (de a lakosságszám miatt nem érte el a szegregátum-szintet):

- 1. sz. szegregátum-gyanús tömb: Móricz Zs.u. 26,24,20; Móra F.u. 4-8,2; Petőfi u. 41,47-43
- 2. sz. szegregátum-gyanús tömb: Dózsa Gy.u. 95-15, 58-112
- 3. sz. szegregátum-gyanús tömb: Vájár u.19/A,21-35,37-47,73-61,59-40
- 4. sz. szegregátum-gyanús tömb: Köztársaság u. 1,3, 5,7,9,11- Bartók B.u.,39,41,43,45

A 2011-es népszámlálás adatai alapján kirajzolódó szegregációs elemzés a Megalapozó Tanulmány 3.3.2 fejezetében került bemutatásra. A 2007-es adatokkal összehasonlítva változás tapasztalható, a 2007-es szegregátum-gyanús területek közül egyik sem szerepel a 30% feletti szegregációs mutatóval rendelkező tömbök közt. Mindez arra enged következtetni, hogy az IVS-ben szegregációval erősen veszélyeztetett városrészek viszont szociális-gazdasági szempontból fejlődésnek indultak, nem utolsósorban a célzott beavatkozásoknak köszönhetően.

Az ITS által azonosított, szegregációval veszélyeztetett városrészeket a Megalapozó Tanulmány 3.1.3 fejezete tartalmazza.

Eddigi antiszegregációs intézkedések eredményessége

A legfőbb, IVS-ben is megjelölt antiszegregációs beavatkozás a szociális városrehabilitációs projekt kidolgozása és végrehajtása volt, az IVS-ben megjelölt „1. sz. szegregátum-gyanús tömb” területén.

A 2009-2011 között megvalósult Ajka város, Belváros I. akcióterület rehabilitációja program fő céljai a következők voltak:

Az akcióterületen történő városrehabilitációt az alábbi fejlesztési célok motiválták:

- A társadalmi szegregáció leküzdése szolgálja az élhetőbb, a kor színvonalához esztétikai megjelenésében, energia- és költségtakarékosságában illeszkedő lakókörnyezet megteremtését,

- A lakosok megnövekedett alkalmazkodó képessége járuljon hozzá a helyi közösségi összetartozáshoz ,
- A színvonalasan kialakított városi terek járuljanak hozzá az intenzívebb közösségi élet kialakulásához,
- A kulturális intézmények fejlesztése által erősödjön a társadalom kulturális tevékenysége, növekedjen a társadalmi tőke
- A különböző városrészek közti összeköttetés biztosítása szolgálja a gyalogos közlekedési lehetőségének növelését és a kirekesztettség érzetének csökkentését.

A program révén 218 lakás és a Városháza energetikai megújítása történt meg, felújításra került 7 üzlethelyiség homlokzata, a városi művelődési központ színháztereme, több lakóépületet övező közparkok és széleskörű ESZA programok valósultak meg több száz résztvevő bevonásával, az alábbiak szerint:

- képzések,
- közösségi programok,
- foglalkoztatási program.

A TÁMOP-5.3.1-12/2 program keretében 3 roma dajka került 6+1 hónapos foglalkoztatásba az Ajka Városi Óvoda székhely intézményében. Ennek révén tartósan munkanélküli személyeket tud az önkormányzat foglalkoztatni és a munka világába visszavezetni.

Az ITS készítésénél rendelkezésre álló adatok alapján a szociális városrehabilitációs projekt intézkedései eredményesek voltak, a városrész társadalmi-gazdasági státusza javult, vonzó és biztonságos városkép alakult ki, csökkent a munkanélküliség, nőtt a lakók gazdasági aktivitása. Jelenleg szegregációval nem veszélyeztetett városrésznek számít. Mindez bizonyítja az antiszegregációs beavatkozás sikerességét.

A további, szegregáció csökkentését célzó intézkedések közül kiemelendő az Esélyegyenlőségi Terv elfogadása, mely célcsoportokra lebontva tartalmazza az Önkormányzat által tervezett beavatkozásokat. Az Esélyegyenlőségi Tervet 2013-ban fogadta el az Önkormányzat, így eredményességét még nem lehet objektíven kimutatni. A Terv bemutatását a Megalapozó Tanulmány 1.8.2 fejezete tartalmazza.

3.2 A FEJLESZTÉSEK SZEGREGÁCIÓS HATÁSÁNAK KIVÉDÉSÉRE HOZOTT INTÉZKEDÉSEK

Az egyes fejlesztések, intézkedési tervek végrehajtása során felmerülő szegregációs hatások megelőzését, illetve kezelését a területileg illetés társadalmi felzárkózási országos hatáskörű szerv bevonásával, a helyi esélyegyenlőségi referensnek, ennek hiányában a helyi szakmai vezetőnek kell megoldania, betartva a vonatkozó jogszabályokat, valamint a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia szakmai céljait.

A Stratégia 2. fejezetében ismertetett beavatkozások várhatóan nem járnak szegregációs hatással, nincs olyan tervezett intézkedés, mely a szegregációs szint növekedését okozná bárhol a városban. A legtöbb projekt egyértelműen pozitív társadalmi-gazdasági hatása miatt inkább elősegíti a szociálisan hátrányos helyzetű csoportok felzárkózását.

Az esetlegesen jelentkező szegregációs hatások kivédésére stratégiai szintű megoldást a Települési Esélyegyenlőségi Terv szükség szerű módosítása, fejlesztése során lehet kialakítani, beleértve a kapcsolódó Intézkedési Terv módosítását, majd az annak megfelelő végrehajtását.

3.3 A SZEGREGÁCIÓT OKOZÓ FOLYAMATOK MEGVÁLTOZTATÁSÁRA, HATÁSUK MÉRSÉKLÉSÉRE TEENDŐ INTÉZKEDÉSEK

3.3.1 Általános antiszegregációs intézkedések

Az egyes, szegregációval fenyegetett tömbök specifikus intézkedései mellett javasolt olyan, városi szintű akciók kidolgozására is, melyek folyamatosan figyelemmel kísérik a szegregációs folyamatok alakulását.

Az akcióterületek kijelölésének célja, hogy az akcióterületen élők hogy az akcióterületen élők társadalmi státuszát, munkaerő-piaci helyzetét, gazdasági helyzetét, a lakhatáshoz és életvitelhez kötődő külső (infrastruktúra, környezet) belső (mentális, készség, képesség) problémáit azonosítsa, és ezek javítása érdekében megoldási javaslatokat fogalmazzon meg a területen élők életminőségének javításához a külső környezet változtatásával illetve az egyénre és helyi közösségre ható közösségfejlesztő eszközök használatával.

Az ajánlott általános antiszegregációs intézkedések az alábbiak:

<i>Intézkedés 1</i>	Szociális térkép és beavatkozási terv
Cél	A város szociális viszonyainak, valamint erőforrásainak feltérképezése, megismerése.
Rövid leírás, tartalom	KSH, munkaügyi, városi adatbázisok elemzése, valamint helyszíni adatfelvétel során a város szociális térképének elkészítése. A szociális térkép adatai alapján beavatkozási tervek készülhetnek a szegregált helyzet oldása érdekében, valamint a megfelelő szolgáltatások elérésének javítása érdekében.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények
Megvalósítás időtávja	2016-2018

<i>Intézkedés 2</i>	Kortárs segítők képzése
Cél	Az egyes szegregációval veszélyeztetett területeken élő, célcsoportokba (fiatal, nő, idős, munkanélküli stb.) tartozó aktivisták képzése annak érdekében, hogy mozgósítani tudják az itt élő lakosságot munkaerő-piaci, prevenciós, közösségi és egyéb programokban való részvételre.
Rövid leírás, tartalom	Kortárs segítők kiválasztása és képzése a célcsoport-specifikus szolgáltatások megismerése és aktív igénybevétele érdekében. A projekt keretében rövid képzésben, kapacitás- és kompetencia fejlesztésben részesülnek a kortárs segítők, akik ezek után aktívan tudnak segíteni az adott városrészben élők mozgósításával.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények
Megvalósítás időtávja	2016-2018

<i>Intézkedés 3</i>	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fejlesztése
Cél	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást szolgáló készülékek számának növelése.
Rövid leírás, tartalom	Az egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, főként időskorú személyek részére az önálló életvitel fenntartása melletti segítségnyújtás biztosítása készenléti helyzetekben.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2016-2018

<i>Intézkedés 4</i>	Integrációs kerekasztal létrehozása
Cél	A szegregációval fokozottan veszélyeztetett tömböket érintő beavatkozások, fejlesztések fokozottabb figyelemmel kísérése, horizontális szempontok (esélyegyenlőség) érvényesülésének biztosítása. Egyéb városrészeket érintő fejlesztések esetében az esetleges továbbgyűrűző szegregációs hatások megelőzése, fejlesztések társadalmi hatásainak monitorozása.
Rövid leírás, tartalom	Az Önkormányzat szociális partnerek, kisebbségi önkormányzat, civilek bevonásával olyan fórumot hoz létre, mely lehetőséget ad a szegregáció felszámolására irányuló beavatkozások előzetes egyeztetésére, nyomon

	követésére, valamint más, időközben felmerülő, szegregációs hatással bíró tényezők megismerésére.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2016-2018

3.3.2 Belváros, Korábbi városrehabilitációval érintett terület - Kossuth utca által határolt tömbök (Belváros 2. akcióterület)

A korábbi szociális akcióterület fejlesztési iránya a rehabilitáció, társadalmi integráció irányába mutat. A beavatkozások célja, hogy az épületállomány fizikailag korszerűsítésre, fejlesztésre kerüljön, illetve az itt élő lakosság részére társadalmi felzárkóztató programok folytatódjanak.

1. Belvárosi antiszegregációs akcióterület térképe

A szegregációval veszélyeztetett tömb fejlesztési céljai, intézkedések a főbb beavatkozási területek mentén:

- Lakhatási helyzet javítása: a Kossuth utcai önkormányzati bérlakások infrastrukturális fejlesztése, közterület-rendezés. A korábban elkezdett városrehabilitációs fejlesztések folytatása, lakókörnyezet-fejlesztés (a maradék 3 db 10 emeletes épület felújítása).
- Foglalkoztatási helyzet javítása, munkaerőpiaci integráció: a szegregációval veszélyeztetett tömbben tapasztalható magas (tartós) munkanélküliségi arány csökkentése. Közmunkaprogramok során kiemelt cél az itt élők bekapcsolódása a programba. Munkavégzésre való motiváltság megteremtése a tartós munkanélküliek körében. Átképzési, felnőttképzési programok indítása.
- Szociális ellátó rendszer: elérhetőség javítása, fejlesztése. Házi segítségnyújtás fejlesztése, jelzőrendszeres szolgáltatás kiépítése. Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működtetése érdekében. Kortárs segítő hálózat kialakítása, fejlesztése.
- Közösségfejlesztési programok: helyi, alulról szerveződő közösségi programok támogatása, civil szervezetek alakulásának elősegítése, és működési feltételeik biztosítása.

Specifikus beavatkozások

A Stratégia megvalósítási időszakában tervezett, a szegregációval veszélyeztetett tömböt érintő főbb intézkedések bemutatása:

<i>Intézkedés 5</i>	Kossuth utcai önkormányzati bérlakások és környezetük felújítása
Cél	A lakásállomány komfortfokozatának és fizikai állapotának javítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése, a lakosság érdekeltté tétele az állagmegóvásban és fejlesztésben.
Rövid leírás, tartalom	A területen található önkormányzati bérlakások állapotának felmérése. Az épületek felújítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése. Kapcsolódó közterület-rendezés, lakókörnyezet megújítása. A bérbe adott önkormányzati lakások esetén a felújítási szándék ösztönzése (pl. lakbérfizetési kedvezmény). Együttműködés a közszolgáltatókkal az előrefizetős (kártyás) közüzemi mérőórák alkalmazásának támogatása érdekében.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2016-2019

<i>Intézkedés 6</i>	Lakóterületi közösségi programok a Belvárosban
Cél	A lakóhelyhez kötődés, lakókörnyezetért való felelősségvállalás erősítése, társadalmi izoláció megszüntetése.

Rövid leírás, tartalom	A területen élők számára közösségi, kulturális és szabadidős programok szervezése, minden korosztály megszólításával. Az egyedül élők, izolációval veszélyeztetettek megszólítása, bevonása a közösségi programokban. Önkéntesség erősítése, akciók szervezése a lakókörnyezet rendezett állapotban tartása érdekében.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2016-2019

3.3.3 Belváros, Petőfi, Móra, Móricz Zs. utca környéke (Belváros 2. akcióterület)

A belvárosi, szegregációval veszélyeztetett övezet fejlesztési iránya a területen lévő bérlakásállomány infrastrukturális fejlesztése, az itt élők integrálása, az alapvető szolgáltatások elérésének biztosítása, kiemelten az itt élő a gyermekek és fiatalok számára.

A szegregátum fejlesztési céljai, intézkedések a főbb beavatkozási területek mentén:

- Lakhatási helyzet javítása: a Petőfi, Móra, Móricz Zs. utcai önkormányzati bérlakások infrastrukturális fejlesztése, közterület-rendezés. Saját tulajdonú lakóépületek megújításának segítése
- Foglalkoztatási helyzet javítása, munkaerőpiaci integráció: a szegregációval veszélyeztetett tömbben tapasztalható magas (tartós) munkanélküliségi arány csökkentése. Közmunkaprogramok során kiemelt cél az itt élők bekapcsolódása a programba. Munkavégzésre való motiváltság megteremtése a tartós munkanélküliek körében. Átképzési, felnőttképzési programok indítása.
- Szociális ellátó rendszer: elérhetőség javítása, fejlesztése. Házi segítségnyújtás fejlesztése, jelzőrendszeres szolgáltatás kiépítése. Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működtetése érdekében. Kortárs segítő hálózat kialakítása, fejlesztése.
- Közösségfejlesztési programok: helyi, alulról szerveződő közösségi programok támogatása, civil szervezetek alakulásának elősegítése, és működési feltételeik biztosítása.

A Stratégia megvalósítási időszakában tervezett, a szegregátumot is érintő főbb intézkedések bemutatása:

Specifikus beavatkozások

A Stratégia megvalósítási időszakában tervezett, a szegregációval veszélyeztetett tömböt érintő főbb intézkedések bemutatása:

<i>Intézkedés 7</i>	Petőfi, Móra, Móricz Zs. utcai önkormányzati bérlakások és környezetük felújítása
Cél	A lakásállomány komfortfokozatának és fizikai állapotának javítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése, a lakosság érdekeltté tétele az állagmegóvásban és fejlesztésben. Térfigyelő rendszer kiépítése
Rövid leírás, tartalom	A területen található önkormányzati bérlakások állapotának felmérése. Az épületek felújítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése. Kapcsolódó közterület-rendezés, lakókörnyezet megújítása. A bérbe adott önkormányzati lakások esetén a felújítási szándék ösztönzése (pl. lakbérfizetési kedvezmény). Együttműködés a közszolgáltatókkal az előrefizetős (kártyás) közüzemi mérőórák alkalmazásának támogatása érdekében.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2017-2018

<i>Intézkedés 8</i>	Lakóterületi közösségi programok a Belvárosban
Cél	A lakóhelyhez kötődés, lakókörnyezetért való felelősségvállalás erősítése, társadalmi izoláció megszüntetése.
Rövid leírás, tartalom	A területen élők számára közösségi, kulturális és szabadidős programok szervezése, minden korosztály megszólításával. Az egyedül élők, izolációval veszélyeztetettek megszólítása, bevonása a közösségi programokban. Önkéntesség erősítése, akciók szervezése a lakókörnyezet rendezett állapotban tartása érdekében.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2017-2018

<i>Intézkedés 9</i>	Családsegítő épületének megújítása a Belvárosban
---------------------	---

Cél	A lakóhelyhez kötődés, lakókörnyezetért való felelősségvállalás erősítése, társadalmi izoláció megszüntetése.
Rövid leírás, tartalom	Családsegítő épületének korszerűsítése, gépjármű beszerzése
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2017-2018

3.3.4 Csinger városrész (Csinger 1. akcióterület)

A szociális és gazdasági szempontból is rossz mutatókkal rendelkező övezet fokozottan ki van téve a negatív szegregációs folyamatoknak. Ahhoz, hogy a terület státusza emelkedjen, és a hátrányos helyzetű lakosság további koncentrációja enyhüljön, összehangolt infrastrukturális és szociális beavatkozásokra van szükség. A szegregátum-gyanús övezet fejlesztési célja, hogy a közterületek állapota fejlődjön, rendezett és biztonságos városkép alakuljon ki, illetve az itt élő lakosság részére társadalmi felzárkóztató programok induljanak.

A szegregációval veszélyeztetett tömb fejlesztési céljai, intézkedések a főbb beavatkozási területek mentén:

- Csingervölgy rehabilitáció projekt keretében közterület-rendezés, út és kerékpárút fejlesztés
- Lakóépületek részleges felújításának segítése
- Foglalkoztatási helyzet javítása, munkaerőpiaci integráció: a szegregációval veszélyeztetett tömbben tapasztalható magas (tartós) munkanélküliségi arány csökkentése. Közmunkaprogramok során kiemelt cél az itt élők bekapcsolódása a programba. Munkavégzésre való motiváltság megteremtése a tartós munkanélküliek körében. Átképzési, felnőttképzési programok indítása.
- Szociális ellátó rendszer: elérhetőség javítása, fejlesztése. Házi segítségnyújtás fejlesztése, jelzőrendszeres szolgáltatás kiépítése. Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működtetése érdekében. Kortárs segítő hálózat kialakítása, fejlesztése.
- Közösségfejlesztési programok: helyi, alulról szerveződő közösségi programok támogatása, civil szervezetek alakulásának elősegítése, és működési feltételeik biztosítása.

Specifikus beavatkozások

A Stratégia megvalósítási időszakában tervezett, a szegregációval veszélyeztetett tömböt érintő főbb intézkedések bemutatása:

Intézkedés 10	Csingervölgy-rehabilitáció: Közterület-rendezés Csinger városrészben
---------------	--

Cél	A közterületek állapota fejlődjön, rendezett és biztonságos városkép alakuljon ki. Az itt élők mobilitásának javítása út- és kerékpárút-fejlesztések révén.
Rövid leírás, tartalom	A Stratégia 2.2.2 fejezetében kifejtve a városrészi célok bemutatásánál.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	
Megvalósítás időtávja	2017-2018

<i>Intézkedés 11</i>	Közösségi bűnmegelőzési program Csinger városrészben
Cél	A szegregációval veszélyeztetett területen az állampolgári aktivitás növelése, alulról jövő, lakóterület közbiztonságát erősítő intézkedések támogatása. „Vigyázzunk egymásra” szemlélet elterjesztése, és a hatóságokkal való jobb kapcsolat kialakítása. Térfigyelő rendszer kiépítése
Rövid leírás, tartalom	<p>Nyílt napok, lakossági fórumok szervezése, ahol lehetőséget biztosítanak a lakosoknak arra, hogy a bűnözésről alkotott véleményüket és a bűncselekményektől való félelmüket megismerjék. A bűnözéssel leginkább érintett területek és a tipikus bűncselekmények beazonosítása. Lehetséges megelőzés megvitatása a hatóságok és a lakosok közt. Állampolgári részvétel, aktivitás módjainak tudatosítása, egyéni és közösségi felelősség érzetének kialakítása.</p> <p>Hírlevelek, szórólapok segítségével ismertetésre kerül a lakók számára a bűnmegelőzési stratégia, amelynek aktív részeseivé kell tenni őket, növelve lakókörnyezetük biztonságát, tisztaságát, ösztönözve őket a lakott területek karbantartására, a vandalizmus és a rendbontás megelőzésére.</p> <p>Szakmai partnerek bevonásával bűnmegelőzési jelzőrendszer működtetése és rendszeres szakmai fórumok életre hívása.</p>
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2017-2018

3.3.5 Padrag városrész, Pardragi út-Iparos utca környéke (Padrag 1. akcióterület)

A külvárosi Padrag városrész is fokozottan ki van téve a negatív szegregációs folyamatoknak, az alacsony gazdasági-szociális státuszú lakosság koncentrációjának. A szegregátum-gyanús övezet

fejlesztési célja a területen lévő önkormányzati bérlakások infrastrukturális fejlesztése, közösségi-kulturális lehetőségek fejlesztése, lakosság további szegregációjának megakadályozása.

A szegregációval veszélyeztetett tömb fejlesztési céljai, intézkedések a főbb beavatkozási területek mentén:

- Közterület-rendeázés
- Iparos utcai önkormányzati bérlakás-tömb átalakítása
- Lakóépületek részleges felújítása
- Kapcsolódó barnamezős területek közösségi célú átalakítása
- Foglalkoztatási helyzet javítása, munkaerőpiaci integráció: a szegregációval veszélyeztetett tömbben tapasztalható magas (tartós) munkanélküliségi arány csökkentése. Közmunkaprogramok során kiemelt cél az itt élők bekapcsolódása a programba. Munkavégzésre való motiváltság megteremtése a tartós munkanélküliek körében. Átképzési, felnőttképzési programok indítása.
- Szociális ellátó rendszer: elérhetőség javítása, fejlesztése. Házi segítségnyújtás fejlesztése, jelzőrendszeres szolgáltatók kiépítése. Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működtetése érdekében. Kortárs segítő hálózat kialakítása, fejlesztése.
- Közösségfejlesztési programok: helyi, alulról szerveződő közösségi programok támogatása, civil szervezetek alakulásának elősegítése, és működési feltételeik biztosítása. Infrastrukturális feltételek biztosítása a padragi művelődési ház felújításával. Konfliktusok oldása a helyi lakosság és az átmeneti (fél/egy év) tartózkodással rendelkező lakosok között. Az átmeneti tartózkodással rendelkező családok gyermekeinek képesség-, készségfejlesztése.

Specifikus beavatkozások

A Stratégia megvalósítási időszakában tervezett, a szegregációval veszélyeztetett tömböt érintő főbb intézkedések bemutatása:

<i>Intézkedés 12</i>	Iparos utcai bérlakástömb rehabilitációja
Cél	A lakásállomány komfortfokozatának és fizikai állapotának javítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése, a lakosság érdekeltté tétele az állagmegóvásban és fejlesztésben.
Rövid leírás, tartalom	A területen található önkormányzati bérlakások állapotának felmérése. Az épületek felújítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése. Kapcsolódó közterület-rendeázés, lakókörnyezet megújítása. A bérbe adott önkormányzati lakások esetén a felújítási szándék ösztönzése (pl. lakbérfizetési kedvezmény). Együttműködés a közszolgáltatókkal az

	előrefizetős (kártyás) közüzemi mérőórák alkalmazásának támogatása érdekében.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2017-2018

Intézkedés 13	Lakóterületi közösségi programok Padragon
Cél	A lakóhelyhez kötődés, lakókörnyezetért való felelősségvállalás erősítése, társadalmi izoláció megszüntetése.
Rövid leírás, tartalom	A területen élők számára közösségi, kulturális és szabadidős programok szervezése, minden korosztály megszólításával. Az egyedül élők, izolációval veszélyeztetettek megszólítása, bevonása a közösségi programokban. Önkéntesség erősítése, akciók szervezése a lakókörnyezet rendezett állapotban tartása érdekében. Konfliktuskezelés a belső migráció során rövidebb, hosszabb időre letelepülő lakosság és az állandó lakosság körében közösségfejlesztő módszerek segítségével. Képesség-, készségfejlesztő programok elindítása a HHH-s gyermekek részére az együttműködés és az agresszió visszaszorítása, a bizonytalanság érzésének csökkentése érdekében.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2017-2018

Intézkedés 14	padragi művelődési ház felújítása
Cél	A lakóhelyhez kötődés, lakókörnyezetért való felelősségvállalás erősítése, társadalmi izoláció megszüntetése infrastrukturális háttér biztosítása.
Rövid leírás, tartalom	A területen élők számára közösségi, kulturális és szabadidős programok szervezése, minden korosztály megszólításával. Az egyedül élők, izolációval veszélyeztetettek megszólítása, bevonása a közösségi programokban. Önkéntesség erősítése, akciók szervezése a lakókörnyezet rendezett állapotban tartása érdekében. Konfliktuskezelés a belső migráció során rövidebb, hosszabb időre letelepülő lakosság és az állandó lakosság körében közösségfejlesztő módszerek segítségével. Képesség-, készségfejlesztő programok elindítása a HHH-s gyermekek részére az együttműködés és az agresszió visszaszorítása, a bizonytalanság érzésének csökkentése érdekében. A padragi művelődési ház leromlott állapotú. A felújítás révén új

	funkciókkal, energiahatékony üzemeltetéssel tudná biztosítani a fejlesztések hátterét.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2017-2018

3.3.6 Pontszerű, szegregációval erősen veszélyeztetett telepek

A Stratégiában fejlesztési akcióterülethez nem tartoznak, de antiszegregációs szempontból mindenképpen említeni kell két erősen leromlott állapotú, Bódé-Csinger városrészben található telepet: a MÁV-lakótelepet, és az Élmunkás utcai telepet.

A MÁV-lakótelep a Belváros szomszédságában található, attól a vasútvonal választja el. Kb. 50 fős népesség él itt, a 2011-es népszámlálás alapján 35% feletti szegregációs mutatóval rendelkezett.

A nehezen megközelíthető Élmunkás utcai lakótelepen mintegy 25-30 ember él a szeméttelp közvetlen szomszédságában, rossz infrastrukturális körülmények közt. Az elszigetelt elhelyezkedés, hátrányos helyzetű lakosság koncentrációja felerősítheti a közeljövőben a deviáns társadalmi jelenségeket (bűnözés stb), ezért célzott antiszegregációs beavatkozások szükségesek.

A szegregációval veszélyeztetett tömbök fejlesztési céljai, intézkedések a főbb beavatkozási területek mentén:

- Közterület-rendezés, térkamerák elhelyezése, biztonságérzetet fokozó intézkedések.
- MÁV-lakótelep és Élmunkás utcai lakótelep rehabilitációja, lakóépületek (részleges) felújítása
- Foglalkoztatási helyzet javítása, munkaerőpiaci integráció: a szegregációval veszélyeztetett tömbben tapasztalható magas (tartós) munkanélküliségi arány csökkentése. Közmunkaprogramok során kiemelt cél az itt élők bekapcsolódása a programba. Munkavégzésre való motiváltság megteremtése a tartós munkanélküliek körében. Átképzési, felnőttképzési programok indítása.
- Szociális ellátó rendszer: elérhetőség javítása, fejlesztése. Házi segítségnyújtás fejlesztése, jelzőrendszeres szolgáltatás kiépítése. Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működtetése érdekében. Kortárs segítő hálózat kialakítása, fejlesztése.
- Közösségfejlesztési programok: helyi, alulról szerveződő közösségi programok támogatása, civil szervezetek alakulásának elősegítése, és működési feltételeik biztosítása. Infrastrukturális feltételek biztosítása a padragi művelődési ház felújításával. Konfliktusok oldása a helyi lakosság és az átmeneti (fél/egy év) tartózkodással rendelkező lakosok között. Az átmeneti tartózkodással rendelkező családok gyermekeinek képesség-, készségfejlesztése.

<i>Intézkedés 15</i>	MÁV-lakótelep környezetrendezése, rehabilitációja, biztonságosabbá tétele
Cél	A lakásállomány komfortfokozatának és fizikai állapotának javítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése, a lakosság érdekeltté tétele az állagmegóvásban és fejlesztésben. az állampolgári aktivitás növelése, alulról jövő, lakóterület közbiztonságát erősítő intézkedések támogatása.
Rövid leírás, tartalom	A területen található lakások állapotának felmérése. Az épületek felújítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése. Kapcsolódó közterület-rendezés, lakókörnyezet megújítása. Együttműködés a közszolgáltatókkal az előrefizetős (kártyás) közüzemi mérőórák alkalmazásának támogatása érdekében. „Vigyázzunk egymásra” szemlélet elterjesztése, és a hatóságokkal való jobb kapcsolat kialakítása. Térfigyelő rendszer kiépítése.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2017-2018

<i>Intézkedés 16</i>	Élmunkás utcai lakótelep környezetrendezése, rehabilitációja, biztonságosabbá tétele
Cél	A lakásállomány komfortfokozatának és fizikai állapotának javítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése, a lakosság érdekeltté tétele az állagmegóvásban és fejlesztésben. az állampolgári aktivitás növelése, alulról jövő, lakóterület közbiztonságát erősítő intézkedések támogatása.
Rövid leírás, tartalom	A területen található lakások állapotának felmérése. Az épületek felújítása, a szükséges infrastrukturális ellátottság kiépítése. Kapcsolódó közterület-rendezés, lakókörnyezet megújítása. Együttműködés a közszolgáltatókkal az előrefizetős (kártyás) közüzemi mérőórák alkalmazásának támogatása érdekében. „Vigyázzunk egymásra” szemlélet elterjesztése, és a hatóságokkal való jobb kapcsolat kialakítása. Térfigyelő rendszer kiépítése.
Projektgazda	Ajka Város Önkormányzata
Résztvevő partnerek	szociális intézmények, civil szervezetek
Megvalósítás időtávja	2017-2018

4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

A fejezet célja annak bemutatása, hogy a Stratégiában megfogalmazott tematikus célok hogyan illeszkednek az EU kapcsolódó stratégiájához, valamint az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz és az egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokhoz.

4.1 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

4.1.1 EU 2020 stratégia 11 tematikus céljával való összhang

ÁTFOGÓ CÉL 2025	AJKA A TÉRSÉG EGYIK LEGPERSPEKTIVIKUSABB ÉS LEGZÖLDEBB VÁROSA							
STRATÉGIAI CÉL 2020	AZ IPARVÁROS JÖVŐJE: FEJLŐDŐKÉPES IPARI ÉS GAZDASÁGI SZERKEZET MEGERŐSÍTÉSE		A VÁROS JÖVŐJE: AZ ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA ÉS FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE			AZ EMBEREK JÖVŐJE: AZ EGYÉN ÉS A KÖZÖSSÉG BOLDOGULÁSÁNAK ÉS SIKERÉNEK SEGÍTÉSE		
<div><div></div><div>RÉSZ- CÉLOK</div><div>EU 2020 TEMATIKUS CÉLOK</div></div>	Új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrejötte	Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése	Energia-hatékonyság és megújuló energia használat arányának növelése	A városi lakás- és életkörülmények javítása: városkép, közterületek, közlekedési kapcsolatok fejlesztése, lakás-állomány energetikai korszerűsítése	Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezetállapot javítása	Képzettségi szint emelése minden korosztályban	A lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	Társadalmi szolidaritás és kohézió erősítése
1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése								
2. Az IKT-hoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása								
3. A KKV-k versenyképességének fokozása								
4. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban								
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése								
6. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése								
7. A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák								
8. A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése								
9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem								
10. Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba								
11. Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása								

4.1.2 OTrT és OFTK

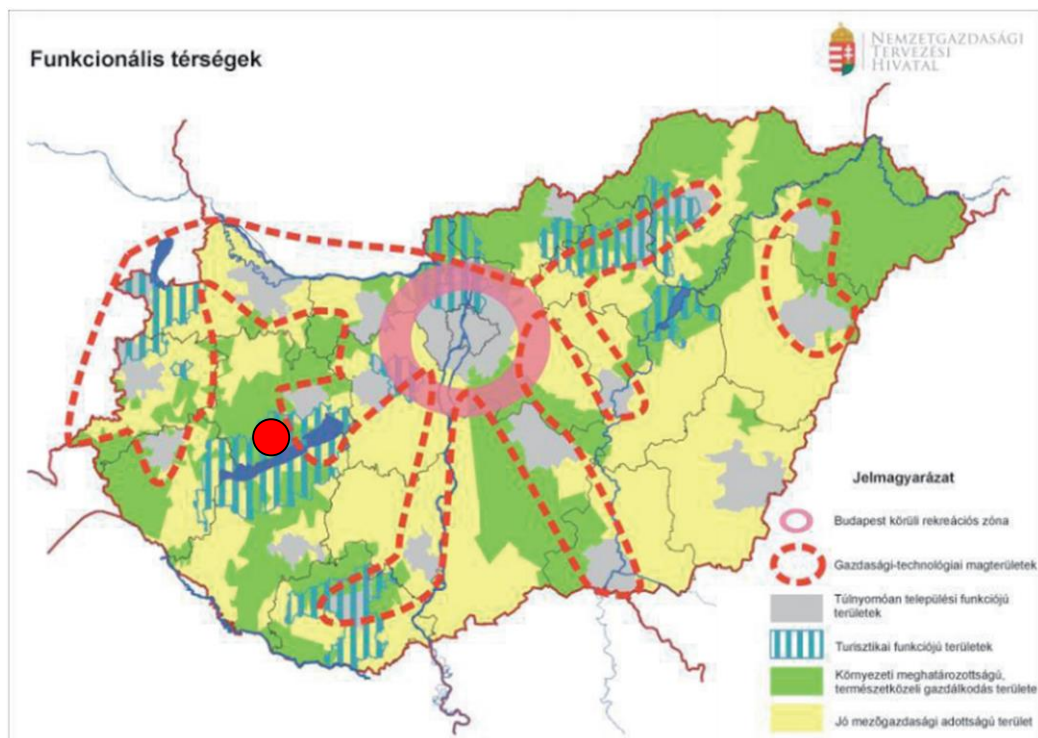
4.1.2.1 Országos Területrendezési Terv

Az OTrT legutóbbi módosítását 2013 decemberében hajtották végre. **Az OTrT előírásai ideális esetben a megyei területrendezési terveken keresztül érvényesül.** Az OTrT módosításait a Veszprém megyei területrendezési terven 2015. december 31-ig kellene átvezetni, de forráshiány miatt ez biztosan nem fog megtörténni. Az OTrT és az ITS eltérő műfajából továbbá a jelentős léptékkülönbségből adódóan csak nagyon korlátozottan (műszaki infrastruktúrával való összhang, egyes országos övezetek) vizsgálható az összhang. Az OTrT átmeneti rendelkezéseit figyelembe véve megállapítható, **hogyan Ajka ITS-ében meghatározott fejlesztési irányok összhangban vannak az OTrT-vel.** Semelyik fejlesztés nem akadályozza az ország szerkezeti tervén szereplő országos műszaki infrastruktúra-hálózat működését, a tervezett elemek létesítését. A térségi területfelhasználási rendszer – az előírásokat és átmeneti rendelkezéseket tekintve – a VMTrT-ben érvényesül.

Az OTrT övezetei szintén a megyei területrendezési terven keresztül érvényesülnek, ugyanakkor az OTrT új országos övezeteket vezetett be, melyeket a tervezés során figyelembe kell venni. Ezek közül ki kell emelni a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területeket, valamint az országos vízminőség-védelmi terület övezetét, melyek előírásaival az ITS programjai összhangban vannak.

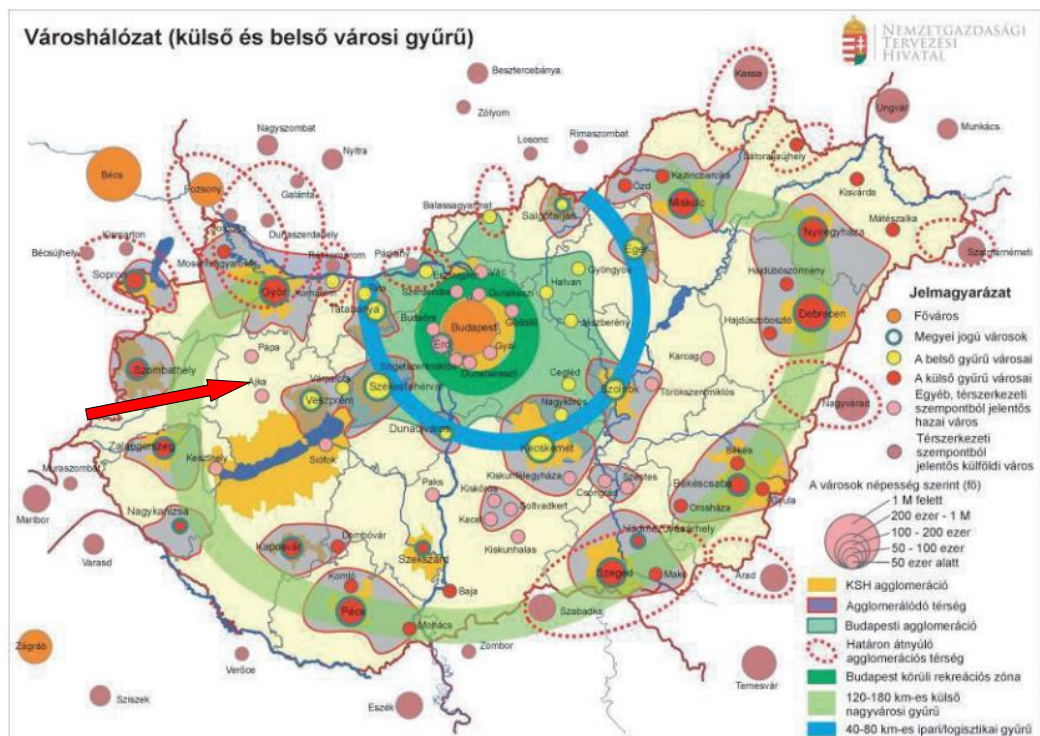
4.1.2.2 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

A 1/2014. (I. 3.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) célja az ország kiegyensúlyozott társadalmi, gazdasági és területi fejlődésének előmozdítása, valamint környezetminőségének javítása a 2030-ig terjedő időtávlatban. A dokumentum szöveges munkarészeiben nem nevesíti Ajkát, vagy az Ajkai járást. A funkcionális térségek lehatárolását bemutató ábrán az Ajkai járás már éppen kimarad a gazdasági-technológiai magterületnek nevezett formációból.

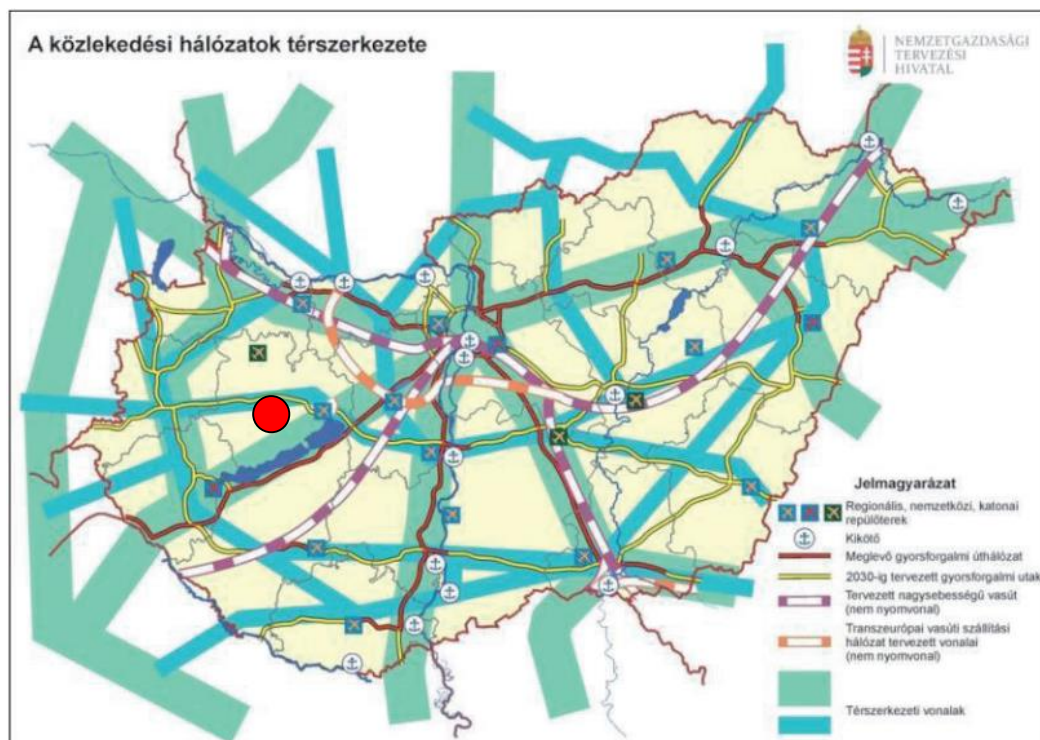
Ajka funkcionális térségeihez viszonyított pozíciója az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció szerint. Forrás: OFTK (2014)

Ajka megközelítőleg középúton helyezkedik el a Tata-Tatabánya-Székesfehérvár-Dunaújváros-Kecskemét-Szolnok-Eger-Salgótarján ívben felrajzolható belső ipari-logisztikai városi gyűrű, valamint a Budapesttől légvonalban 120-180 kilométerre húzódó külső városgyűrű között. Ajka egyéb, térszerkezeti szempontból jelentős városként került ábrázolásra, ugyanakkor nem képezi agglomerálódó térség, vagy KSH agglomeráció részét.

Ajka pozíciója az országos városhálózatban, a külső és belső gyűrűk rendszerében. Forrás: OFTK (2014)

A közlekedési hálózatok térszerkezeti ábráján a 2030-ig tervezett gyorsforgalmi utak között, másodlagos jelentőségű térszerkezeti vonalat alkotva került ábrázolásra az Ajka közigazgatási területét is érintő 8-as jelű főút. Az ajkai járás tágabban értelmezett környezetében csak az M7 autópálya került elsődleges jelentőségű térszerkezeti vonalként feltüntetésre.

Ajka pozíciója az közlekedési hálózatok térszerkezetében. Forrás: OFTK (2014)

Az OFTK négy átfogó célon keresztül 13 specifikus célt határozott meg. Ezekkel a specifikus célokkal való összhangot az alábbi táblázat mutatja be áttekinthető formában.

ÁTFOGÓ CÉL 2025		AJKA A TÉRSÉG EGYIK LEGPERSPEKTIVIKUSABB ÉS LEGZÖLDEBB VÁROSA							
STRATÉGIAI CÉL 2020		AZ IPARVÁROS JÖVŐJE: FEJLŐDŐKÉPES IPARI ÉS GAZDASÁGI SZERKEZET MEGERŐSÍTÉSE		A VÁROS JÖVŐJE: AZ ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA ÉS FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE			AZ EMBEREK JÖVŐJE: AZ EGYÉN ÉS A KÖZÖSSÉG BOLDOGULÁSÁNAK ÉS SIKERÉNEK SEGÍTÉSE		
OFTK 2030	ITP RÉSZ- CÉLOK	Új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrejötte	Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése	Energia-hatékonyság és megújuló energia használat arányának növelése	A városi lakás- és életkörülmények javítása: városkép, közterületek, közlekedési kapcsolatok fejlesztése, lakás- állomány energetikai korszerűsítése	Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezetállapot javítása	Képzettségi szint emelése minden korosztályban	A lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	Társadalmi szolidaritás és kohézió erősítése
	ÁTFOGÓ CÉL	SPECIÁLIS CÉL							
Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság								
	Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás								
Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom	Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom- és sportgazdaság								
	Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I								
	Értéktudatos és szolidáris, ön-gondoskodó társadalom, romaintegráció								
	Jó állam: szolgáltató állam és biztonság								
Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme								
Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet	Az ország makroregionális szerepének erősítése								
	Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat								
	Vidéki térségek népességmegtartó képességének növelése								
	Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése								
	Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés								
	Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása								

Az ITS összhangja az OFTK specifikus céljaival.

4.1.3 Megyei területrendezési terv; területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program

4.1.3.1 Megyei területrendezési terv

A Veszprém megyei területrendezési terv legutóbb 2011 elején módosult, az új OTrT alapján a szükséges felülvizsgálat biztosan nem fog megtörténni ez év végéig. Így az OTrT átmeneti rendelkezéseit vesszük figyelembe. A megyei tervekre is igaz az a megállapítás, hogy csak nagyon korlátozottan vizsgálható az ITS és MTrT közötti összhang. A térségi területfelhasználások lehatárolását a településszerkezeti tervben kellett elvégezni. A fejlesztések nem indukálnak jelentős átrendeződést a térségi területfelhasználásban (pl. jelentős települési térség növekedést). **Ebből következően a tervben szereplő célrendszer és program összhangban van a térségi területfelhasználásokkal, a meglévő térségi műszaki infrastruktúra elemek működését, tervezettek megvalósulását nem gátolják.** A térségi kerékpárút-hálózat megvalósulását jelentősen segíti az ITS-ben elhatározott számos kerékpárút-fejlesztési javaslat.

A **záportározó** tervezésekor célszerű külön figyelni arra, hogy amennyiben annak kapacitása **meghaladja az 1 millió m³-t**, úgy azt csak akkor lehet megvalósítani, ha a tározó szerepel az MTrT-ben, vagy ha területrendezési hatósági eljárás keretében megtörténik az **beillesztés**.

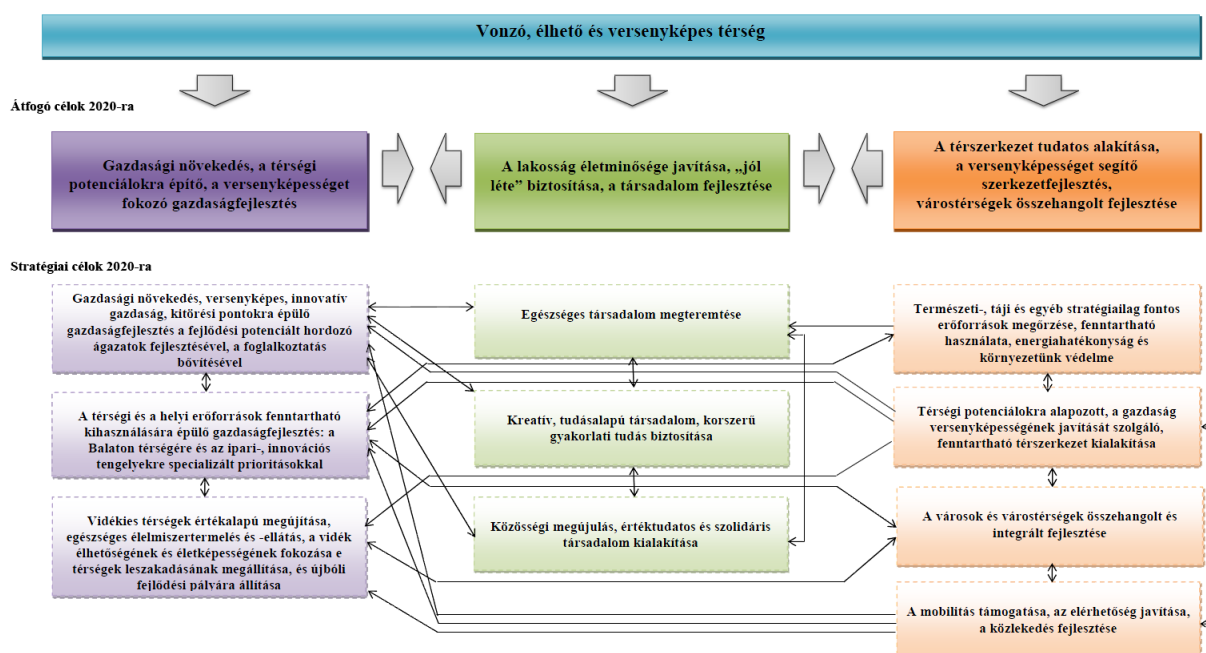
A célrendszer és a program elemei összhangban vannak Ajka városát érintő térségi övezetekkel, így különösen az ökológiai folyosó, magterület és puffterület övezetével, a tájképvédelmi övezetekkel, a kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetével, valamint az erődtelepítésre alkalmas terület övezetével.

4.1.3.2 Megyei területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program

A 2012. szeptember és 2013. február között elkészült, széles körű egyeztetést és átdolgozást követően 62/2013 (XII. 19) MÖK Határozat mellékleteként 2013 decemberében elfogadott Megyei területfejlesztési Koncepció az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval (Nemzeti fejlesztés 2030) összhangban három átfogó célt határozott meg:

- I. Gazdasági növekedés, a térségi potenciálokra építő, a versenyképességet fokozó gazdaságfejlesztés*
- II. A lakosság életminőségének javítása, „jól létének” biztosítása, a társadalom fejlesztése*
- III. A térszerkezet tudatos alakítása, versenyképességet segítő szerkezetfejlesztés, a várostérségek összehangolt fejlesztése*

A három átfogó cél elérése érdekében átfogó célonként 3-4, összesen tíz darab 2020-ra elérendő stratégiai cél került meghatározásra.

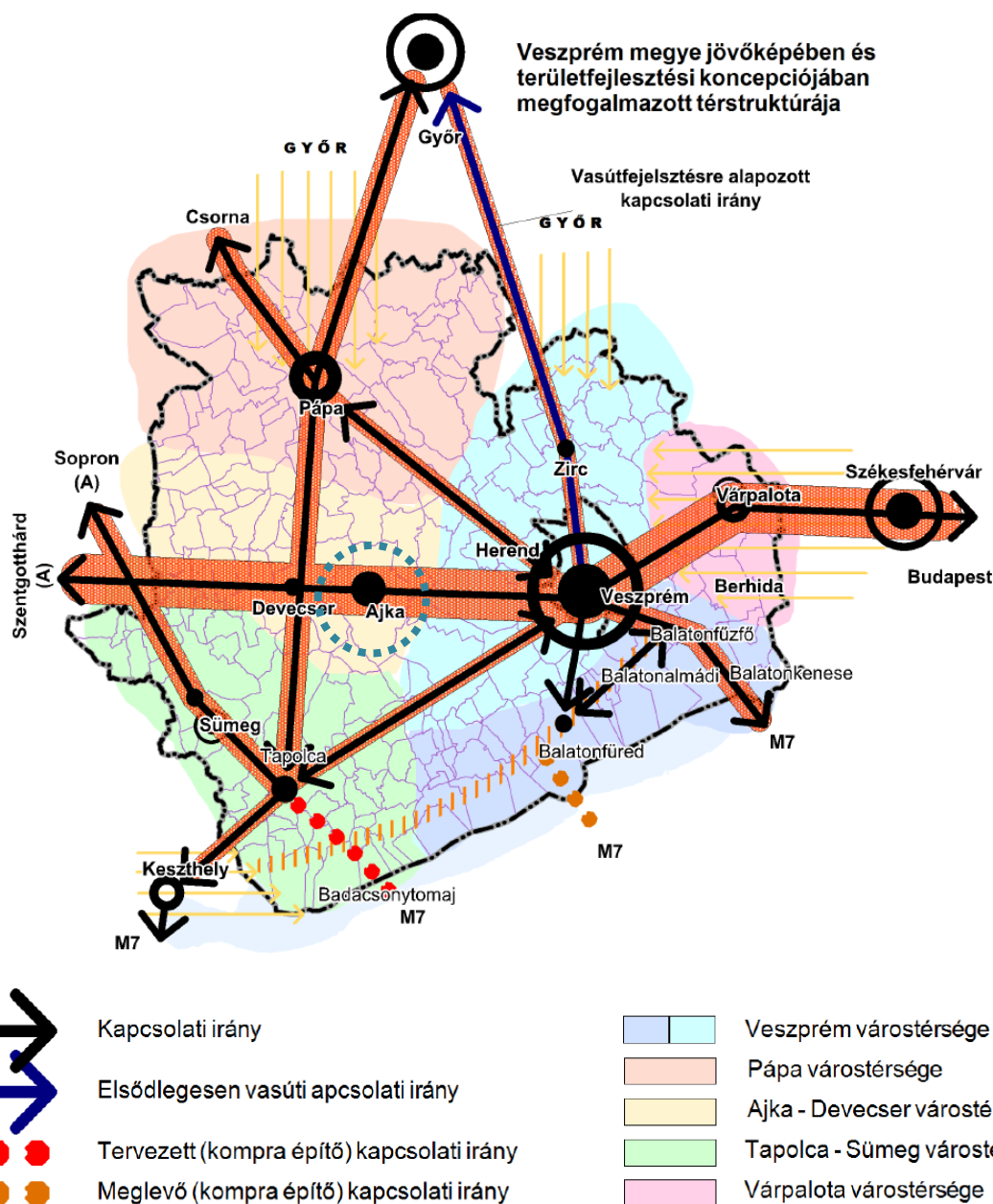

A Veszprém Megyei Területfejlesztési Konceptió célrendszere. Forrás: Veszprém Megyei TFK, 2013.

Ajka szempontjából kiemelt jelentőséggel bír, hogy a koncepció Veszprém megye jövőképeinek részletes ismertetése során a várost a „(Székesfehérvár) Várpalota - Veszprém - Ajka gazdasági és innovációs tengely” részeként nevesíti. E fejlesztési tengely a terv víziója szerint a térségi gazdaságfejlesztés és a tudásipar meghatározó célterületévé válik – e térszerkezeti formáció megerősítése a megyei Integrált Területi Program szerint is kiemelt jelentőségű feladat, mely Fejér és Veszprém megye, illetve az érintett megyei jogú városok szoros, összehangolt együttműködését igényli.

Ajka várostérségére, mint megyén belüli sajátos területi részegységre a következő fejlesztési célok kerültek meghatározásra a megyei koncepcióban:

- A térségi gazdaság fejlesztése, az ipar megújításának elősegítése – járműipari és mechatronikai klaszter fejlesztése; alumínium ipar megtartása és fejlesztése; üveggyártás támogatása;
- Megkutatott ásványkincs (barnaszén és bauxit) többirányú hasznosítása, a környezetet kevésbé terhelő technológiák kifejlesztésével és alkalmazásával
- A térségi gazdaság igényeivel összehangolt szakképzés fejlesztése (Ajka központtal)
- Az ajkai erőművek mellett alternatív lehetőségek támogatása – elsősorban a települések kommunális energia ellátására
- A vidéki (mező)gazdaság fejlesztése a vidék megtartó erejének fokozása érdekében.
- A falusi turizmus fejlesztése (elsősorban az Ajkától északra és délre fekvő vidékes településeken)
- A karsztvíz-készletek védelme és hasznosítása az egészséges ivóvíz biztosításában
- A környezet fejlesztése: korábbi ipari szennyezés környezeti rehabilitációja; vízrendezés támogatása komplex vízgazdálkodási tervek alapján

Ajka pozíciója Veszprém megyei jövőképében és területfejlesztési koncepciójában megfogalmazott térstruktúrában.

Forrás: Veszprém Megyei TFK, 2013.

A Veszprém Megyei Területfejlesztési Koncepcióban foglalt közép- és hosszú távú célkitűzésekhez szervesen kapcsolódó tartalommal a 2014-es év folyamán került kidolgozásra közös dokumentumban Veszprém Megye Területfejlesztési Programja – a megye stratégiai és operatív programja. A Megyei Közgyűlés 47/2014. (IX.25.) számú határozatával 2014. szeptember 25-én elfogadott dokumentumban a megyei települések településfejlesztési igényeinek és javaslatainak figyelembevételével kijelölésre kerültek a fő gazdaságfejlesztési irányok, terület- és településfejlesztési programcéllok. A stratégiai és operatív programot egy dokumentumban, integráltan tartalmazó terv stratégiai célkitűzéseit négy prioritástengely mentén rendszerezi. A megyei területfejlesztési program prioritási tengelyei és Ajka város Integrált Településfejlesztési Programjának célrendszere közötti összhang a következő táblázatban került bemutatásra.

ÁTFOGÓ CÉL 2025	AJKA A TÉRSÉG EGYIK LEGPERSPEKTIVIKUSABB ÉS LEGZÖLDEBB VÁROSA							
STRATÉGIAI CÉL 2020	AZ IPARVÁROS JÖVŐJE: FEJLŐDŐKÉPES IPARI ÉS GAZDASÁGI SZERKEZET MEGERŐSÍTÉSE		A VÁROS JÖVŐJE: AZ ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA ÉS FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE			AZ EMBEREK JÖVŐJE: AZ EGYÉN ÉS A KÖZÖSSÉG BOLDOGULÁSÁNAK ÉS SIKERÉNEK SEGÍTÉSE		
RÉSZ- CÉLOK STATÉGIA PRIORITÁS- TENGELYEI	Új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrejötte	Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése	Energia-hatékonyság és megújuló energia használat arányának növelése	A városi lakás- és életkörülmények javítása: városkép, közterületek, közlekedési kapcsolatok fejlesztése, lakás-állomány energetikai korszerűsítése	Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezetállapot javítása	Képzettségi szint emelése minden korosztályban	A lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	Társadalmi szolidaritás és kohézió erősítése
1. A térségi és a helyi gazdaság fejlesztése, a foglalkoztatás bővítése a megye hagyományos foglalkoztató központjaiban, illetve vidéki térségeiben								
2. A sajátos területi - természeti erőforrás, agroökológiai és turisztikai - potenciálok kiaknázása, fenntartható erőforrás gazdálkodás								
3. A mobilitás támogatása, az elérhetőség javítása, a helyi és térségi közlekedési infrastruktúra fejlesztése								
4. A lakosság életminőségének javítása, a diszkrimináció mentesség, valamint a közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításával. A helyi közösségek fejlesztése.								

Az ITS összhangja a megye területfejlesztési programjával.

4.1.3.3 Megyei Integrált Területi Programmal való összhang

Az 1702/2014 (XII.3) kormányhatározat 2. melléklete alapján a megye tervezési jogkörében készülő megyei szintű fejlesztési program, az Integrált Területi Program (ITP) a Terület- és Területfejlesztési Operatív Program keretében tervezett megyei fejlesztések megvalósításának feltételrendszerét rögzíti. Az Integrált Területi Program 2.0 változata a megyei közgyűlés 62/2013 (XII.19) határozatával elfogadott Megyei Területfejlesztési Konceptió, valamint az annak végrehajtását szolgáló, 47/2014 (IX.25) határozatával jóváhagyott Megyei Területfejlesztési Program Akcióterveként értelmezhető.

Az Akcióterv végrehajtásának kizárólagos forrása a Kormányhatározat szerinti 45,17 milliárd forint, ami magába foglalja az európai uniós forrásoknak a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (továbbiakban TOP) keretében felhasználható részét, a nemzeti önrészt és a projektgazdák (a TOP esetében nagyobbbrészt önkormányzatok) által biztosítandó önrészt (amennyiben a támogatási intenzitás kevesebb, mint 100%). A hatásköröket és a megye mozgásterét a 272/2014 (XI.5) kormányrendelet szabályozza. Az eljárásrend három fő szereplője a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság, az Irányító Hatóság, valamint a megye.

Az ITP intézkedési csomagokból áll, kizárólag a TOP forrására tervez, így az ágazati operatív programok forrásaira semmilyen hatást nem gyakorol. Az éves fejlesztési keretekre meghirdetett felhívásokra benyújtott kérelmekből, a területi kiválasztási kritériumrendszerrel kerülnek majd kiválasztásra a támogatott projektek, figyelemmel a megye által meghatározott forrás felhasználási módokra (azon belül kiemelt célterületek, célok, célcsoportok). A költségvetési ciklus időszakában folyamatosan lehet, sőt kell is projekteket előkészíteni, hiszen az évenkénti felhívásokra újra és újra be lehet nyújtani újabb és újabb, megfelelő készültségi állapotba jutó projekteket. Az ITP-nek a TOP intézkedésenkénti forráskereteket és hozzájuk kapcsolódó output és/vagy eredményindikátorokat kell meghatározni.

A megyei területfejlesztési program 4 prioritásából kiindulva, illeszkedve a TOP beruházási prioritásaihoz tartozó egyedi célkitűzésekhez Veszprém megye Integrált Területi Programja 6 célkitűzést határozott meg:

- ITP-1. Önkormányzati gazdasági területek fejlesztése és elérhetőségük javítása
- ITP-2. Élhető, vonzó települések megteremtése és a munkavállalást ösztönző infrastruktúra fejlesztése
- ITP-3. Leszakadó városi területek megújítása és hátrányos helyzetűeket támogató programok megvalósítása.
- ITP-4. Természeti adottságokra és kulturális örökségre épülő turizmus fejlesztése
- ITP-5. Az energiahatékonyság növelése és a helyi erőforrások fenntartható használatának elősegítése
- ITP-6. A Veszprém megyén belüli területi egyenlőtlenségek csökkentése komplex fejlesztések megvalósításával.

Az **ITP-1. cél** komplex módon kívánja támogatni az önkormányzati iparterületek, inkubátorházak, a helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges önkormányzati háttér-infrastruktúra fejlesztését.

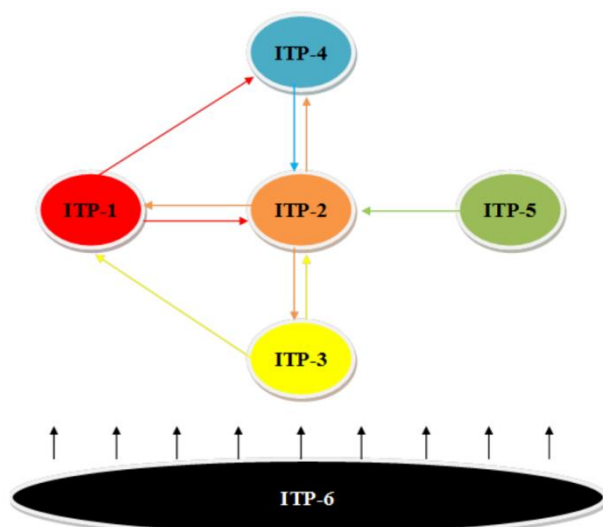
Az **ITP-2. cél** a Veszprém megyében élők és a betelepülni szándékozók szempontjából egyaránt vonzó, élhető települések kialakításra irányul, melyekben korszerű infrastruktúra áll a munkába álló, vagy már dolgozó kisgyermekes szülők rendelkezésére. A célkitűzés a foglalkoztatottak és családtagjaik egészségügyi és szociális alapellátásának minőségi javításával, továbbá a fenntartható közlekedési módok helyi megvalósításán keresztül kívánja az életszínvonal emelkedését támogatni.

Az **ITP-3. cél** a leromlott, szegregált városi területek megújítása mellett a hátrányos helyzetű, alacsonyan képzett és tartósan munkanélküli csoportok képzésére, támogatására irányuló programok megvalósítását szolgálja, így a településkép javításán túl a helyi foglalkoztatottsági szint növeléséhez, és a helyi közösségek megerősítéséhez is hozzájárul.

Veszprém megye területfejlesztési dokumentumainak meghatározó eleme a turizmus helyi adottságokra épülő fejlesztése, ezért az ITP-ben önálló célként jelenik meg. Az **ITP-4. cél** a megye természeti adottságaira és a gazdag kulturális örökségre épülő turisztikai fejlesztések megvalósítását szolgálja, melyek egyrészt közvetlenül is hozzájárulnak a megye gazdaságának erősítéséhez, másrészt kiegészítik a többi ITP cél keretében megvalósuló, a helyi gazdaságot támogató és a települések élhetőségét fenntarthatóan biztosító beruházásokat.

Az **ITP-5. cél** az energiahatékonyság javítását szolgálja. Az ITP e célja a helyi gazdaság erősítésével és az élhető települések kialakításával párhuzamosan érvényesítendő fenntarthatósági szemlélet megvalósítására biztosít lehetőséget, valamint a helyi erőforrásokkal való hatékony gazdálkodást kívánja elősegíteni. A célkitűzés révén, az önkormányzati épületek energiahatékonyságának növelésén keresztül a működési, fenntartási költségek csökkenthetővé válnak, így a többi ITP cél megvalósítására fordítható források szabadulnak fel. A célkitűzés a csapadékvíz megfelelő elvezetésével, illetve minél nagyobb arányú helyi hasznosításával kívánja előmozdítani az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodást, valamint a vonzó és élhető települések megteremtéséhez is hozzájárul.

Az **ITP-6. cél** a megyében jelentősen érvényesülő a belső területi egyenlőtlenségek felszámolására irányul, első sorban – a kedvezményezett térségeket nevesítő 290/2014. Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően – a devecseri, a pápai és a sümegi járások kiemelten támogatásával. A megyei ITP célkitűzések integráltságát a következő ábra szemlélteti:

A Veszprém megyei ITP 2.0 célkitűzéseinek integráltsága.

ÁTFOGÓ CÉL 2025	AJKA A TÉRSÉG EGYIK LEGPERSPEKTIVIKUSABB ÉS LEGZÖLDEBB VÁROSA							
STRATÉGIAI CÉL 2020	AZ IPARVÁROS JÖVŐJE: FEJLŐDŐKÉPES IPARI ÉS GAZDASÁGI SZERKEZET MEGERŐSÍTÉSE		A VÁROS JÖVŐJE: AZ ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGÓVÁSA ÉS FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE			AZ EMBEREK JÖVŐJE: AZ EGYÉN ÉS A KÖZÖSSÉG BOLDOGULÁSÁNAK ÉS SIKERÉNEK SEGÍTÉSE		
<div><div>RÉSZ- CÉLOK</div><div>ITP CÉLKITŰZÉSEK</div></div>	Új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrejötte	Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése	Energia-hatékonyság és megújuló energia használat arányának növelése	A városi lakás- és életkörülmények javítása: városkép, közterületek, közlekedési kapcsolatok fejlesztése, lakás-állomány energetikai korszerűsítése	Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezetállapot javítása	Képzettségi szint emelése minden korosztályban	A lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	Társadalmi szolidaritás és kohézió erősítése
	ITP-1. Önkormányzati gazdasági területek fejlesztése és elérhetőségük javítása							
	ITP-2. Élhető, vonzó települések megteremtése és a munkavállalást ösztönző infrastruktúra fejlesztése							
	ITP-3. Leszakadó városi területek megújítása és hátrányos helyzetűeket támogató programok megvalósítása							
	ITP-4. Természeti adottságokra és kulturális örökségre épülő turizmus fejlesztése							
	ITP-5. Az energiahatékonyság növelése és a helyi erőforrások fenntartható használatának elősegítése							
	ITP-6. A Veszprém megyén belüli területi egyenlőtlenségek csökkentése komplex fejlesztések megvalósításával							

Az ITS összhangja a megye Integrált Területi Programjával (2.0 verzió).

4.1.4 Településrendezési eszközök

Ajka Város Településszerkezeti Tervét (továbbiakban TSZT) és annak leírását Ajka Város Önkormányzat Képviselő-testülete 202/2000. (XI.29.) sz. határozattal fogadta el. A szerkezeti terv először 2001-ben, majd 2015-ig folyamatosan az önkormányzati és egyéb fejlesztési szándékok alapján módosításra került.

Ajka Képviselő-testülete 11/2001. (VII.2.) sz. rendeletével fogadta el Ajka Város Helyi Építési Szabályzatát (HÉSZ) és a szabályozási tervét. Ezután 2002-től folyamatosan történtek részletes szabályozások egy-egy részterületre, vagy több részterületre történtek településrendezési tervmódosítások, legutóbb 2014-2015-ben.

Ajka város a vizsgálatok szerint és a partnerségi együttműködés során tapasztaltak szerint is nagy gondot fordít a várospolitikai passzív eszközének, a városrendezési szabályozásnak és az ehhez kapcsolódó sajátos jogintézményeknek alkalmazására. Az évente-kétévente lezajlott kisebb módosítások-korrekciók a város folyamatos fejlesztési munkájának és az ingatlanulajdonosok-fejlesztők befogadható, a várospolitikai célokkal harmonizáló igényeinek, érdekeinek megfelelő állapotban tartják a helyi településrendezési eszközöket.

A településrendezési tervekre vonatkozó jogszabályok szerint Ajka településrendezési eszközei 2018 végéig alkalmazhatók. Ezért a következő években el kell készíteni az új településrendezési követelményeken alapuló településrendezési eszközöket. Ez igen fontos, hogy bizonyos fejlesztések zökkenőmentesen végrehajthatók legyenek 2019. január 1-jét követően is. Az önkormányzat jelenleg előkészíti a szerkezeti tervének megújítási folyamatát, melyet még az idei év során elindít, továbbá - a források rendelkezésre állásának függvényében – 2016-2017 folyamán tervezi és a teljes kapcsolódó helyi jogszabályokat új követelményeknek megfelelő alátámasztó anyagokkal elkészíteni.

Ez az időzítés igen kedvezőnek tűnik, részben az ITS elhatározásainak megvalósítását befolyásoló jogi környezet kedvező alakítása szempontjából. Hasonló, a várost érintő 8-as elkerülő út állami beruházásának feltételeit biztosító külön eljárásban történő szerkezeti tervi és HÉSZ módosítás, mely várhatóan tárgyalásos eljárás keretében még idén elfogadásra kerül.

A szerkezeti terv 2016 második félévében várható elfogadása lehetővé teszi a megújítandó Városfejlesztési Koncepció hosszú távú céljainak, illetve azok területi-kapcsolati követelményeinek, összefüggéseinek érvényesítését.

A jelen középtávú stratégiai dokumentumban megfogalmazott egyes célok az éppen folyamatban lévő módosításokba beépülnek. Ugyanakkor vannak olyan fejlesztési elemek, melyekkel a koherencia a megindokolt tervezési-egyeztetési eljárásban már nem teremthető meg.

A program mélységét tekintve elsősorban a településszerkezeti tervvel történhet az összhang vizsgálat. A TFR rendelet 3. § (3) bekezdése szerint a stratégia készítése a településszerkezeti terv figyelembe vételével történik. Nem véletlen, hogy a jogszabály nem összhangot rögzít, mint a településfejlesztési koncepció esetén. Oka, hogy ezen a szinten konkretizálódnak az elvárt beavatkozások, melyek szükségszerűen a településrendezési eszközök (területfelhasználás) módosításához is vezethetnek. A stratégiai program egyes elemeinek településrendezési eszközökkel való összhangját, illetve a módosítás szükségességét a következő pontokban gyűjtöttük össze.

Az akcióterületeken tervezett fejlesztések javarészt összhangban vannak a kijelölt területfelhasználásokkal. Ilyen például a Torna-patak mederrendezése, az Alkotmány utca és a Béke utca összekötése, a Padragi bányaterület rekonstrukciója (új padragi központ kialakítása), a buszpályaudvar felújítása.

A településrendezési eszközök módosítását teszi szükségessé a kerékpárút hálózat fejlesztése. A módosítás jelenleg folyamatban van a következő kerékpárutak esetén: csingeri kerékpárút, Padragkút-Csinger kerékpárút, padragi kerékpárút, Parkerdő felé vezető kerékpárút.

Az ipari bekötőút egyáltalán nem szerepel a településszerkezeti tervben. Ahhoz, hogy ez megvalósítható legyen, mindenképpen szükséges műszaki tervek alapján a településrendezési eszközök módosítása.

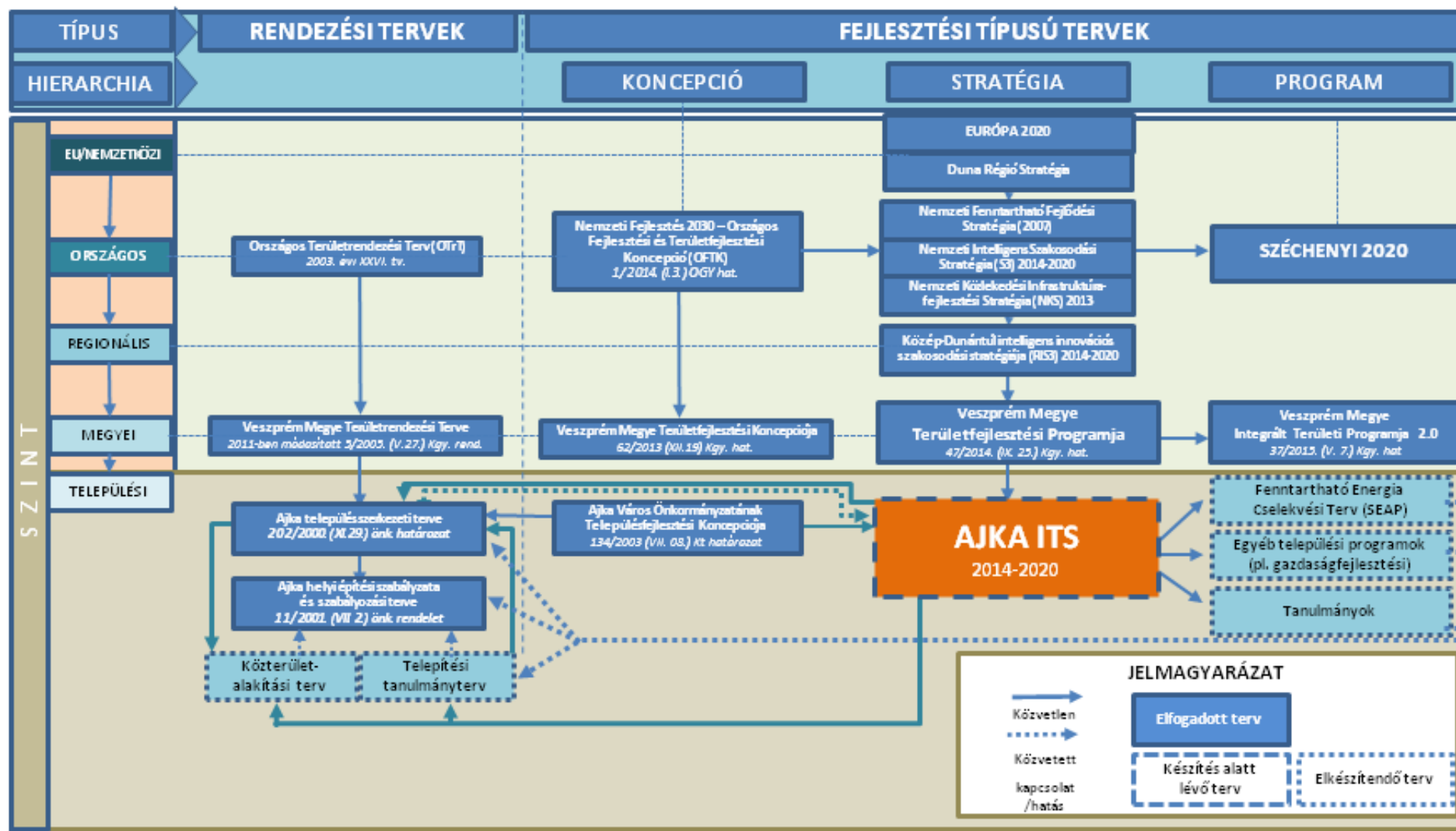
A hotel elhelyezésére lehetőséget ad a településszerkezeti tervben kijelölt vegyes terület. Ugyanakkor a terület egyedi hasznosítása érdekében célszerű megfontolni üdülőházas üdülőterület kijelölését.

Szükséges a településrendezési eszközök módosítása a Bódén kialakítandó közösségi park (bolgárkert) kialakítása érdekében. A településrendezési eszközök módosítása folyamatban van.

A város Padragkút cséki részén (az evangélikus templom környezetében) sport és szabadidő terület kialakítását tervezi helyi kezdeményezésre. A terület jelenleg falusias lakóterületbe van besorolva, a fejlesztés megvalósításához szintén szükséges a településrendezési eszközök módosítása, mely jelenleg folyamatban van.

Bizonyos fejlesztési elképzelések összhangban vannak a településszerkezeti tervvel, de a helyi építési szabályzat és szabályozási terv módosítását teszik szükségessé. Ilyen a vásárcsarnok és a városközpont környezetének rendezése, a Bányász Sporttelep fejlesztése, a buszpályaudvar felújítása. Ezek a módosítások is folyamatban vannak. Egyes fejlesztések nem szükségszerűen, de a helyi építési szabályzat és szabályozási terv korrekcióját vonhatják maguk után. Ide tartoznak például az egyes parkok, közterületek felújítása is.

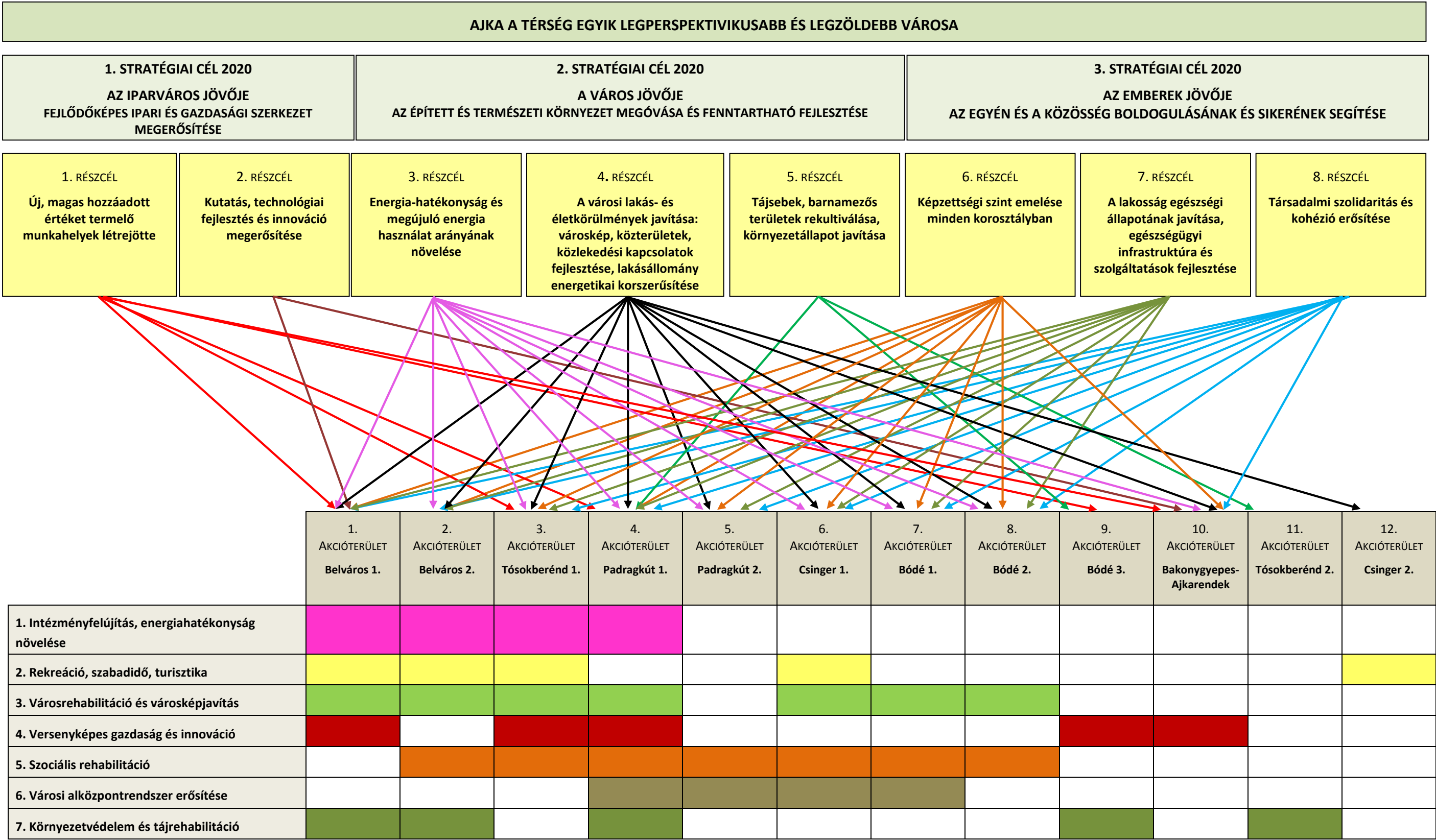
A stratégiai célok alapján megvalósuló egyes konkrét beruházások tervezése és előkészítése során – nagyberuházások, illetve esetleges egyéb örökségvédelmi érintettség esetén, – szükséges a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központtal felvenni a kapcsolatot és betartani a régészeti örökség és műemléki érték védelmével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.

Az ajkai Integrált Településfejlesztési Program helye a tervezési környezetben.

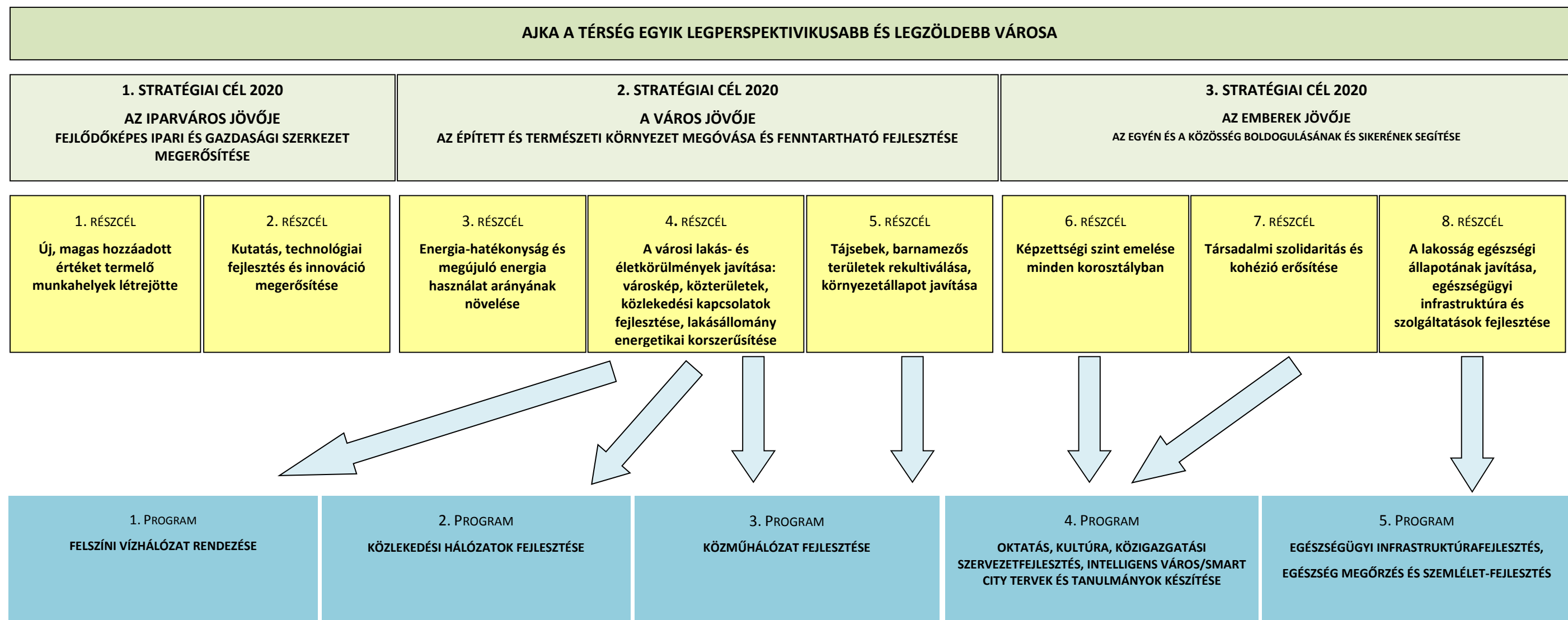

4.2 A STRATÉGIA BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5 A MEGVALÓSÍTHATÓSÁG KOCKÁZATAI

5.1 MÓDSZERTAN

A kockázatokat a stratégia egészére átfogóan, nem pedig az egyes intézkedések, projektek szintjén szükséges vizsgálni. A kockázatok olyan – a menedzsment által nem befolyásolható, azaz külső tényezők, amelyek a stratégia megvalósítását akadályozzák.

A kockázatelemzés lépései:

- a kockázati tényezők azonosítása, a tényezők csoportosítása
- a bekövetkezés valószínűségének becslése (3 fokozatú skálán: kicsi-közepes-nagy)
- bekövetkezés esetén a hatás becslése (milyen mértékű problémát jelent a stratégia sikerességére nézve), (3 fokozatú skálán)
- tervezett intézkedések a megelőzésre, mérséklésre.

A megvalósíthatóság kockázatait első megközelítésben azok a „VESZÉLYEK” hordozzák, amelyeket a Megalapozó vizsgálatok SWOT elemzés munkarészában regisztráltunk. Ezeknek egy része azonban nem a megvalósítással van összefüggésben, hanem olyan negatív trendekről van szó, amelyek a stratégia meg nem valósulása esetén felerősödnek, felgyorsulnak. Ezek a megvalósítás kockázatai körében irrelevánsak. A SWOT elemzésben ilyenek minősíthető az összes társadalmi szempont szerinti veszély.

A **gazdasági szempontok** szerinti veszélyek közül az alábbiak értelmezendők a megvalósítás kockázataiként:

- Nem, vagy csak kevéssé sikerül a tervezett fejlesztések megvalósításához EU-s forrásokhoz jutni (forráshiány)
- Nem erősödik, inkább romlik az általános befektetői bizalom (piaci szereplők pályázati és befektetési hajlandósága)

Az **önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés** szerinti veszélyek közül az alábbiak tekinthetők a megvalósítás kockázatainak:

- A város előkészített projektjei nem kapnak központi támogatást (ez lényegét tekintve azonos a gazdasági szempontoknál már említett forráshiánnyal)
- A város elveszíti önállóságát a közszolgáltatások biztosítása terén (különösen az oktatási-szakképzési célok megvalósításában okozhat nehézséget, de a kórházfejlesztés tekintetében is megszűntek a hatáskörei)
- Az önkormányzat bevételi és kiadási egyensúlya megbomlik (forráshiány)
- A nagy ellátási körzethez viszonyítva a helyi egészségügyi ellátórendszer továbbra is kevés forrást kap (forráshiány)

Környezet és infrastruktúra:

- A térségi infrastruktúratervezéssel kapcsolatos bizonytalanságok (pl. 8-as út) (befektetési hajlandóság szempontjából probléma, közvetett hatás)
- A belterületi utak minőségének romlása a karbantartásra fordítható központi források hiánya miatt (forráshiány, a rossz utak a befektetői hajlandóságot visszafoghatják, ez mint közvetett hatás).

Jogi, intézményi jellegű kihívások:

- A támogatási rendszer (források, támogatási kritériumok) változhatnak a ma ismert elképzelésekhez képest
- Az önkormányzat számára nehézségeket okozhat a megváltozott támogatási rendszer és a nagyszámú projekt egyidejűleg történő lebonyolítása
- A humán rendszerekben végbement és tervezett országos érvényű átalakítások kedvezőtlenül befolyásolhatják a városban már kialakult és bevált szolgáltatásokat, struktúrákat

A fentieket összegezve a megvalósítást négy tényező kockáztatja jelentősebben Ajkán:

	<i>Nagy kockázat</i>	<i>Közepes kockázat</i>	<i>Alacsony kockázat</i>
1. A város nem jut hozzá a remélt EU-s és vagy más állami-központi forrásokhoz			
2. A befektetői bizalom csökken a városban, a működő vállalkozások fejlesztési (pályázati) aktivitása elmarad a Stratégiai megvalósításához szükséges mértéktől, illetve külső befektetők sem fejlesztenek (kellő mértékben) a város területén			
3. A vállalatok csökkenő eredményessége következtében az önkormányzat bevételei is csökkennek (adóbevételek), ami az önkormányzat pályázati, azon keresztül a fejlesztési aktivitását visszafogja (önrész hiányában megghiúsuló fejlesztések);			
4. A városfejlesztés szempontjából kiemelkedő jelentőségű közszolgáltatások fejlesztése kikerül a város kezéből, így az egyik legfontosabbnak számító nem beruházás típusú fejlesztési eszköz, a szakképzés és az oktatás fejleszthetősége külső döntések függvénye.			

5.2 TEENDŐK A KOCKÁZATOK MÉRSÉKLÉSE ÉRDEKÉBEN

Az alábbi táblázatban összefoglaljuk a megvalósítás kockázatainak mérséklése érdekében teendő intézkedéseket.

<p>1. A város nem jut hozzá a remélt EU-s és vagy más állami-központi forrásokhoz</p>	<p>A város számára kiemelkedő fontosságú, hogy minél előbb, minél jobban előkészített TOP-ból finanszírozható projektjei legyenek. A megyén nagy a nyomás, hogy 2018-ig minél több forrást lekössön és az indikátorokat minél nagyobb arányban teljesítse.</p> <p>További lehetőség a nem kormányzati hatáskörű EU forrásokhoz való hozzáférési lehetőségek feltárása. Ennek egyik lehetősége az URBACT (rövid határidő!!), a másik a Danube Transnational Program, amely jelenleg brüsszeli elfogadási fázisban van, de már lehet jelentkezni potenciális partnerként, illetve projektötletekkel. Ezek nagyjából soft típusú projektek, de lehetőséget adnak beruházás típusú projektek előkészítésére, és kapcsolatépítésre.</p> <p>A vállalkozásokat javasolt segíteni a HORIZON 2020 forrásokhoz való hozzáférésben (K+F, innováció). Ebben a vonatkozásban az egyetemekkel való együttműködés is hasznos lehet, illetve keresni kell az ún. „triple helix” megoldásokat: egyetem+piaci szektor+közzféra.</p> <p>Az önkormányzati hatáskörben megvalósítandó ágazati fejlesztések esetében ugyanaz a helyzet, mint a TOP esetében.</p>
<p>2. A befektetői bizalom csökken a városban, a működő vállalkozások fejlesztési (pályázati) aktivitása elmarad a Stratégiai megvalósításához szükséges mértéktől, illetve külső befektetők sem fejlesztenek (kellő mértékben) a város területén</p>	<p>A város nagyobb vállalkozóival, szakképző intézményeivel közösen célszerű a városmarketinget erősíteni, területkinálati portfóliót, barnamezős terület katasztert készíteni. A kisebb vállalkozások számára pályázati tanácsadást lehet működtetni. A TOP lehetőséget ad beszállítói hálózat-építést szolgáló rendezvények szervezésére.</p>
<p>3. A vállalatok csökkenő eredményessége következtében az önkormányzat bevételei is csökkennek (adóbevételek), ami az önkormányzat pályázati, azon keresztül a fejlesztési aktivitását visszafogja (önrész hiányában meghiúsuló fejlesztések);</p>	<p>Érdemes keresni Grazzal, Szombathellyel a kapcsolatépítés lehetőséget. A marketing során célszerű a Budapest-Graz tengelyt hangsúlyosabban megjeleníteni.</p> <p>Városmarketingben innovációra való nyitottság hangsúlyos megjelenítése</p> <p>Helyi foglalkoztatási paktum eszközével jelentős vállalkozókkal együttműködés.</p>
<p>4. A városfejlesztés szempontjából kiemelkedő jelentőségű közszolgáltatások fejlesztése kikerül a város kezéből, így az egyik legfontosabbnak számító nem beruházás típusú fejlesztési eszköz, a szakképzés és az oktatás fejleszthetősége külső döntések függvénye.</p>	<p>Duális képzés népszerűsítése, közös szülő vállalkozó, gyerek-vállalkozó rendezvények vásárok; gyakorlati oktatói vizsgára felkészülés és gyakorlati oktatói vizsga támogatása (pl. helyi ösztöndíj programmal, foglalkoztatási paktum keretében stb.); helyi és járási szintű iskolalátogatások, iskolások számára vállalkozások látogatása iskolai kirándulások keretében stb.</p>

5.3 A NAGY JELENTŐSÉGŰ KOCKÁZATI TÉNYEZŐK EGYES KONKRÉT VESZÉLYFORRÁSAINAK VÁRHATÓ HATÁSAI ÉS KEZELÉSE

Kockázat megnevezése	Várható hatás és következmény	Valószínűség	Hatás	Megelőző / korrekciós intézkedés
Gazdasági, pénzügyi jellegű kockázatok				
G1 – Kedvezőtlen gazdasági folyamatok gátolják a vállalkozói befektetéseket	A befektetők elmaradnak, a város gazdaságfejlesztési szolgáló kulcsprojektjei nem, vagy csak késve hozzák meg a kívánt eredményeket (pl. munkahelyteremtés)	kicsi	jelentős	Intenzív befektetés ösztönzés, a befektetésösztönzés és a vállalkozástámogatás változatos eszközeinek alkalmazása (pl. adókedvezmények, bérleti díj kedvezmények, városmarketing)
G2 – A szükséges közlekedési (közút, vasút) beruházások elmaradása romló versenypozíciókat eredményez a város számára idegenforgalmi célterületként és befektetési helyszínként is	A befektetők elmaradnak, a város gazdaságfejlesztési szolgáló kulcsprojektjei nem, vagy csak késve hozzák meg a kívánt eredményeket (munkahelyteremtés)	közepes	jelentős	Intenzív városmarketing tevékenység; a város egyéb előnyös adottságainak kiemelésével (pl. környezeti adottságok); differenciált – a megfelelő célcsoportokra koncentráció – marketing mind a turizmusban, mind a befektetések terén. Lobbi tevékenység a fejlesztések szükségességének elfogadtatására.
G3 – Saját források előteremtésének a nehézségei	A tervezett projektek meghiúsulnak, elhúzódnak	kicsi	jelentős	Alternatív forráslehetőségek felkutatása; a megtakarításokat és bevételt eredményező projektek előbbre sorolása
G4 – A pályázati kiírások késedelme miatt a támogatási források csak késve állnak rendelkezésre	Az önkormányzat tervezett forrásütemezése felborul, egyes projektek elmaradnak	közepes	jelentős	A legfontosabb projektek kidolgozásának, előkészítésének felgyorsítása saját forrásokból, hogy a pályázati felhívás megjelenésekor azonnal benyújtható legyen
G5 – A fejlesztések megvalósítás költségei meghaladják a tervezettet	A saját erő igényt növelő nem számolható költségek növekedése	kicsi	közepes	Már a pályázatok előtt részletes és kontrollált költségbecslések készítése részletes projekttervek alapján. Szükség esetén a projektek műszaki tartalmának csökkentése, racionalizálása. Megfelelő szerződéses stratégia alkalmazása (átalánydíj).
Jogi, intézményi jellegű kockázatok				
J1 – A támogatási rendszer (források, támogatási kritériumok) változhatnak a ma ismert elképzelésekhez képest	Az egyes projektek támogathatósága, illetve a források ütemezése változik a tervezetthez képest	jelentős	jelentős	A tervezési folyamat figyelemmel kísérése; szoros kapcsolat a megyei önkormányzattal; a kezdeti időszakban az ITS gyakoribb felülvizsgálata
J2 – Az önkormányzat számára nehézségeket okozhat a megváltozott támogatási rendszer és a nagyszámú projekt egyidejűleg történő lebonyolítása	Eredménytelen pályázatok; problémák a projektek végrehajtása során	kicsi	közepes	A szükséges kapacitások biztosítása a hivatalban és a Városfejlesztési Kft-ben. Külső szakértők segítségének igénybe vétele.
J3 – A humán rendszerekben végbement és tervezett országos érvényű átalakítások kedvezőtlenül befolyásolhatják a városban már kialakult és bevált szolgáltatásokat, struktúrákat	A város hosszú távú céljai sérülnek. Egyes fejlesztések eredményessége romlik, a szinergiák nem érvényesülnek (különösen egészségügy, oktatás terén)	közepes	kicsi	Az önkormányzat az érintett szervezetekkel, hatóságokkal, minisztériumokkal folyamatos kapcsolatot tart, információkat szerez a tervezett változásokról. A térség parlamenti képviselője, pártok, szakmai és civil szervezetek erőteljes lobbi tevékenysége.

6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A célok elérését számos eszköz biztosítja. Ezek között alapvetők az integrált akcióterületi fejlesztések, a kulcsprojektek, a hálózatos és a pontszerű, azon belül egyedi vagy sorozat fejlesztések, beruházási (hard) és nem beruházási (soft), szervezetfejlesztés, humánerőforrás-fejlesztés, társadalomfejlesztés. A kettő határán mozognak a különféle informatikai fejlesztések. Az alábbiak olyan kiegészítő tevékenységek, amelyek a fentiek megvalósulásához elengedhetetlen kiegészítő tevékenységek, melyek, ha több más elsődleges fejlesztéshez szükségesek, akkor akár önálló fejlesztési tevékenységként is megállják a helyüket (pl. maga az ITS tervezés, településrendezés, stb.).

Tervek, tanulmányok készítése

Egyes projektek megvalósításához kötelező, más esetekben célszerű átfogóbb, nem közvetlenül projekthez kapcsolódó tervek, tanulmányok elkészítése. Az építési tevékenységgel összefüggő tervek esetében elengedhetetlen az **új településrendezési eszközök elkészítése, igazodva a megváltozott jogszabályi környezethez**. Bizonyos projektek megvalósítása a településszerkezeti tervben rögzített területfelhasználás felülvizsgálatát is szükségessé teheti. Ajka esetében ez a felülvizsgálat folyamatban van.

A **SEAP – ún. Sustainable Energy Action Plan = Fenntartható Energia Cselekvési Terv** – a város energiagazdálkodásának költséghatékony megújítását szolgáló terv, amelynek elkészítését a TOP 3. prioritása önálló projektként is támogatja. A terv keretében átfogóan vizsgálható a város energiaháztartása, így az egyedi projekteket megelőzően meg lehet keresni a lehető legköltséghatékonyabb megoldásokat. A terv segítheti a felkészülést a következő évtizedben várhatóan robbanásszerűen elterjedő decentralizált energiarendszerek kialakítására. Ajka komplex településszerkezete és a barnamezős területek nagysága egyaránt jó lehetőséget kínál arra, hogy ezen a téren a város úttörőszerepet játsszon. Jó gyakorlatok megismerésére és egyes részelemek részletesebb tervezésére a különféle határon átnyúló illetve transznacionális együttműködésben megvalósítható projektek jó lehetőséget adnak (URBACT, Transznacionális Duna Program, egyetemekkel együttműködésben HORIZON 2020).

A parkok, közterületek kialakításához közterület-alakítási tervet kell készíteni, amelyek esetében jó lehetőség van a városlakók, helyi civilek, vállalkozók és a döntéshozók közösségi tervezési kapacitásait, készségeit fejleszteni. A közösségi tervezést a TOP 5. prioritása elvileg támogatja, így érdemes ezt a lehetőséget kihasználni.

Önkormányzati ingatlanok

Az alulhasznosított önkormányzati telkek, építmények egyes fejlesztések kitűnő helyszíne lehet. A megfelelő vagyongazdálkodáshoz új ingatlanok beszerzésére is szükség lehet. A hosszú távú célok megvalósítása érdekében már most célszerű feltérképezni a lehetőséget a város szerkezetalakítása, fejlesztések megvalósítása szempontjából fontos területek, épületingatlanok megszerzésére, a már önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok szükséges előkészítésére.

Fejlesztések közös finanszírozása

Bizonyos fejlesztésekbe (azok finanszírozásába) célszerű az érintett telkek tulajdonosait, vállalkozókat is bevonni, főképpen, ha az adott fejlesztés közvetlenül jótékony hatást gyakorol az adott vállalkozásra (pl. közterületfelújítás). Itt jegyezzük meg, hogy a településrendezési terv készítésével, vagy módosításával járó beruházások megkezdése előtt településrendezési szerződést célszerű kötni a vállalkozóval, melynek keretén belül tisztázhatók az önkormányzat és a vállalkozó fejlesztéssel kapcsolatos kötelezettségei és a finanszírozás kérdése.

Informatikai fejlesztések – „okos város” (smart city)

Az informatika fejlesztések többféle célt szolgálhatnak és számos fejlesztési lehetőséget magukban foglalnak: e- önkormányzás, város-marketing, közösségi médiák, interaktív online szolgáltató felületek, intelligens közösségi közlekedésszervező rendszerek, intelligens (interaktív) energetikai rendszerek, interaktív mobil-alapú információszolgáltatások, várostervezést és -üzemeltetést, vagyongazdálkodást szolgáló térinformatikai rendszer stb.

Ajkának, amely magára, mint **modern, innovatív városra tekint és szeretné a fiatal szakképzettek számára vonzóvá tenni a várost** – érdemes az „okos város” gondolattal megismerkednie, egy átfogó „okos város” programot kidolgoznia a már korábban megvalósított fejlesztéseket integrálva, rendszerbe szervezve a program megvalósításán következetesen dolgoznia. A tervezés részben TOP-ból is támogatható lesz (közösségi tervezés), a tervezés projektorientált elemei és a megvalósítás forrása várhatóan a Közigazgatás- és közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program (KÖFOP). Az „okos város” tervezése az URBACT egyik fontos iránya.

6.2 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

A stratégia sikere nagymértékben múlik azon, hogy sikerül-e olyan jól működő és hatékony szervezeti megoldásokat kialakítani, ahol a szervezet minden tagja (szervezeti egység és személy) megfelelő kompetenciákkal bír és egyrészt képes a stratégia egészének folyamatos kontrolljára, szükség esetén a korrekciós intézkedések meghozatalára, másrészt a stratégia hatékony operatív végrehajtására. Ennek megfelelően a szervezeti kereteket két szinten, a stratégiai és operatív menedzsment szintjén szükséges vizsgálni:

A stratégia végrehajtásának szervezeti háttere alapvetően két fő szervezeti egységből áll, kiegészülve a monitoring feladatok elvégzéséért felelős szervezeti egységgel:

- stratégiai menedzsment,
- operatív menedzsment,
- monitoring szervezet.

A **stratégiai menedzsment szervezeti kereteit** egyrészt az önkormányzat SZMSZ-ében rögzítettek szerint, az általános gyakorlatnak megfelelően a város *polgármestere, képviselő testülete* és annak *szakbizottságai* – kiemelten a *Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság* – adják, amely testületek egyben a szükséges döntési kompetenciával is rendelkeznek. Specifikusabb szakmai kérdésekben – pl. oktatási és/vagy társadalompolitikai ügyekben – a *Művelődési- Oktatási- és Sport Bizottság*, illetve a *Szociális és Környezetvédelmi Bizottság* állásfoglalását is kérni kell.

A bizottságok egyben a társadalmi partnerség (nem kizárólagos) fórumai is, miután azokban nem képviselő tagok is közreműködnek, akiket a bizottság hatáskörébe tartozó kérdésekben a képviselőkkel azonos jogkörök illenek meg. A társadalmi partnerek bekapcsolását biztosítja továbbá, hogy mind a képviselő testület, mind a bizottságok nyilvános ülésein tanácskozási joggal vesznek részt a különböző társadalmi szervezetek képviselői.

A stratégiai menedzsment meghozza a hatáskörébe utalt döntéseket, vagy javaslatot tesz a képviselőtestületnek a szükséges döntések meghozatalára. Felügyeli továbbá a stratégia megvalósulását (monitoring szerep) és szükség esetén döntést hoz vagy javaslatot tesz visszacsatolási lépésekre-intézkedésekre. A stratégiai menedzsment szervezetet célszerűen ugyanazon személyek alkotják, akik az ITS tervezés részvételi folyamatában a stratégiai csoportot alkották.

A stratégiai menedzsment fő feladatai a következőképpen összegezhetők:

- A hatáskörébe utalt döntések meghozatala az ITS megvalósulási folyamatában;
- Javaslat tétel a képviselőtestület felé a szükséges döntések meghozatalára;
- Az ITS, valamint a fejlesztések megvalósulásának monitoringja, valamint hatásuk értékelése;
- A külső környezet (pl. jogszabályváltozás, gazdasági, társadalmi változások stb.) változásának nyomon követése, ITS-re gyakorolt hatásainak értékelése;
- Az ITS módosításának, felülvizsgálatának kezdeményezése, amennyiben indokolt.

A **stratégiai menedzsment** működésével kapcsolatban központi kérdés a döntési kompetencia. Maga az ITS elfogadása képviselő-testületi döntéshez kötött, ugyanígy az ITS felülvizsgálathoz, módosításához is a képviselő-testület döntése szükséges. Ebből következően a stratégiai jellegű kérdésekben történő döntés kompetenciája a képviselő-testület kezében összpontosul. A speciálisabb kérdésekben szakbizottságoknak kell állást foglalnia. Ezek célszerűen a képviselőtestület szakbizottságai, külső szakértőkkel, civilekkel kibővítvé, de létrehozhatók speciálisan az ITS végrehajtását segítő szakbizottságok, melyek függetlenek a képviselőtestülettől. Ezek egyben a partnerség bázisai is lehetnek.

Az **operatív menedzsment** alapvető feladata a stratégiai célok érdekében hozott intézkedések megvalósítása. Ez a menedzsment lényegében projekt előkészítési és projekt menedzsment feladatokat lát el, felügyeli a projektek végrehajtását. Jelenleg az operatív tevékenységet (a stratégiai döntés előkészítéssel és a monitoring megalapozásával együtt) egyetlen személy, a stratégiai és fejlesztési referens koordinálja. Az egyes alprogramok megvalósításáért a különféle hivatali ügyosztályok felelnek. A várhatóan – esetleg kampányszerűen – megnövekedő feladatok ellátása érdekében a város vonatkozó pályázati szabályzata alapján kell az operatív menedzsment feladatokat ellátó szervezetet kialakítani. Javasolt un. **projekt teamek létrehozása**, amelyekben az érintett ágazati irodákon és a stratégiai fejlesztési referensen kívül az érintett külső intézmények képviselői is részt vállalnak. Amennyiben a fejlesztés volumene megköveteli, külső – önkormányzati tulajdonú – önálló szervezet létrehozása is indokolt lehet.

Az akcióterületek komplexitása miatt célszerű legalább a **Belváros 1. Akcióterület és a Padragkút 1. akcióterület fejlesztésének lebonyolítására külön-külön felelős személyeket** (akcióterületi referens, optimális esetben munkacsoport) biztosítani, akik munkaidejüket vagy legalább nagy részét kizárólag ezekre a fejlesztésekre fordíthatják. Ezen szakemberek alkalmazhatók kifejezetten a projekt idejére, a projektmenedzsment elszámolható költségeinek terhére. Munkacsoport beosztott tagja akár mindkét program között megoszthatja munkaidejét. Fontos ugyanakkor, hogy a projektek nyomon követése a többi akcióterületen is ne csak ágazati, hanem akcióterületi dimenzióban is megtörténjen.

6.3 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Településközi koordináció, Ajka sajátos adottságainak megfelelően több szinten is indokolt:

- közigazgatási határon belül, város központi belterülete és az egyéb belterületek, városrészek között, amelyek önálló identitással rendelkező, sajátos elvárásokkal, igényekkel fellépő településrészek;
- a közös önkormányzati hivatal tagtelepüléseinek körében (Ajka mellett Halimba és Öcs), amennyiben a közös döntést igénylő kérdések a járásnál intenzívebb koordinációt igényelnek;
- a járás települései vonatkozásában (Csehbánya, Farkasgyepű, Halimba, Kislőd, Magyarpolány, Nyirád, Öcs, Szőc, Úrkút, Városlőd);
- A vonzáskörzetek átfedése, közlekedési és egyéb hálózatos fejlesztések összehangolása érdekében Devecser (szomszédos járásszékhely);
- Székesfehérvár-Várpalota-Veszprém-Ajka-Szombathely-(Graz) – innovációs tengely városai, vállalkozói között;
- Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesülettel (LEADER), tagtelepüléseivel és más tagszervezeteivel, elsősorban az egykori falvak vidékfejlesztési feladatainak összehangolása, a

turisztikai együttműködések, továbbá rövid ellátási lánc, helyi piac stb. fejlesztések összehangolása, közös projektek megvalósítása érdekében.

- Testvérvárosokkal az együttműködések hagyományos formáinak fenntartása és új lehetőségek keresése érdekében.

A városon belül koordináció intézményesített keretei adottak a képviselőtestület, Padragkút esetében részönkormányzat révén, illetve az ágazati projektek vonatkozásában az adott projektért felelős ügyosztály révén.

A járás településeivel (azon belül igény szerint speciális kérdésekben a közös önkormányzati hivatal településeivel) a korábbi kistérségi társuláshoz hasonló egyeztető fórumot célszerű létrehozni, különös tekintettel a TOP fejlesztések összehangolása érdekében. Ajka és Devecser közötti koordináció a közös ügyekért felelős hivatali ügyosztályok és szakbizottságok közötti eseti egyeztetésekre épülhet.

Székesfehérvár-Várpalota-Veszprém-Ajka-Szombathely-(Graz) innovációs tengely koncepciójának, stratégiájának kitalálását célszerű az Ajkai Mechatronikai és Járműipari Klaszterre bízni. Ennek keretében vizsgálendő, hogy indokolt-e egy társulás jellegű intézmény létrehozása, vagy a klaszter (esetleg további stakeholderek beléptetésével) fel tudja-e vállalni a tengely tartalommal, közös projektekkel való feltöltését. A létrehozandó inkubátorház ezen belül információs-tanácsadó központ szerepet kaphat.

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesülettel és tagjaival való szorosabb együttműködésben Padragkút részönkormányzata, Csingervölgyért Egyesület, igény esetén a többi egykori falu képviselőjének célszerű felhatalmazást adni.

A testvérvárosokkal való együttműködés kereteinek kialakultak a hagyományai, ezeket célszerű fenntartani, illetve az új költségvetési ciklusra tekintettel áttekinteni van-e szükség a változtatásra. Vizsgálendő egy munkabizottság létrehozása olyan közös fejlesztési célok megfogalmazására, projektek előkészítésére, melyek a Duna Transznacionális Program keretében közösen megvalósíthatók.

6.4 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

A monitoring célja

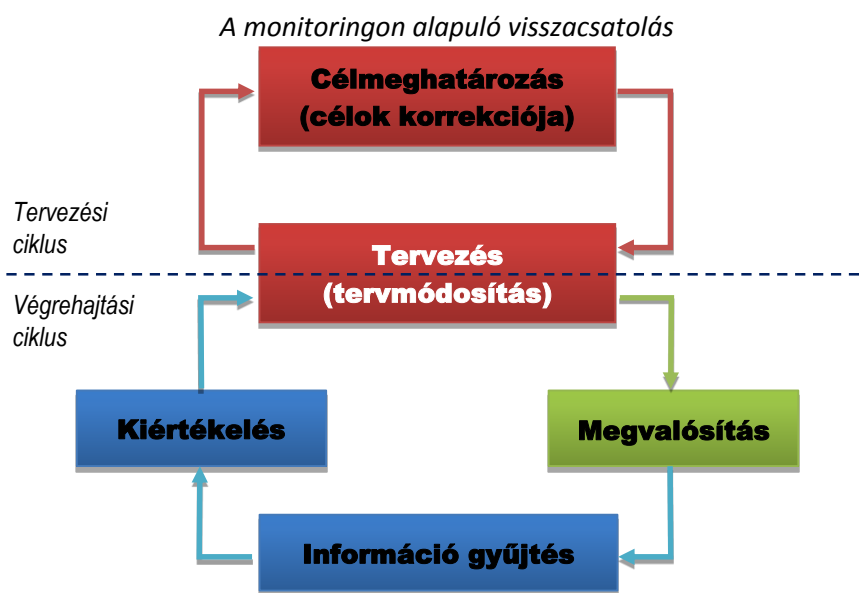
A monitoring fogalma ma már jól ismert a rutinos pályázó ajkai önkormányzat számára. Szükséges ugyanakkor felhívni a figyelmet, hogy a 2014-2020 közötti európai uniós költségciklus során Brüsszel sokkal szigorúbb lesz a vállalt **output- és eredményindikátorok teljesítése** tekintetében. A nagyobb arányú nem teljesítés a már odaítélt források elvonásával járhat, a teljesítés a visszatartott forrásokhoz való hozzáférés feltétele. Ebből a szempontból a **2018. év** egy olyan közbenső mérőföldkő, amikor ezek az értékelések meg fognak történni, adott esetben a stratégiák felülvizsgálatára is sor kerülhet. Ennek csak részben alapja a vállalt indikátorok teljesülése, a másik szempont a **külső környezet változása** lehet, ami a hektikus hazai jogi, intézményi, közigazgatási és gazdasági környezetben különösen fontos.

Csak hosszabb távon értékelhetők **a fejlesztések által elért hatások, a társadalmi, gazdasági célok teljesülése**. A társadalmi hatások leginkább a népszámlálási eredményeken keresztül mutathatók ki, azonban erősen kérdéses, hogy a következő népszámlálásig (6 év) ezek a hatások számokban is kimutathatóak lesznek-e. A gazdaság szereplőinek gyorsabb reakcióideje talán lehetővé teszi, hogy a gazdasági hatások számokban is közvetlenebbül megmutatkozzanak.

Mindezekből adódóan a stratégia sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan **visszacsatolási mechanizmus** nélkül, amely alapján a stratégia-alkotási folyamat minden pontján újból és újból beavatkozhatunk, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a monitoring rendszer biztosítja.

A monitoring rendszer alapja a megvalósításra, a **külső környezetre és a hatásokra vonatkozó folyamatos adatgyűjtés, információgyűjtés**. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékolttól eltérően haladnak a folyamatok, s a célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a stratégia végrehajtásának mikéntjét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a stratégiai célok korrekciójára is sor kerülhet.

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen a stratégiáért felelős menedzsment eszköze a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt folyamatosan működtetik.

A monitoring rendszer felépítése, működése

A folyamatfigyelés mechanizmusai

A fejlesztési környezetet figyelését – a város és térsége **általános demográfiai, gazdasági, foglalkoztatási trendjein** túl (lásd vizsgálati, helyzetelemzési munkarész) – célszerű a **beavatkozás típusokhoz** rendelni, míg a **komplexebb akcióterületek esetében az akcióterülethez** (Belváros 1. Pardagkút 1.) rendeltet is érdemes a folyamatokat figyelni. A szükséges adatok összegyűjtése az egyes projektek illetve programok előzetes megvalósíthatósági tanulmányainak (EMT) kidolgozása keretében történik. Az EMT-ben használt indikátorokat célszerű visszavezetni a stratégia indikátorrendszerébe és a 2018. évi felülvizsgálatot ennek figyelembe vételével elvégezni.

Az indikátorok rendszere

A megvalósulás folyamatát az egyes beavatkozások (projektek) output és eredménymutatóin keresztül szükséges figyelni. Mivel a fejlesztések nagyon nagy része európai uniós támogatással fog megvalósulni, az Operatív programok előírásait e tekintetben be kell tartani. Az indikátorok beszerzése (mérése, előállítása) az operatív menedzsment feladata.

A 6.4. Monitoring rendszer kialakítása c. fejezetben elvárás az indikátorrendszer bemutatása. Indikátorokra vonatkozó vállalások felelősen előzetes megvalósíthatósági tanulmányok alapján tehetők, jelenleg ilyen nem készül. Ennek alternatívája, hogy abból indulunk ki, hogy milyen célértékeket akar a város elérni. A fejlesztések nagyobb részt európai uniós forrásból, azon belül TOP forrásból fognak megvalósulni.

A TOP irányító hatóság meghatározta, hogy milyen indikátorokat kell mérni, és indikátoronként előírta, milyen célértékeket kell az egyes megyéknek elérni. A célértékeken a megyék, ha akarnak, minimális mértékben változtathatnak, de az indikátorokon nem.

A TOP konstrukciója olyan, hogy a megye által elérendő indikátorok nagy részét végső soron a települési önkormányzatok fogják teljesíteni. Ahhoz, hogy ez a teljesítés nyomon követhető legyen, a **TOP által előírt indikátorokat a településeknek is kötelezően alkalmazni kell (lásd táblázat).** Ezen túl persze a város meghatározhat maga számára további nyomon követési kötelezettségeket, és ezek szerepeltethetők az ITS-ben, de a TOP által előírtak számon kérése várható majd a „projekt kiválasztási” (a pályázati kiírásokat felváltó) kiírásokban.

Bár a települések-járások számára nem előírás, hogy a megyei indikátorok teljesítéséből lakosságarányosan vállaljanak részt (pl. a Balaton menti települések a turizmusból biztosan átlagon felül tudnak vállalni, míg Ajka kevesebbet), **a megyei indikátórvállalások leosztása a legtöbb esetben mégis alkalmas a város által teljesítendő nagyságrendekhez való közelítésre** (kivéve a kiszűrített sorokat, ahol a lakosságarányt biztosan nem lehet alapul venni).

Összefoglalva: az ITS tervezetben szerepeltetett indikátorokat a TOP projekteknel kötelező lesz szerepeltetni. A lakosságarányos bemutatás pedig arra jó, hogy az önkormányzat a TOP intézkedések keretében elérendő nagyságrendeket érzékelje. A számok ilyen értelemben tehát egy első, tájékoztató jellegű közelítésnek tekintendők. A projektek előkészítése során a TOP alapján a fajlagos költségre jutó célértékkel lehet, sőt *kell* majd kalkulálni, ami a lakosságarányosnál jóval pontosabb célértékeket fog eredményezni. Hasonló módon (fajlagos költségek alapján) lehet majd a GINOP, KEHOP és egyéb pályázatoknál célértékeket becsülni.

A fentiek a korábbinál jóval szigorúbb európai uniós teljesítménykövetelményekből következnek.

A **TOP forrásokból megvalósuló fejlesztések** során a megyének összesen teljesítenie kell az ITP-ben vállalt indikátorokat, ezért az ehhez való hozzájárulás Ajkának is felelőssége. Ezek az indikátorok még egyeztetés alatt állnak, a jelenleg ismert mutatók alapján az Ajkai járásra, illetve Ajkára, lakosságárányosan az alábbi mutatók jutnak. **FONTOS: ezek az adatok nagyságrendet mutatnak, nem előírás a lakosságárányos teljesítés!!** A sötétszürkével jelölt indikátorok Ajkán egyáltalán nem relevánsak, vagy a lakosságárányos elosztás még irányadónak sem tekinthető (lásd pl. turisztikai látogatószám növekedés). A világosszürke indikátorok esetén viszont a városnak a járási indikátorokat célszerű irányadónak tekinteni, mivel a járás községei egyáltalán nem valósíthatnak meg uniós támogatással vonatkozó projekteket, vagy adottságaiknál fogva nincs esélyük, hogy mértékadóan hozzájáruljanak a megyei indikátor teljesítéséhez. A darabszámokban és „fő”-ben mért indikátorok esetében egész számokra kerekítettünk.

Kimeneti indikátor neve*	mértékegység (az időszak végére)	A megye indikátorvállalása	A megye vállalása alapján az Ajkai járássra lakosságárányosan jutó megyei indikátorvállalások	A megye vállalása alapján Ajkára lakosságárányosan jutó megyei indikátorvállalások
Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma (többségi önkormányzati tulajdonú)	db	8	1	1
A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma (pl. az inkubátorházban hely biztosításával)	db	354	39	29
A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	60,64	7	5
A rehabilitált talaj összterjedése	ha	22,26	2,5	1,8
A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (nem releváns a járásárányos elosztás a Balaton jelentős túlsúlya miatt)	látogatás/év	137 274	15 223,20	11 187,81
A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (térségi kapcsolat)	km	22	2,5	1,8
Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (felújított)*	db	414	46	34
Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma*	db	364	40	30
Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	67	7	5
Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (felújított)	db	488	54	40
Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	78900	8 749,7	6 430,3
Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	fő	70130	7 777	5 716
Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	31559	3 499,8	2 572,1
A rehabilitált talaj összterjedése	ha	1	0,11	0,08

Kimeneti indikátor neve*	mértékegység (az időszak végére)	A megye indikátorvállalása	A megye vállalása alapján az Ajkai járásra lakosságarányosan jutó megyei indikátorvállalások	A megye vállalása alapján Ajkára lakosságarányosan jutó megyei indikátorvállalások
Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	9502	1 053,74	774,41
Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	m ²	83024	9 207,07	6 766,45
Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db	2	0,22	0,16
Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db	5	1	1
Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	2	0	0
Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	39	4,3	3,2
A középületek éves primerenergia- fogyasztásának csökkenése <i>(az épület energiafelhasználásában elért megtakarítás)</i>	kWh/év	1 424 002	157 917	116.056
A megújulóenergia-termelés további kapacitása	MW	18,66	2,07	1,52
Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	21.283	2.360,21	1.734,56
Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés <i>(az épület energiafelhasználásában elért megtakarítás kumulatív összege a fejlesztés átadásától számítva).</i>	kWh/év	11.111.111	1.232.183	905.554
A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	kWh/év	50.000.000	5.544.824	4.074.994
Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	fő	31 398	3 482	2 559
Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	79	9	6
Újonnan épített vagy felújított rendelők, tanácsadók száma	db	53	6	4
A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma <i>(pl. idősok otthona)</i>	db	21	2	2
Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	25	3	2
Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	194	21,5	15,8
Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	2997	332,4	244,3
Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	fő	31200	3 460	2543
Szociális célú városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	5757	639	469

Kimeneti indikátor neve*	mértékegység (az időszak végére)	A megye indikátorvállalása	A megye vállalása alapján az Ajkai járásra lakosságarányosan jutó megyei indikátorvállalások	A megye vállalása alapján Ajkára lakosságarányosan jutó megyei indikátorvállalások
A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	fő	1214	135	99
Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő	6042	670	493
A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	7525	835	614

* A sötétszürkével jelölt indikátorok Ajkán egyáltalán nem relevánsak, vagy a lakosságarányos elosztás még irányadónak sem tekinthető (lásd pl. turisztikai látogatószám növekedés). A világosszürke indikátorok esetén viszont a városnak a járási indikátorokat célszerű irányadónak tekinteni, mivel a járás községei egyáltalán nem valósíthatnak meg TOP keretében uniós támogatással vonatkozó projekteket, vagy adottságaiknál fogva nincs esélyük, hogy mértékadóan hozzájáruljanak a megyei indikátor teljesítéséhez.

Hasonlóan minden operatív program esetében meghatározásra kerülnek indikátorok, de ott a számszerűsítés igen nehéz, mert a projektkiválasztás hagyományos pályázati rendszerrel történik, így adott területen megvalósuló projektek száma is nehezen becsülhető. **Mivel az önkormányzat hatáskörében megvalósuló fejlesztések jórészt TOP forrásra épülnek, ezért a fenti mutatók, legalábbis a nagyságrendek vonatkozásában, irányadónak tekinthetők.**

Az Ajkai ITS célrendszere és az akcióterületi beavatkozás-típusok szerinti lehetséges eredményindikátorok összefoglaló táblázata:

Cél	Eredményindikátor megnevezése, definíciója*	Mértékegység	Adatforrás	Mérés gyakorisága	Várható elmozdulás iránya**
Stratégiai részcélok					
Új, magas hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrejötte	1. Magasan kvalifikált munkaerő változása a vállalkozásoknál	fő	vállalatok adatszolgáltatása	évente	+
	2. Egy lakosra jutó nettó jegyzett tőke alakulása	eFt	KSH T-Star	évente	+
Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése	3. Szabadalmak száma	db	vállalatok adatszolgáltatása	évente	+
	4. Kutatásfejlesztésre fordított források aránya	%	vállalatok adatszolgáltatása	évente	++
Energiahatékonyság és megújuló energia használat arányának növelése	5. Korszerűsített távhő-ellátásba bevont épületek száma, alapterülete	db, m2	Szolgáltató	évente	+
	6. A korszerűsített épületek által elért energiacsökkenés	PJ	Az energiaszolgáltatók statisztikái alapján összegzett érték.	évente	+
	7. Megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	kWh/év	Az energiaszolgáltatók statisztikái alapján összegzett érték.	évente	+
	8. Energiatudatos nevelési, szemléletformálási programok száma	db	Szolgáltató	évente	++
A városi lakás- és életkörülmények javítása: városkép, közterületek, közlekedési kapcsolatok fejlesztése, lakás-állomány energetikai korszerűsítése	9. Megújított zöldfelületek aránya	m2	Önkormányzat, intézmény	évente	++
	10. Fejlesztett intézményi férőhelyek száma	fő	Önkormányzat	évente	+
	11. Városi területen létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	Önkormányzat	évente	++
	12. Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	Önkormányzat	évente	++
	13. Felújított középületek száma	db	Önkormányzat	évente	+
	14. Szociális városrehabilitációval érintett területen lakók száma	fő	Önkormányzat	évente	+
	15. Az újrakepített vagy felújított közutak és közműhálózat teljes hossza	km	Önkormányzat	évente	+
Tájsebek, barnamezős területek rekultiválása, környezetállapot javítása	16. Átalakított területek aránya	m2	vállalatok adatszolgáltatása	évente	+

Cél	Eredményindikátor megnevezése, definíciója*	Mértékegység	Adatforrás	Mérés gyakorisága	Várható elmozdulás iránya**
Képzettségi szint emelése minden korosztályban	17. Foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	fő	Szolgáltató	évente	++
	18. Duális képzésben résztvevő hallgatók száma	fő	vállalatok adatszolgáltatása	évente	++
A lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	19. Szociális városrehabilitációval érintett területen elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő	Önkormányzat	évente	++
Társadalmi szolidaritás és kohézió erősítése	20. Kulturális- és sportrendezvények száma a városban	db	KSH T-Star	évente	+
	21. Működő civil szervezetek száma a városban	db	KSH T-Star	évente	+
Beavatkozási típusok					
1. Intézményfelújítás, energiahatékonyság növelése	5. Korszerűsített távhő-ellátásba bevont épületek száma, alapterülete	db, m2	Szolgáltató	évente	+
	6. A korszerűsített épületek által elért energiacsökkenés	PJ	Az energiaszolgáltatók statisztikái alapján összegzett érték.	évente	+
	7. Megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	kWh/év	Az energiaszolgáltatók statisztikái alapján összegzett érték.	évente	+
	8. Energiatudatos nevelési, szemléletformálási programok száma	db	Szolgáltató	évente	++
	13. Felújított középületek száma	db	Önkormányzat	évente	+
2. Rekreáció, szabadidő, turisztika	20. Kulturális- és sportrendezvények száma a városban	db	KSH T-Star	évente	+
	21. Működő civil szervezetek száma a városban	db	KSH T-Star	évente	+
	9. Megújított zöldfelületek aránya	m2	Önkormányzat, intézmény	évente	++
3. Város-rehabilitáció és városképjavítás	6. A korszerűsített épületek által elért energiacsökkenés	PJ	Az energiaszolgáltatók statisztikái alapján összegzett érték.	évente	+
	11. Városi területen létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	Önkormányzat	évente	++
	12. Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	Önkormányzat	évente	++
	13. Felújított középületek száma	db	Önkormányzat	évente	+
	15. Az újrakepített vagy felújított közutak és közműhálózat teljes hossza	km	Önkormányzat	évente	+
4. Versenyképes gazdaság és innováció	1. Magasan kvalifikált munkaerő változása a vállalkozásoknál	fő	vállalatok adatszolgáltatása	évente	+
	2. Egy lakosra jutó nettó jegyzett tőke alakulása	eFt	KSH T-Star	évente	+
	17. Foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	fő	Szolgáltató	évente	++

Cél	Eredményindikátor megnevezése, definíciója*	Mértékegység	Adatforrás	Mérés gyakorisága	Várható elmozdulás iránya**
	18 .Duális képzésben résztvevő hallgatók száma	fő	vállalatok adatszolgáltatása	évente	++
	3 . Szabadalmak száma	db	vállalatok adatszolgáltatása	évente	+
	4 . Kutatás fejlesztésre fordított források aránya	%	vállalatok adatszolgáltatása	évente	++
5. Szociális rehabilitáció	14 .Szociális városrehabilitációval érintett területen lakók száma	fő	Önkormányzat	évente	+
	19 .Szociális városrehabilitációval érintett területen elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő	Önkormányzat	évente	++
6. Városi alközpont-rendszer erősítése	11 .Városi területen létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	Önkormányzat	évente	++
7. Környezetvédelem és tájrehabilitáció	16 .Átalakított területek aránya	m2	vállalatok adatszolgáltatása	évente	++

* Az eredményindikátorok száma összesen 21, az indikátorok sorszáma: 1-21.

** + = nő

++ = jelentősen nő

Az ITS egyes projektjeihez rendelt eredményindikátorok akcióterületenként, az akcióterületen megvalósítani kívánt projekteket bemutató összefoglaló táblázatokban található. Az operatív menedzsment az egyes projektek eredményességét a vonatkozó eredményindikátorok összegzésével monitorozza.

A monitoring-rendszer működtetése

A monitoring rendszer működtetése a stratégiai menedzsment és az operatív menedzsment (l.: 6.2 fejezet) számára egyaránt ad feladatokat.

Az operatív menedzsment (pl. városfejlesztési társaság és a vele együttműködő hivatali szakapparátus) feladatát a stratégia végrehajtásával kapcsolatos információk és adatok gyűjtése, rendszerezése és feldolgozása, a célokhoz rendelt indikátorértékek alakulásának figyelemmel kísérése.

E feladatok ellátásához részletesen meg kell tervezni az információgyűjtés és feldolgozás módját és technikáját, ami ugyancsak az operatív menedzsment feladata. Ennek keretében meghatározandó:

- A pontos adattartalom:
  - egyrészt az alábbiakban bemutatandó indikátorokat, másrészt a Megalapozó munkarészben alkalmazott mutatókat, statisztikai adatokat körét javasolt használni
  - A monitoring kiterjed az egyes fejlesztési projektek megvalósításának nyomon követésére is. Ennek adatigényt a konkrét projekt határozza meg, de az önkormányzati projektek esetében mindenképpen ki kell terjednie a tervezett ütemezés és projektköltségvetés kontrolljára is.
- Az adatok forrása:

- Egyrészt az önkormányzatnál egyébként is meglévő adatok szisztematikus figyelését és összegzését kell elvégezni (pl. szociális ügyek, város- és intézmény-üzemeltetési kiadások, adóbevételek)
- Másrészt szükséges beszerezni az egyéb szervezeteknél (pl. TDM szervezet) és külső adatforrásokból (elsődlegesen a KSH-tól) elérhető információkat (pl. idegenforgalmi adatok, vállalkozások száma és összetétele).
- Mindezek mellett pl. a lakosság vagy a városba látogató turisták véleményének, elvárásainak megismerése egyedi célirányos információgyűjtést is szükségessé tehet, pl. kérdőíves felmérés formájában.

Az adatforrások kiválasztásánál törekedni kell arra, hogy könnyen és minimális költségen elérhető adatokra támaszkodjon a monitoring.

- Az adatfrissítés gyakorisága: Ezt alapvetően az adattartalom determinálja; az önkormányzati adatok jellemzően folyamatosan frissíthetőek, míg pl. a KSH tipikusan évenként frissülnek. Az egyedi adatgyűjtéseknek – egyebek közt azok költségigénye miatt – ugyancsak az éves, vagy annál ritkább alkalmazása célszerű.
- Az adatok gyűjtése és tárolása:
  - A monitoring rendszerhez egy egyszerű elektronikus adatbázis kialakítása szükséges, ami a rendelkezésre álló kapacitások függvényében egy egyszerű excel táblától (tábla rendszertől) az összetettebb adatbázisig változatos formában valósulhat meg.
  - A hozzáférhetőség biztosítása és az adatbiztonság érdekében a felhő alapú megoldások preferálhatók.
  - Az adattárat úgy kell kialakítani, hogy különböző időpontokra és különböző területi egységekre vonatkozó adatok mindenkor rendelkezésre álljanak, lehetővé téve ezzel az időbeli és területi összehasonlításokat.

Az operatív menedzsment az adatbázisban foglalt adatok feldolgozásával kétféle típusú jelentést készít és küld meg a stratégiai menedzsment számára:

- Tájékoztató jelleggel féléves gyorsjelentések néhány kiemelt jelentőségű területre vonatkozóan (pl. turistaforgalom, érdeklődő befektetők száma).
- Éves áttekintő értékelés a stratégia előrehaladásáról, kitérve a külső környezet esetleges változásaira is (pl. jogszabályváltozások, intézményrendszeri változások)

A stratégiai menedzsment a monitoring jelentések alapján:

- Évenként értékeli az előrehaladást, szükség esetén dönt a végrehajtás kisebb korrekcióiról (pl. módosítja az ütemezést, az intézkedések prioritási rangsorát, az alkalmazott szervezeti és koordinációs megoldásokat)
- Az önkormányzat gazdasági programjához igazodóan átfogóan értékeli és felülvizsgálja a stratégia addigi megvalósulását, szükség esetén dönt a célok módosításáról.

Partnerek bevonása a monitoring és értékelési jellegű tevékenységekbe

A fenti döntések a város képviselőtestületének hatáskörébe tartoznak ugyan, azonban fontos, hogy a monitoring során is érvényesüljön a partnerség egyebek közt a jelentések nyilvánosságával, vagy a

testületi üléseket megelőzően a korábban említett konzultációs fórumok, bizottsági ülések összehívásával, tájékoztatásával.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart rendes évi közmeghallgatás keretében az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

MELLÉKLETEK

1. A VÁROS ÁLTAL BENYÚJTANI TERVEZETT PROJEKTEK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA

A város által benyújtani tervezett projektek összefoglaló táblázatát lásd a következő oldalon.

	Kezds	Befejezs	2015. I. flev	2015. II. flev	2016. I. flev	2016. II. flev	2017. I. flev	2017. II. flev	2018. I. flev	2018. II. flev	2019. I. flev	2019. II. flev	2020. I. flev	2020. II. flev	2021. I. flev	2021. II. flev	2022. I. flev	2022. II. flev	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VPE	Központi forrás	Összesen	1. Intézmény-felújítás, energiahatékonyság növelése	2. Rekreáció-szabadidő turisztika	3. Városrehabilitáció és városképjavítás	4. Versenyképes gazdaság és innováció	5. Szociális rehabilitáció	6. Városi alközpontrendszer erősítése	7. Környezetvédelem és tájrehabilitáció											
Kulcsprojektek																																													
Inkubátorház Vállalkozások flexibilitását elősegítő, kiszolgáló bérbe adható műhely és raktárkapacitással bővített Innovációs és Szolgáltató Központ	2016	2018																	800		800						1600																		
Ajkai Foglalkoztatási Paktum	2016	2021																	300								300																		
Ipari bekötő út kiépítése	2016	2018																	1000								1000																		
Szociális városrehabilitációk lásd a részleteket akcióterületenként	2016	2019																	600								600																		
Városközpontrehabilitáció lásd a részleteket akcióterületenként	2016	2019																	1750								1750																		
Padragút bányaterület rekultiváció lásd a részleteket akcióterületenként	2016	2018																	300								300																		
Városi sporttelepek fejlesztése	2015	2017																								500	500																		
Energetikai megújítás lásd a részleteket akcióterületenként	2016	2019																	1500		500						2000																		
KULCSPROJEKTEK FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			6250	0	1300	0	0	0	0	0	500	8050																	
Akcióterületi fejlesztések																																													
Belváros 1.																																													
Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ Ajka József Attila u. 30. energetikai felújítása	2016	2016																	60								60																		
Fekete-Vörösmarty Általános Iskola és Gimnázium József Attila u.30. energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2016	2016																	200								200																		
Katica óvoda energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás + óvodaudvar	2018	2018																	50								50																		
Bródy Imre Gimnázium energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2016	2016																	240								240																		
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Közlekedésfejlesztés Torna patak feletti híd és Alkotmány utcai csatlakozás	2016	2017																	190								190																		
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Közlekedésfejlesztés kerékpárút építés	2016	2017																	30								30																		
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Buszpályaudvar felújítása	2016	2017																	100								100																		
Városrehabilitáció - Torna patak mederrendezése	2017	2018																	700								700																		

	Kezds	Befejezs	2015. I. flev	2015. II. flev	2016. I. flev	2016. II. flev	2017. I. flev	2017. II. flev	2018. I. flev	2018. II. flev	2019. I. flev	2019. II. flev	2020. I. flev	2020. II. flev	2021. I. flev	2021. II. flev	2022. I. flev	2022. II. flev	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VPE	Kzponti forras	sszesen	1. Intzmny-felujitas, energiahatkonysag novelese	2. Rekreacio-szabadido turisztika	3. Városrehabilitacio és városképjavítás	4. Versenyképes gazdaság és innováció	5. Szociális reha-bilitáció	6. Városi alközpont-rendszer erősítése	7. Környezet- védelem és tájrehabilitá- ción	
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Szabadság tér közterület átalakítása	2017	2018																	50								50								
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Hild park gyalogátkelőhelynél jelzőlámpa kiépítése	2016	2017																	15								15								
Városrehabilitáció az élhetőbb környezetért Hild park felújítása	2017	2018																	150								150								
A városközpont fejlesztéséhez kapcsolódó üzletek megújítása, homlokzatok felújítása, energetikai korszerűsítés szolgáltatások bővítése	2016	2019																			200						200								
Városháza belső felújítása és klimatizálása	2017	2017																	60								60								
MÁV Vasútállomás felújítása	2017	2018																					50				50								
Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ Ajka Szabadság tér 12. könyvtár belső felújítása és napelemes energia alkalmazása	2016	2018																	60								60								
Patakparti óvoda energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás + óvodaudvar	2019	2019																	60								60								
BELVÁROS 1 FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			1965	0	200	0	50	0	0	0	2215								
Belváros 2.																																			
Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ Múzeum belső tereinek megújítása II. ütem	2016	2017																	40								40								
Vizikék óvoda energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás+ óvodaudvar	2016	2016																	120								120								
Molnár Gábor Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógyped. Módszertani Intézmény energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2020	2020																	200								200								
Újélet utcai Időskorúak gondozóházának és Idősek otthona komplex felújítás és akadálymentesítése	2016	2017																	100								100								
Családsegítő intézmény épületének felújítása	2017	2017																	50								50								
Fasorok megőrzése	2016	2017																	80								80								

	Közdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VPE	Központi forrás	Összesen	1. Intézmény-felújítás, energiahatékonyság növelése	2. Rekreáció-szabadidő turisztika	3. Városrehabilitáció és városkép-javítás	4. Verseny-képes gazdaság és innováció	5. Szociális reha-bilitáció	6. Városi alközpont-rendszer erősítése	7. Környezet-védelem és tájrehabilitáció
3 csillagos hotel kialakításához terület előkészítése a Városligetben.	2016	2018																	30		300						330							
Zeneiskola energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2019	2019																	130								130							
Sport utcai csapadékvíz-elvezető főgyűjtő bővítése	2016	2016																	250								250							
Városi sporttelepek fejlesztése	2015	2017																								500	500							
Szociális városrehabilitációs program folytatása	2017	2019																	300								300							
Kossuth Park felújítása	2017	2018																	70								70							
Ajka Városi Uszoda és Strand megújuló energiával történő fejlesztése	2016	2017																	40								40							
BELVÁROS 2 FORRÁSIGÉNYE ÖS																			1600	0	300	0	0	0	0	500	2400							
Tóskberénd 1.																																		
Zöldikék óvoda energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás + óvodaudvar	2016	2016																	60								60							
Szociális szövetkezet és foglalkoztató program létrehozása	2017	2018																		50							50							
Üvegházak felújítása	2016	2018																	40								40							
TÓSKBERÉND 1. FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			100	50	0	0	0	0	0	0	150							
Padragkút 1.																																		
Hajléktalanszálló	2016	2017																	40								40							
Padragi bányaterület rekonstrukciója	2016	2018																	300								300							
Padragi művelődési ház energetikai és gépészeti felújítása, napelemes energiafelhasználás	2017	2018																	120								120							
Padragkút 1 akcióterület szociális városrehabilitációs program előkészítése és végrehajtása	2016	2019																	250								250							
Szociális bérházak fejlesztése	2016	2018																	200								200							
PADRAGKÚT 1. FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			910	0	0	0	0	0	0	0	910							
Padragkút 2.																																		
Padragkút 2 akcióterület szociális városrehabilitációs program előkészítése és végrehajtása	2017	2019																	150								150							
Települési alközpont kialakítása	2017	2019																	150								150							
PADRAGKÚT 2. FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			300	0	0	0	0	0	0	0	300							

	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VPE	Központi forrás	Összesen	1. Intézmény-felújítás, energiahatékonyság növelése	2. Rekreáció-szabadidő turisztika	3. Városrehabilitáció és városképjavítás	4. Versenyképes gazdaság és innováció	5. Szociális reha-bilitáció	6. Városi alközpont-rendszer erősítése	7. Környezet- védelem és tájrehabilitá- ción	
Csinger 1.																																			
Csingervölgy rehabilitáció – Csingeri kerékpárút	2016	2017																	120								120								
Csingervölgy rehabilitáció – Feketegyémánt u, Felsőcsingeri u.. és Vájár u. utca felújítása	2016	2017																	150								150								
Csingervölgy rehabilitáció –Csingervölgy területén szociális típusú rehabilitáció megvalósítása, területek rendezése, közösségi programok , lakóépületek felújítása	2016	2019																	200								200								
CSINGER 1. FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			470	0	0	0	0	0	0	0	470								
Bódé 1.																																			
Bódé területén szociális típusú rehabilitáció megvalósítása, területek rendezése, közösségi programok , lakóépületek felújítása	2017	2019																	130								130								
Bódé 2.																																			
Kandó Kálmán lakótelep víziközműveinek felújítása	2018	2018																	80								80								
Bódé 2 területén szociális típusú rehabilitáció megvalósítása, területek rendezése, közösségi programok , lakóépületek felújítása																			70								70								
BÓDÉ 2. FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			150	0	0	0	0	0	0	0	150								
Bódé 3.																																			
Alulhasznosított ipari területek átalakítása	2016	2020																			300						300								
Szénosztályzó terület előkészítése	2016	2017																	150								150								
BÓDÉ 3. FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			150	0	300	0	0	0	0	0	450								
Bakonygyepes-Ajkarendek																																			
Ipari Park közvilágítás korszerűsítése	2016	2017																			50						50								
Ipari Park szennyvízátemelő korszerűsítése	2016	2017																	30								30								
Ipari Park közútfejlesztése	2016	2017																	80								80								
Klaszter fejlesztési programok	2016	2019																			250						250								
BAKONYGYEPES-AJKARENDEK FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			110	0	300	0	0	0	0	0	410								
Tósokberénd 2.																																			
Iszapkazetták rekultivációja és hasznosítása	2016	2020																			1000		2000				3000								

	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VPE	Központi forrás	Összesen	1. Intézmény- felújítás, energiaha- tékonyság növelése	2. Rekreáció- szabadidő turisztika	3. Városreha- bilitáció és városkép- javítás	4. Verseny- képes gazdaság és innováció	5. Szociális reha- bilitáció	6. Városi alközpont- rendszer erősítése	7. Környezet- védelem és tájrehabilitá- ció
Csinger 2.																																		
Turisztikai szolgáltatások javítása új élményelemek kialakítása az Ajkai Parkerdőben	2016	2019																	150								150							
Egyéb fejlesztések																																		
Ajkarendeki iskola fűtőkorszerűsítése	2017	2017																	25								25							
Hálózatos projektek																																		
Energetikai veszteségfeltáró vizsgálatok	2015	2016																	10								10							
Közüvilágítás korszerűsítése	2016	2018																	500		500						1000							
Tóskberénd városrész vízelvezetésének felújítása	2017	2018																					200				200							
Ajkarendeki záportároló építése	2019	2019																					200				200							
Elmaradt városrészi területek csatorázása	2016	2018																					200				200							
Csingeri kerékpárút a Feketegyémánt út, a Felsőcsingeri út és a bódéi Bartók Béla út mentén (Csinger 1 és a Bódé 1 akcióterületet érinti a fejlesztés);	2016	2017																									0							
Kerékpárút hálózat építése Tóskberénden (Dobó Katika utca, Juhar sor, Széchenyi utca, Liliom utca, Szent István út) és továbbvezetése Kolontár felé – Csak egy részét érinti a Tóskberénd 1 akcióterület	2017	2018																	150								150							
Kerékpárút kiépítése a belvárosi Sport utcán (Belváros 2 akcióterületen helyezkedik el)	2016	2017																	40								40							
Padragkúti kerékpárút a Padragi út teljes vonalán és továbbvezetése Halimba felé (csak részben érinti a padragkúti akcióterületeket)	2018	2018																	250								250							
Ajkarendek és Kislőd között a kerékpárút megépítése;	2018	2019																	150								150							
Bakonygyepes és Magyarpolány között a kerékpárút megépítése;	2018	2019																	60								60							
Bakonygyepes felé kiépült kerékpárút korszerűsítése;	2016	2017																	30								30							
Térségi kerékpárút hálózat kialakítása, munkahelyi mobilitás biztosítása érdekében – belterületi és külterületi kerékpárút létesítése Ajka, Kislőd, Városlőd, Halimba, Nyírád -	2016	2019																	250								250							
Rendezvénysátor és infrastruktúra beszerzése	2016	2016																	10								10							

	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	TOP	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	RSZTOP	VPE	Központi forrás	Összesen	1. Intézmény-felújítás, energiahatékonyság növelése	2. Rekreáció-szabadidő turisztika	3. Városrehabilitáció és városképjavítás	4. Versenyképes gazdaság és innováció	5. Szociális rehabilitáció	6. Városi alközpontrendszer erősítése	7. Környezetvédelem és tájrehabilitáció
Ajka város aktív vízbázis védelme	2016	2019																					380				380							
Ajka szennyvíztisztító telepen másodlagos energia hasznosítás megvalósítása	2016	2018																			350						350							
Ajka ivóvízellátó hálózat korszerűsítése, üzembiztonságának növelése, valamint energia takarékos üzemelés	2016	2017																					350				350							
Ajka Kristály látogatóközpont	2017	2018																	200								200							
Turizmusfejlesztés a Dél-Bakonyban	2016	2018																	200								200							
Városi intézmények akadálymentesítése	2016	2019																	150								150							
Városi és városrészi közösségi programok	2016	2019																	80								80							
Városi és városkörnyéki életmódsegítő programok	2016	2019																	100								100							
Városi egészségügyi műszerpark fejlesztése	2016	2019																	60								60							
Városi óvodák iskolák, intézmények családbarát funkciók kialakítása	2016	2019																	150								150							
Térségi identitást erősítő programok	2016	2019																	60								60							
Szociális típusú rehabilitáció megvalósítása, területek rendezése, közösségi programok, lakóépületek felújítása	2016	2020																	400								400							
Ajkai Távvhálózat fejlesztése	2016	2019																			400						400							
Fenntartható energia Cselekvési Terv SEAP készítése	2016	2017																	20								20							
Bérlakások fejlesztése	2016	2018																		200							200							
digitális város projekt	2016	2018																	200								200							
HÁLÓZATOS PROJEKTEK FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN:																			3070	200	1250	0	1330	0	0	0	5850							
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK FORRÁSIGÉNYE ÖSSZESEN																			15380	250	4650	0	3380	0	0	1000	24660							

2. PARTNERSÉGI TERV

A partnerségi egyeztetés szabályai Ajka város

KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

**„Közép-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható
településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált
Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”**

2015. január 28.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TARTALOM

A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS STRATÉGIÁJA	149
A partnerségi egyeztetés funkciója	149
A partnerségi egyeztetés célja, eredménye.....	150
A partnerségi folyamatot meghatározó alapelvek.....	151
MŰKÖDÉSI TERV	152
A bevonandó partnerek köre	152
Az alkalmazni kívánt módszerek igazodása a tervezési folyamathoz	152
A környező települések bevonása a tervezési folyamatba	157
A vélemények, javaslatok feldolgozása, a dokumentálás rendje.....	158
A partnerségi egyeztetés szervezeti keretei	159
A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS VÉGREHAJTÁSA, AKCIÓTERVE.....	161

A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS STRATÉGIÁJA

A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS FUNKCIÓJA

A partnerségi egyeztetés egyik oldalról jogszabályi kötelezettség, másrészt azonban e kötelezettségen túlmutatóan olyan funkciói vannak, amelyek minden stratégia sikerének alapját jelentik.

A hazai jogszabályi háttérrel a 314/2012 (XI.8) Kormányrendelet adja, amely meghatározza a

- a partnerségbe bevonandók körét (28. §):
- az egyeztetés és elfogadás szabályait (29., 30. és 31. §)
- meghatározza az egyeztetés teljes eljárásának fázisait (36. §)

A szabályozás szerint a partnerségi egyeztetésbe szükséges bevonni az érintett az államigazgatási szerveket, az érintett területi és települési önkormányzatokat, érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezeteket, a vallási közösségeket és a lakosságot.

A partnerség az Európai Strukturális és Beruházási Alapok (ESB alapok) felhasználásának szempontjából is alapvető fontosságú. Az *Alapok felhasználásáról szóló alaprendelet (1303/2013/EU rendelet)* 5. cikke az uniós támogatások alapelvei közt rögzíti a partnerséget. A partnerségbe az illetékes hatósági szereplőkön kívül be kell vonni a szociális és gazdasági partnereket, a civil társadalmat képviselő szervezeteket, nem kormányzati szervezeteket, külön is figyelmet fordítva azokra, amelyek a környezeti fenntarthatósággal és a társadalmi befogadással foglalkoznak. A rendelet rögzíti, hogy a partnerek bevonása a programok elkészítésének és végrehajtásának teljes folyamatára kiterjed.

A partnerségi egyeztetésekre vonatkozóan a jelen munkához kiadott szakmai útmutatók is fogalmaznak meg elvárásokat, így a *Városfejlesztési Kézikönyv* (Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkárság, második, javított kiadás, 2009. január 28.), illetve az *Útmutató a kis- és középvárosok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 elkészítéséhez* (Munkaanyag) (Belügyminisztérium, 2014. december 11.)

A jogszabályi kötelezettségek teljesítésén túl a partnerségi egyeztetés szükségessége a stratégiai tervezés általános módszertani követelményeiből is következik, olyan *tervezés-módszertani követelmény*, ami nélkül nincs sikeres stratégia. A helyi város- és gazdaságfejlesztési döntések valódi megalapozása nem képzelhető el a térségi és a helyi lakosság, a civil szervezetek, a gazdasági szereplők és a település vezetése közötti érdemi párbeszéd megteremtése nélkül. Ugyanígy a tervek sikeres megvalósítása sem nélkülözheti a széleskörű közösségi részvételt.

Ezért a partnerségi egyeztetés legáltalánosabban vett funkciója, hogy *a tervezési folyamat egészében, majd a stratégia megvalósításának folyamatában, annak monitoringjában is biztosítsa a nyilvánosságot, a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonását*. A partnerség mint horizontális alapelv és mint gyakorlat tehát egyaránt jelen van

- az elemzési, helyzetértékelő munkafázisban;
- a település jövőképe, a stratégiai fejlesztési irányainak meghatározásában;
- a megvalósítása folyamán;
- a stratégia rendszeres felülvizsgálata, értékelése, a szükséges korrekciók meghatározása során.

A partnerségi egyeztetés jelen szabályozása a fenti szakaszokból csak az első kettőre koncentrál. Feladata, hogy meghatározza a partnerek körét, bevonásuk módját, a bevonás eszközeit és kialakítsa a partnerségi együttműködés és kommunikáció mechanizmusait *az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) tervezési folyamatában*.

A partnerség további szakaszait részben maga az ITS, részben a megvalósításhoz kapcsolódó későbbi döntések és dokumentumok alapozzák meg.

A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS CÉLJA, EREDMÉNYE

Az ITS tervezési szakaszában a partnerségi egyeztetések fő célja az érintettek

- igényeinek, szükségleteinek, problémáinak minél mélyebb feltárása;
- ötleteinek, javaslatainak megismerése;
- sajátos fejlesztési érdekeik és céljaik megismerése és összehangolása;
- megnyerése és ösztönzése arra, hogy saját tevékenységükkel is segítsék majd a stratégia megvalósulását;
- együttműködésének segítése, kölcsönös informálása egymás tevékenységéről;
- valamint a fentiek beépítése a stratégiába.

A partnerséggel biztosítható, hogy a folyamat eredményeként *széles gondolati bázison és konszenzuson alapuló stratégia jöjjön létre, amely így a partnerségben résztvevők együttes alkotó munkája eredményének tekinthető*. Ez biztosítja az érintettek (a város és környékének szervezetei, vállalkozásai és lakói) e stratégiával való azonosulását, segíti az abban foglalt fejlesztési alapelvek, célok és programok elfogadását, illetve hozzájárul ahhoz, hogy elkötelezetteké váljanak a megvalósításban, egyben aktivizálja is őket.

A PARTNERSÉGI FOLYAMATOT MEGHATÁROZÓ ALAPELVEK

A partnerségi feladatokat az alábbi alapelvek mentén végezzük:

1. Tervezhetőség és strukturáltság

Az ITS társadalmi egyeztetése tervezetten, a vélemények fogadása és feldolgozása meghatározott szempontrendszer szerint történik. Konfliktusos kérdésekben az alkalmazott szervezési és módszertani megoldások (pl. alkalmi munkacsoportok létrehozása) biztosítják az érdekeltek véleményének ütközését, majd a konszenzus vagy kompromisszum kialakítását

2. Folyamatos információnyújtás és információszerzés, állandó visszacsatolás

Minden partner a megfelelő időben kap információt, illetve van lehetősége információszerzésre, a résztvevők folyamatosan értesülnek a saját munkájuk eredményeiről. Az információs csatornák igazodnak az egyes partnerségi csoportok sajátosságaihoz.

3. Egyenrangúság

A partnerek egyenrangú felek a folyamatban, az érintettek mindegyikének lehetősége van egyeztetésre, valamennyi beérkezett (értékelhető) véleményt figyelembe veszik

4. Bizalom

A partnerek a döntéshozatalról érdemi információkat, beküldött véleményeikre érdemi visszajelzést kapnak

5. Nyitottság, transzparencia

Az egyeztetési folyamatba az érintettek bármelyik fázisban bekapcsolódhatnak. Az egyeztetési folyamat során biztosított a legszélesebb nyilvánosság és az információkhoz való hozzáférés

6. Közérthetőség, hatékony kommunikáció

Az egyeztetések mindenki számára elérhető kommunikációs csatornákon keresztül, közérthető nyelvezetet használva zajlanak

7. Dokumentáltság

Az egyeztetések lépései, az abban résztvevő partnerek véleménye teljes körűen dokumentáltak

8. Esélyegyenlőség és környezeti fenntarthatóság

A partnerségi egyeztetés folyamatában érvényesülnek az esélyegyenlőség szempontjai, illetve a civil társadalmat képviselő partnereken belül kiemelt figyelmet kapnak az e területekkel foglalkozó szervezetek

MŰKÖDÉSI TERV

A BEVONANDÓ PARTNEREK KÖRE

Az egyeztetésben résztvevő partnerek köre a 314/2012 (XI. 8.) Korm. rendelet 9. mellékletében meghatározottakon túl kiterjed mindazon intézményekre, szervezetekre és személyekre, amelyek/akik bármilyen szempont szerint érintettjei a város stratégiájának. A főbb szereplők, stakeholderek számbavétele során az alábbi főbb partneri csoportokat alakítottuk ki:

- A Kormányrendelet szerinti államigazgatási szereplők, megyei önkormányzat, a szomszédos települések önkormányzatai
- Az önkormányzat különböző ügyosztályai
- Társadalmi szervezetek képviselői (civil és egyházi, kulturális, szociális, környezetvédelmi stb. szervezetek)
- A privát szektor képviselői (helyi vállalkozások, vállalkozói szervezetek, munkaadói és munkavállalói szervezetek, gazdasági és szakmai kamarák)
- A városban működő intézmények (önkormányzati, állami, alapítványi, egyházi stb.) képviselői, pl. oktatás, tudomány, kultúra, szociális ellátás, egészségügy
- Állami és önkormányzati vállalatok, közszolgáltatók
- A lakosság és különböző lakossági szerveződések (pl. városvédők, lakóterületi szervezetek);

(Részletesebben l.: a következő fejezetben)

AZ ALKALMAZNI KÍVÁNT MÓDSZEREK IGAZODÁSA A TERVEZÉSI FOLYAMATHOZ

A társadalmi bevonás, a széleskörű partnerség kialakítása érdekében a város vezetése olyan akciókat és módszereket kíván alkalmazni, amelyek a tervezési folyamat egésze során biztosítani tudják a különböző szereplők bekapcsolódását és aktivitását. Ezen belül inkább a zárt, formális megoldásokat (azaz meghívókkal, előzetes anyagokkal előkészített, előre tervezett napirend és tematika mentén zajló, egy-egy meghatározott partneri kör számára szervezett események) preferáljuk, amelyek úgy teszik lehetővé a partnerségi feladatok hatékony és eredményes elvégzését, hogy eközben a jelen munka szűkös időkeretein belül zárulhasson az ITS tervezése és elfogadása. Szélesebb körű részvétellel zajló műhelymunkákra, illetve nyílt társadalmi egyeztetésre a folyamat fő mérföldköveinél kerül sor,

ugyanakkor a lakossági véleményezés, hozzászólások lehetőségét – on-line formában – a folyamat teljes időtartama alatt fenn kívánjuk tartani.

- A tervezés indító, helyzetfeltáró szakaszában a formális és informális szakmai megbeszélések, zárt szakmai-szakértői párbeszéd és /vagy viták mentén történik a partnerségi vélemények becsatornázása. Ennek tipikus formái az interjúk, munkaértekezletek, munkacsoport megbeszélések lesznek.
- A helyzetelemzés lezárását két tematikus workshop (SWOT műhelytalálkozó) segíti:
  - gazdasági és infrastrukturális kérdések
  - társadalmi, intézményi kérdések, humán terület (oktatás, egészségügy, szociális terület, közbiztonság, esélyegyenlőség)
- A célmeghatározást ugyancsak szakmai egyeztetések, egyéni és csoportos interjúk, munkamegbeszélések, tematikus munkacsoportok szervezése támogatja. A célmeghatározás kiemelt partnerségi eseménye az előbbiekkal azonos tematikák mentén szervezendő két workshop, ahol a partnerek bevonásával történik meg a település (és az egyes településrészek) fő fejlesztési céljainak azonosítása, rögzítése.
- Az ITS elkészült tervezetét nyílt társadalmi egyeztetésre bocsátjuk (online véleményezési lehetőség, illetve lakossági fórum), továbbá ekkor zajlik – írásos felkérés alapján – a jogszabályban előírt egyeztetés is az államigazgatási partnerekkel.
- A partnerségi akciók lezárultával a tervezők az észrevételek, javaslatok alapján véglegesítik az ITS-t, ami – a Belügyminisztérium jóváhagyását követően – felterjesztésre kerül a város képviselőtestületének.

A társadalmi egyeztetés mérőföldkövekhez rendelt eszközei mellett a tervezési folyamat átláthatóságát, követhetőségét, valamint a folyamatos vélemény-nyilvánítás, hozzászólás lehetőségét egy internetes felület biztosítja, amelyen a tervezési folyamat valamennyi nyilvános dokumentuma, jegyzőkönyve, eredménye elérhető, és amely az egyes tervezési szakaszok kapcsán véleményezési lehetőséget biztosít.

*Az egyeztetésben résztvevő partnerek köre és bevonásuk módja
a 314/2012 (XI. 8.) Korm. rendelet 9. mellékletében meghatározottakon túl*

Partner megnevezése	bevonás módja
<i>A település önkormányzatának különböző ügyosztályai</i>	
Építési és Vagyongazdálkodási Iroda	meghívás szakmai munkacsoportba/ meghívás munkaértekezletekre

Partner megnevezése	bevonás módja
Szociális és Igazgatási Iroda	meghívás szakmai munkacsoportba/ meghívás munkaértekezletekre
Önkormányzati és Humánszolgáltató Iroda	meghívás szakmai munkacsoportba/ meghívás munkaértekezletekre
Stratégiai és Fejlesztési Referens	meghívás szakmai munkacsoportba/ meghívás munkaértekezletekre
Polgármester/alpolgármester	meghívás szakmai munkacsoportba/ meghívás munkaértekezletekre
Települési főépítész	meghívás szakmai munkacsoportba/ meghívás munkaértekezletekre
Önkormányzatok <i>(megye, szomszédos települések, funkcionális várostérség önkormányzatai)</i>	
Ajka város Képviselőtestülete	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Cigány Kisebbségi Önkormányzat	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Német Kisebbségi Önkormányzat	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Csehbánya Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Devecser város Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Farkasgyepű Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Halimba község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Kislőd Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Kolontár Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Nyirád Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Magyarpolány Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés

Partner megnevezése	bevonás módja
Öcs Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés /
Szőc Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Úrkút Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Városlőd Község Önkormányzata	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
vonzáskörzet települései	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
<i>Társadalmi szervezetek (civil és egyházi, kulturális, szociális, környezetvédelmi stb. területekről)</i>	
Ajkai Minőség Tanácsa	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Ajka és Térsége Civil Szervezetek Szövetsége	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Ajkai Városszépítő Egyesület	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ -	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
„Kristályvölgy” Vidék és Területfejlesztési Egyesület	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
FC Ajka Egyesület	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
<i>Privát szektor (helyi vállalkozások, vállalkozói szervezetek, munkaadói és munkavállalói szervezetek)</i>	
Bakony-Balaton Mechatronikai és Járműipari Klaszter és tagjai	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Bakonyi Erőmű Zrt.	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Ajka Kristály Kft.	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Tornamenti Lakásfenntartó Szövetkezet	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség

Partner megnevezése	bevonás módja
AVAR Ajka Kft.	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Pólus Coop Rt.	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
<i>Állami és önkormányzati vállalatok, közszolgáltatók</i>	
Kristályfürdő Kft.	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Primer Távhőszolgáltató Kft.	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
Bakonykarszt Zrt.	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
ÉNYKK Északnyugat-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.	tematikus workshop / írásosos véleménykérés
<i>Intézmények (önkormányzati, állami, alapítványi, egyházi stb. intézmények, pl. oktatási, szociális, egészségügyi, tudományos területekről)</i>	
Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
KLIK Ajkai Tankerülete	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Ajkai Szakképző Iskola és Kollégium	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Ajka Városi Kórház	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Ajkai Járási Hivatal	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Térségi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
VIMSZ Városi Intézmények Működtető Szervezete	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség
Szociális Szolgáltató és Gondozási Központ	tematikus workshop / on-line véleményezési lehetőség

Partner megnevezése	bevonás módja
<i>Lakosság</i> <i>(területi vagy tematikus alapú lakossági szerveződések)</i>	
Település lakossága	Lakossági fórum / kérdőív / on-line véleményezési lehetőség

Az írásos véleménykérést és az on-line véleményezési lehetőséget az államigazgatási véleményezési eljárással párhuzamosan kell lefolytatni. A társadalmi szervezetek figyelmét fel kell hívni az on-line véleményezési lehetőségre.

Az on-line véleményezési lehetőséget az egyeztetési anyagnak az <http://ajka2.ajka.hu/> honlapra történő feltöltésével kell biztosítani.

A KÖRNYEZŐ TELEPÜLÉSEK BEVONÁSA A TERVEZÉSI FOLYAMATBA

A járásszékhely pozícióból adódóan kiemelt jelentőséggel bír a partnerség kiterjesztése a funkcionális várostérsgbe tartozó településekre.

E települések bevonása elsődlegesen a település vezető tisztségviselőinek megszólításával történik, de természetesen a nyilvánosságot szolgáló események, rendezvények (lakossági fórum) nyitva állnak a környező települések lakossága, vállalkozásai előtt is. A térség kiemelt jelentőségű vállalkozásainak, vállalatainak vezetőivel személyes egyeztetéseket is folytatunk.

A települések polgármestereinek bevonása két módon történik meg:

- A várossal közvetlen kapcsolatban lévő, vele közigazgatásilag határos települések polgármestereit írásban meghívjuk a tervezési folyamat jelentősebb szakmai megbeszélésére, egyeztetésére. Az ITS célmeghatározó szakaszában számukra egy külön polgármesteri egyeztető fórumot hív össze Ajka város polgármestere.
- A város funkcionális vonzáskörzetébe tartozó települések polgármestereit levélben felkeresi Ajka Város Önkormányzata, s felajánlja számukra az együttműködés lehetőségét, azokon a területeken (pl. gazdaságfejlesztés, turisztika, természet és környezetvédelem, oktatás, közösségi közlekedés és kerékpárút fejlesztés, stb.), melyeket az érintett települések fejlődésük szempontjából fontosnak tartanak. Az együttműködési szándékukat megfogalmazó települések meghívást kapnak a tervezési folyamat további szakaszainak fontosabb szakmai egyeztetéseire, munkacsoport megbeszélésekre.

A VÉLEMÉNYEK, JAVASLATOK FELDOLGOZÁSA, A DOKUMENTÁLÁS RENDJE

A tervező team és az önkormányzat a partnerségi folyamat ütemtervében jelzett időpontokban biztosítja az érdekelt felek számára a vitára kerülő dokumentumok elérhetőségét, s biztosítja a szükséges véleményezési időt, annak érdekében, hogy javaslataikat meg tudják fogalmazni. A partnerségi fórumokon megvitatásra kerülő szakanyagokat, dokumentumokat elektronikus formában bocsátják rendelkezésre. Ezek elérhetőségét az önkormányzat által az esemény előtt legalább egy héttel megküldött meghívóban (az egyeztetésre felhívó motivációs levélben) külön is feltüntetik.

Az egyeztetésre bocsátott dokumentumok részeként, vagy annak kísérő dokumentumában (pl. meghívó levél) be kell mutatni a konzultáció részletes menetét, beleértve azt is, hogy az egyeztetési folyamat zárása után mi várható.

A partnerségi folyamat szereplőinek észrevételei, javaslatai írásban vagy szóban jutnak el az önkormányzathoz, illetve a tervezőkhöz, akik feldolgozzák, a tervdokumentumba beépítve hasznosítják és megválaszolják azokat:

- A teljes partneri kör számára lehetőség van az önkormányzatnak címzett levélben (Ajka város Önkormányzata, Tóth Gergely stratégiai és fejlesztési referens, 8400, Ajka, Szabadság tér 12. postacím), elektronikus levélben (ivstervezes@gmail.com e-mail cím) megküldeni véleményüket, javaslatukat.
- A formális (hivatalosan szervezett, meghatározott meghívotti kör számára szóló) partnerségi eseményekről (szakértői egyeztetések, interjúk, workshopok) strukturált emlékeztetők, illetve feljegyzések, szükség szerint jelenléti ívek készülnek, amiről az adott esemény szervezője gondoskodik.
- A lakossági fórumon feltett kérdéseket a rendezvényeken megjelenő tervezők és önkormányzati szakemberek jellemzően a helyszínen, szóban válaszolják meg.
- Az önkormányzat a beérkezett írásos észrevételekről táblázatos összefoglalót készít, a jegyzőkönyveket és emlékeztetőket továbbítja a tervezők felé
- A tervezők a felvetett lakossági és partnerségi kérdésekre, ötletekre, javaslatokra, észrevételekre az egyeztetési anyagokba beépítve készítik elő a válaszokat
- Az el nem fogadott észrevételek kezelése:
  - a tervezők az önkormányzat számára szakmai javaslatként táblázatos összefoglalót készítenek minimálisan az alábbi tartalommal: a javaslatot felvető partner, a problémafelvetés rövid összefoglalása, hol és mikor (melyik fórumok) jelezték a javaslatot, az elutasítás indoka.
  - Az el nem fogadott javaslatok, vélemények indokolását tartalmazó táblázat a település honlapján az ITS készítéséhez kapcsolódó dokumentumok részeként közzétételre kerül

- a táblázat a közgyűlési döntés előkészítésére vonatkozó ügyiratnak is részét képezi, és azt a közgyűlési előterjesztésben vagy annak mellékleteiben is be kell mutatni
- A partnerségi egyeztetések eredményeiről a partnerségi folyamat fontosabb mérföldköveihez igazodva rövid közérthető összefoglalók készülnek, amelyek bemutatják a folyamatot és annak eredményeit. Az összefoglalót az önkormányzat a település honlapján és a helyi sajtóban közzéteszi. (A sajtó képviselői emellett minden alkalommal meghívást kapnak a partnerségi rendezvényekre is)

A partnerségi folyamat dokumentumai a folyamat során és az azt követő időszakban az önkormányzat iratkezelési és irattározási rendjéhez igazodóan kerülnek irattározásra, archiválásra.

A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS SZERVEZETI KERETEI

A folyamat kulcsszereplői és azok fő feladatai az alábbiak:

- Az ITS tervezésének szakmai feladatait – a helyi szakemberek bevonásával – a KD-ITS Konzorcium végzi. A tervezők aktív részesei a partnerségi egyeztetésnek is (tájékoztató anyagok és prezentációk előkészítésével, a javaslatok szakmai feldolgozásával, a felvetésekre adott válaszok előkészítésével)
- A településfejlesztési stratégiával kapcsolatos döntéseket Ajka Város Képviselőtestülete (és annak szakbizottságai) hozzák.
- A partnerségi egyeztetés stratégiai irányítója, lebonyolításának fő felelőse Ajka Város polgármestere.
- Az Önkormányzat aktív szerepet vállal a partnerségi egyeztetések előkészítésében, azok szervezésében, lebonyolításában.
  - Feladatkörébe tartozik a partnerségi egyeztetések összehívása (meghívók, levelek, tájékoztató anyagok kiküldése), a partnerségi rendezvények és egyeztetések technikai feltételeinek biztosítása, a partnerségi események dokumentálása (jelenléti ívek, emlékeztetők), a beérkezett észrevételek gyűjtése és rendszerezése, majd azok továbbítása a tervezők felé, az on-line tájékoztató felületek működtetése (annak tartalmi karbantartása), a közgyűlési előterjesztések előkészítése.
  - Az önkormányzat részéről a partnerségi egyeztetések szervezésének felelőse:
Tóth Gergely, stratégiai és fejlesztési referens
fejesztes@hivatal.ajka.hu, tel: 30-620-4103)

A partnerségi egyeztetési folyamat során az alábbi, a tervezési folyamatot végigkísérő, állandó jelleggel működő munkacsoportokat hoztuk létre:

Elnevezés	feladatkör, működés	tagjai
Stratégiaalkotó munkacsoport	ITS felülvizsgálat véleményezése 2 alkalommal workshop keretében.	Polgármester/alpolgármester Építési és Városgazdálkodási Iroda vezetője Stratégiai és fejlesztési referens Városi főépítész Városszépítő Egyesület Kristályvölgy Egyesület Bakony-Balaton Mechatronikai és Járműipari Klaszter képviselője
Gazdaságfejlesztési munkacsoport	ITS felülvizsgálat véleményezése 2 alkalommal workshop keretében	Bakony-Balaton Mechatronikai és Járműipari Klaszter képviselője

A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS VÉGREHAJTÁSA, AKCIÓTERVE

Munkafázis	Ütemezés	partnerek/résztvevők	bevonás módja	Egyéb releváns információk (pl. témamegjelölés, dokumentálás, eredmények)
Indító fázis	2014.12.29 - 2015.01.28 .	stratégiai és fejlesztési referens	munkamegbeszélés	munkaindító megbeszélés előkészítése, jegyzőkönyv
		polgármester / Építési és Városgazdálkodási Iroda/ főépítész	munkamegbeszélés	Munkaindító megbeszélés, jegyzőkönyv, dokumentumjegyzék átadása, fotó, cikk
Megalapozó fázis	2015.01.28 – 2015.03.06 . Legkésőbb a 10. héten:	Lakosság	kérdőív	Helyzetértékelés és probléma feltárás; Jövőkép, Fejlesztési prioritások meghatározása, kérdőív
		Civil, intézményi szereplők képviselői	Humán workshop	Helyzetértékelés és probléma feltárás; Jövőkép, Fejlesztési prioritások meghatározása, véglegesítése; jegyzőkönyv, fotó, cikk
		Klaszter és jelentős gazdasági	Gazdasági workshop	Helyzetértékelés és probléma feltárás;

Munkafázis	Ütemezés	partnerek/résztvevők	bevonás módja	Egyéb releváns információk (pl. témamegjelölés, dokumentálás, eredmények)
		szervezetek képviselői		Jövőkép, Fejlesztési prioritások meghatározása, véglegesítése; jegyzőkönyv, fotó, cikk
		Stratégiaalkotó munkacsoport	SWOT műhelytalálkozó	Helyzetértékelés és probléma feltárás; Jövőkép, Fejlesztési prioritások meghatározása, , véglegesítése; jegyzőkönyv, fotó, cikk
Stratégiaalkotási fázis	2015.03.03. – 2015.05.25. legkésőbb a 20. héten	Civil, intézményi szereplők képviselői	Humán workshop	ITS elkészítése és véglegesítése
		Klaszter és jelentős gazdasági szervezetek képviselői	Gazdasági workshop	ITS elkészítése és véglegesítése
		Stratégiaalkotó munkacsoport	workshop	ITS elkészítése és véglegesítése
		képviselő-testület	Tájékoztató	Képviselőtestületi ülésre tájékoztató készül.
Államigazgatási eljárás (21 nap)	2015.05.25. – 06.15.	jogszabályban meghatározottak köre (9. sz. melléklet)	Felkérés írásos véleményezésre	
Társadalmasítás	2015.01.20. – 06.15.	teljes lakosság	helyi média és a város honlapja	jegyzőkönyv, fotó, cikk

Munkafázis	Ütemezés	partnerek/résztvevők	bevonás módja	Egyéb releváns információk (pl. témamegjelölés, dokumentálás, eredmények)
			lakossági fórum	
Visszacsatolás, vélemények megválaszolása, dokumentumok véglegesítése	2015.06.15 . – 06.22.	Képviselőtestület Polgármester Városi koordinátor Tervezők	Testületi határozat.	
A város egyetértésével az ITS megküldése a BM-nek	2015.06.22 .			

3. WORKSHOP EMLÉKEZTETŐK

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

EMLÉKEZTETŐ

Időpont:	2015. március 5. ½ 10
Helyszín:	Ajka Polgármesteri Hivatal tanácsterem
Tárgy:	humán workshop – helyzetfeltárás SWOT elemzés
Jelenlévők:	jelenléti ív szerint
Készítette:	Gyetzai Márton – Polgár Judit

MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK

A 2011-es kistérségi, majd későbbi járási lehatárolás természetellenes, politikavezérelt formáció. Versenyhelyzetet teremt, de nem egészséges versenyhez vezet, hanem az erőforrásokért való harcot élezi ki.

A Devecseri kistérség keleti része is Ajkához gravitál, ezt az elemző rész üzenetei között hangsúlyosan kell szerepeltetni (S. B. kérése)

A 60-as, 70-es években nagy népességvonzó képessége volt a városnak, de a trend megfordult: sok esetben az, aki a munka miatt költözött ide, és aki végigdolgozta itt az életét, nyugdíjasként újra elhagyja a várost. „Letelt az egy életre szóló munkavállalás.”

Országos trend a fogyatkozás, de ez az utóbbi években Ajkán átlagon felüli módon jelentkezik. A környező településeket ez kevésbé érinti, ott is fogynak, de inkább a szociális problémák jelentenek feszültséget számukra.

Az ajkai születésszám növekedett (200 fölött/év) de még így is az elvándorlás és a halálozás összege (300 fő körül) alatt marad.

A fiatalabb generáció tagjai a megnövekedett mobilitási lehetőségek és igények - például felsőfokú tanulmányok, jobb munkalehetőségek - miatt nyelvtudás birtokában, sokszoros jövedelem reményében elhagyják a várost, vagy az országot. Mennyire lehet őket visszacsábítani, mit kell ezért tenni?

Globális okok vannak, Ajka pedig kis szereplő egy ilyen trenddel szemben. Kis munkaerőpiac, számos szakmában nem tud szakembert foglalkoztatni.

Új jelenség, hogy megfelelő számú munkaerő hiányában egy cég már elhagyta Ajkát!

A statisztikában megjelent munkaerő-piaci fordulat öröndetes, de a mennyiség mellett a foglalkoztatottak által végzett munka minőségét, hozzáadott értékét is növelni kell! Hogyan lehet a betanított munka korszakából kilépni? Az ajkai foglalkoztatottak 60%-a minimálbérre van bejelentve!

Orvosok csak harmadsorban jönnek ide, vagyis ha (Londonban) Budapesten és Veszprémben sem sikerült elhelyezkedniük.

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Orvoslakásokat, mérnöklakásokat volna szükséges biztosítani!

Kemény Bertalant idézve: „képességmegtartó népeiségre” van szükség!

Kb. 20 kilométeres a település vonzáskörzete az iskolákat tekintve.

Szociális feszültségek: Halimbán a 70 férőhelyes óvodában 82 gyereket helyeztek el, mert a szülők Padragkútról inkább oda íratják be őket. (Padragkúton működik a Családok Átmeneti Otthona.)

Jegyzett tőke csökkenése: országos trend is, de a vörösiszap-katasztrófa elhúzódnó multiplikatív hatásokon keresztül komoly helyi károkat okozott. Ajka 2011-ben a magyar GDP 1%-át adta, kb. 300 Mrd forintot, ez több mint 10%-kal csökkent. Nem csak a vörösiszap-katasztrófa, de két helyi cég rossz döntései is hozzájárultak ehhez.

Milyen cég akar idejönni? Lényeges, hogy legyen helyben a cég profiljához hasonló képzés! A szakmai oktatás mennyiben tud rugalmas lenni?

10 évvel ezelőtt a cél a munkahelyek számának növelése volt, most már a minőség fejlesztésére van szükség. A szakképzett munkavállalók megtelepedését, kinevelését kell támogatni. A betanított munkások alkalmazását már nem támogatja a város, viszont a szakképzettek, mérnökök, orvosok alkalmazását egyszeri támogatással ösztönzi.

A közelmúlt intézményi átalakulásai a gyakorlatban az önkormányzati kompetenciák szűkülését eredményezték. A jogkör megvan, de tényleges kapacitás nincsen.

Kiemelkedően jól egymásra épülő szociális intézményrendszer látja el a feladatokat, pl. a családsegítés és idősgondozás hatékonyan fűződik össze.

A szociális ellátórendszer fejlesztésének fő eleme lehet egy új intézmény (idősek otthona), valamint egy alapszolgáltatási központ (étkeztetés, házi gondozás, nappali ellátás, jelzőkészülék központ, stb.) korszerű épületben, optimális fenntartási költségekkel. Az előregedő lakosság egyre nagyobb terheket ró az önkormányzatra: az állam kivonul erről a területről, de a településeknek sokat kell tenniük a kérdés rendezésére, mert ez egy időzített bomba lehet.

Kultúra kiemelt szerepe:

Az ország élvonalában van a város az 1000 lakosra jutó színházlátogatások számát tekintve, pedig a lakosság anyagi helyzete nem kiemelkedően jó (60% minimálbéren). Könyvtári tagság, rendezvények látogatottsága szempontjából is az élvonalban. A civil szféra és a társadalmi szolidaritás erős a városban.

Ajka víziója egy városrészenként, szubszidiaritáson alapuló városirányítás. Ellátó Intézményei, közösségi háza, nyugdíjas- és sportegyesülete minden városrésznek kell, hogy legyen.

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

3 év alatt több mint 1 milliárd forint értékű sportfejlesztés valósult meg TAO-s forrásokból, komoly előrelépés történt az utánpótlás-nevelésben (elsősorban a mennyiséget tekintve).

A tavalyi 800 év programba a lakosság 1/3-át sikerült aktívan bevonni!

A német kisebbség aktív szervező erő, mely komoly hozzáadott értéket is ad a város működésében: Ajkarendeken önálló óvoda, iskola stb. A város a német nemzetiségi önkormányzatot támogatási szerződés formájában támogatja, ugyanakkor nagyfokú szabadságot is biztosít a működéshez.

Organikus szegregáció kezd kibontakozni a térségben: a hibás központi szociálpolitika lecsapódása. Alapvető kulturális hiányosságok, szociális készségek hiányoznak a mélyszegénységben élők körében, a központi intézkedések a probléma feloldását nem segítik. Az egyházak szerepvállalására is szükség lenne.

Mélyszegénységi probléma van, nem roma probléma! Alapvető fegyelmezési, higiéniai ismeretek nélküli családok, újratemelő problémákkal, ismerethiányokkal. Pl. B-A-Z megyéből jönnek ide sokgyerekes családok a Családok Átmeneti Otthonába, néhány hónapra, egy évre. Az iskolában a gyerekeknek rövid idő alatt esélye sincs beilleszkedni, aztán a család kénytelen-kelletlen továbbáll. A probléma nincs kezelve, csak újratemelve. Kelet-magyarországi mélyszegénységben élők migrációs célterületévé vált Ajka (és más dunántúli városok). Mindeközben az állami normatív támogatást az itt élők száma alapján állapítják meg, de az ellátási kötelezettség mindenkire kiterjed!

Vannak olyanok, akik már 20 éve közmunkában dolgoznak, az elsődleges munkaerőpiacra való visszatérésük gyakorlatilag reménytelen. Funkcionális vagy tényleges analfabetizmusról beszélhetünk.

Foglalkoztatási célú (foglalkoztatás centrikus?), magasan képzett munkaerőt vonzó városimázsra van szükség! Lassacskán „kikopik” a 60-as, 70-es években idetelepült szürkeállomány (mérnökök, orvosok).

Tematikus utak, bányászati múzeum, az üveggyár lehetnek olyan vonzerők, amikre a turisztikai fejlesztéseket lehet alapozni.

Turisztikai koncepció: ha forrást is rendelünk hozzá, akkor sok minden megvalósítható, de a szűkös lehetőségek miatt most az a kérdés, hogy ilyen létesítmények legyenek, vagy utak, járdák?

Ugyanakkor a turizmust, mint fejlesztendő célterületet kivenni a stratégiából nem kéne, a támogatási rendszer még alakulhat úgy, hogy erre lesz komolyabb volumenű forrás, ebből nem szabad kizárni a várost.

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

A még működő ajkai üvegmanufaktúra korszerű turisztikai bemutatásához az Ajkai Üveggyár szívesen hozzájárulna, egy kisebb bemutató célú huta létrehozását sokan támogatják a jelenlévők közül.

Jó adottságú sípályát is lehetne itt csinálni, akár pl. az egykori szénosztályozó rekreációs célú fejlesztése helyett.

2004-ben zárták be az utolsó bányát, valószínűleg „ez a hajó már elment”. Nem lenne célszerű egy olyan versenybe bocsátkozni, amikor még sok, más helyen is meglévő attrakcióhoz hasonlót kívánunk sikerre vinni.

Turisztikai programot csak a környező településekkel közösen lehet kialakítani.

ELHATÁROZOTT FELADATOK

Teendő	határidő	felelős

MELLÉKLETEK, ÁTADOTT-ÁTVETT DOKUMENTUMOK

jelenléti ív

előadás prezentációja

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

EMLÉKEZTETŐ

Időpont:	2015. március 5.
Helyszín:	Közép-Pannon Zrt., Székesfehérvár, Zichy liget 12.
Tárgy:	Ajka integrált településfejlesztési stratégiája gazdaságfejlesztési szegmensét megalapozó műhelymunka – fókuszban a helyzetfeltárás és SWOT analízis
Jelenlévők:	Id mellékelt jelenléti ívet
Készítette:	Kovács Tamás, Gyetvai Márton, Polgár Judit

RÉSZTVEVŐI KÖR, A MŰHELYMUNKA CÉLJA

A workshop résztvevői a járásközpont gazdasági életének fő szereplői. A vállalkozói szférát a Bakony-Balaton Mechatronikai- és Járműipari Klaszter tagjai, valamint az üvegipar, az autóbusz-közlekedés, az erőmű képviselői alkották

A műhelymunka elsősorban a helyzetfeltárás eredményeinek bemutatására és a 4 fő munkarészből álló SWOT tábla megvitatására, véglegesítésére irányult – a gazdaságfejlesztést középpontba helyezve

MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK

A térség megközelíthetősége/elérhetősége javításra szorul, a kapcsolódó megállapítás helyett inkább a pozitív geopolitikai elhelyezkedés hangsúlyozása tűnik megfelelőnek

A kiaknázzható barnamezős területek zöldterületté nyilvánítása várható (elindult folyamat)

A bányászati hagyományok kiaknázzhatósága erősen csökkent az elmúlt években, tradicionális iparági örökségként az üvegipar jelenthet kiindulási bázist (pl turisztikai fejlesztésekhez; „látványhuta”, látogatóközpont)

A gazdasági szereplők elsődleges fejlesztési elvárásaként fogalmazták meg egy, a jelenlegi iparági koncentrációra épülő (mechatronika, járműipar) - duális szakképzési központ kialakítását. Jellemző hiányszakmák: gépészek (pl. hegesztőmérnök, robottechnikai mérnök), informatikusok, mechatronikai szakemberek.

A magasabban kvalifikált munkaerő városbéli jelenléte jogos igény, a fejlődés eszköze (mérnökök, technikusok)

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Rendkívül alacsony a munkanélküliség – ez egyben korlátot is jelenthet, hiszen relatíve kevés a szabad munkaerő-piaci HEF kapacitás (keves számú és relatíve alacsony képzettségű munkaerő-kínálat)

Megerősítésre került, hogy a funkcionális térség lehatárolása eltér a járási lehatárolástól

A 2011-12-es gazdasági visszaesést a „vörösiszap”-katasztrófa következtében kialakult helyzet multiplikatív hatásai (Mal Zrt-Erőmű-kapcsolódó vállalkozások gazdasági visszaesése/csődhelyzete) eredményezték

Célszerű a fűtőerőmű alternatív energia-orientációjának növelése (pl biogáz alkalmazása)

A helyzetelemzés egyéb megállapításaival jelenlévők támogatóan egyetértettek

ELHATÁROZOTT FELADATOK

Teendő	határidő	felelős
SWOT tábla átdolgozása	2015. március 31	Gyetvai Márton/Polgár Judit
Helyzetelemzés véglegesítése	2015. május 2.	Gyetvai Márton/Polgár Judit

MELLÉKLETEK, ÁTADOTT-ÁTVETT DOKUMENTUMOK

jelenléti ív

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

EMLÉKEZTETŐ

Időpont:	2015. június 9.
Helyszín:	8400 Ajka, Szabadság tér 12.
Tárgy:	Műhelymegbeszélés a Stratégia bemutatása és egyeztetése céljából
Jelenlévők:	<p>Az műhelymegbeszélést vezette:</p> <p>Dr. Horváth József, alpolgármester</p> <p>Tóth Gergely, stratégiai és fejlesztési referens</p> <p>Koszorú Lajos, Város-Teampannon Kft.</p> <p>Polgár Judit, Város-Teampannon Kft.</p> <p>A további résztvevők listáját a mellékelt jelenléti ív tartalmazza.</p>
Készítette:	Gyetvai Márton

MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK

Kancsalné Pék Gyöngyi, VKIK: Támogatandó cél a szakképzettség növelése minden korosztályban. Hogy képzelem el a város az oktatási fejlesztéseket, felnőttképzésben való részvételt? Rendelkezésre áll már nagy részletezettségű statisztika a különböző helyi csoportok képzettségét, munkájának presztízsét illetően. A város és a gazdasági társaságok közötti egyeztetés elindult már? Partnereket, véleményeket kér.

Duális képzés – minél magasabb kvalifikációjú munkavállalók jelenlétére volna szükség. De vannak itt egyáltalán olyan cégek, akik fel tudnák venni ezt a munkaerőt? Az ilyen cégek letelepítése is feladat, ellenkező esetben a képzettek elmennek.

Az ajkai cégek azonnali kezdéssel 320 szakembert felvonnának, köztük jelentős részben szakmunkásokat, illetve magasan kvalifikált, felsőfokú végzettségűeket is.

Innovációs központ – feladat és kérdés, hogy hogyan lehet erre pályázati pénzt szerezni? Mit tehetünk a részfeladatok végrehajtása érdekében?

A tudáscentrum létrejötte hosszú távon értéket generál. Húzóerő az új cégek letelepítése során, de az innovációs központ létrehozásához és működtetéséhez a város egyedül kevés.

Mérnökökre is van szükség, de középfokú végzettségűek, technikusok is hiányoznak! (a 320 hiányzó fő kb. egyharmada operátor, alacsony képzettségű, a többi magasabb képzettségű)

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Kancsalné Pék Gyöngyi, VKIK: A duális képzésre szükség van, de az elmélet és a hely-specifikus gyakorlati képzés nem mindig egy síkon mozog. Rövid konzultációt kezdeményezne az innovációs központról.

Hozzászólás: Az anyagban nincs nevesítve az innovációs központ, kérik! (Szerepel az anyagban.)

Szável Krisztián, Bourns Kft.: Városmarketinget, kommunikációt mennyire lehet fejleszteni? A kommunikáció fejlesztésének megjelenítése a stratégiában fontos feladat volna. Pl. a Veszprémben végeztek kb. nem is tudnak Ajka létezéséről!

Bulyáki István, Bourns Kft.: Hogyan mérhető az élıhetőség fejlődése? Mennyit fejlődött a város, miben változott a cél a 2008 óta? 5 év alatt sokat lehet előrelépni.

Gazdaságfejlesztési programra volna szükség, nem városfejlesztési stratégiára. A stratégiában is meg kell jeleníteni, hogy hogyan akarom integrálni a résztvevőket?

A kommunikáció valóban kiemelt jelentőségűnek mutatkozik, a belső és külső kommunikáció egyaránt. Az itt élők lehet, hogy tudják, de a „Miért éppen Ajka?” kérdést kellene kifelé kommunikálni - válaszokkal megtámogatva.

Dorner László önkormányzati képviselő: Első közelítésben a fizetést nézi a munkavállaló. A második: mit kap a családom? A partnerem kap-e munkahelyet, és ha igen, milyen? Milyen szintű a bölcsődei, óvodai ellátás? Milyen lehetőségem van önmagamot képezni? Milyen a kultúra és sport hozzáférhetősége? Egészségügy, lakhatás, támogatási rendszerek? A TAO pályázatban Ajka nagyon jól teljesít.

Az oktatási intézmények fenntartási feladata az önkormányzaté, de az oktatás az államé, egyházé. Az egészségügyi alapellátás az önkormányzaté, de a kórházi ellátás az államé. Hogy tesszünk össze ebből egy rendszert? Nem egyszerű feladat - nagyobb összefogásra, kölcsönös támogatásra volna szükség, a központi elvonások sok helyen érvényesülnek.

Fülöp Zoltán képviselő: Ipari hagyományokat kell továbbgondolni: ha az itteni cégek jobb lehetőséget kínálnak, akkor vonzóbb lesz az ország más részéből jövők számára.

Az oktatási stratégiára kéne alapoznia a városi stratégiának. Mindenki, országosan és helyben is a kamaráktól várja az információt, segítséget. A szakképzés a megyei központ alá fog tartozni, megyei koncepció is készül, erre kell a városnak felcsatlakozni.

A város magáról sugallt képe nem csak marketing kérdés, a megye második legnagyobb városa – a fizetések szintjének a javításával hatalmas előrelépést lehet tenni, ami a vállalkozások feladata is. Ha a város érdekérvényesítő képességét javítják, annak jelentős hatása lesz.

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Kancsalné Pék Gyöngyi, VKIK: A megye szakképzése is megosztott: a helyek a Balaton-felvidéken, Pápán - Veszprémben-Várpalotán állami kezelésűek (NGM-KLIK) – Ajka, Devecser, Sümeg esetében ez nincs így. Ajka tehát speciális eset, mert nem állami fenntartásúak a szakképző helyek. A KLIK feltölti a helyeket, és utána újraosztják, ez a második körben az egyház, és csak harmadikban az önkormányzati, alapítványi, piaci szereplők.

Holczinger Primer Kft.

A vállalatoknak igen is oda kell állnia az oktatási intézmények mögé

Ajkát ne írják le megyei szinten, ez kell, hogy megjelenjen a városi stratégiában. Itt nem evidens az, ami Veszprémben, az állami fenntartású képzőhelyeknél.

Bourns cégvezető Bulyáki István: A városban nincs elegendő lakhatási lehetőség.

Alpolgármester úr: 170 fő részére van munkásszállás a városban.

Lakásépítési támogatás indul.

Nagy mennyiségű lakóterület kijelölés szerepel a város rendezési tervében.

Szável Krisztián Bourns HR vezető: A munkavállalók nem akarnak munkásszállásra költözni.

Székesfehérváron akciócsoport került felállításra annak érdekében, hogy kidolgozzák, miként lehet több lakhatási lehetőséget biztosítani a cégek és város együttműködésével. Tatabánya városmarketing tervvel készül. Az egész Dunántúlon munkaerőhiány van, ez a városok közötti élesedő versenyhez vezetett!

Kicsit részletesebben meg kell jeleníteni a paktum szerepét az anyagban.

Úrkút polgármestere: lakhatás tekintetében figyelembe kell venni a város környéki településeket, ahol megfelelő közlekedés esetén olcsóbban tud lakni a munkavállaló.

Tóth Gergely, stratégiai és fejlesztési referens: A foglalkoztatási paktumot a város el kezdte kidolgozni.

Megoldást jelenthet, ha cégek az önkormányzaton keresztül adhatnak lakást a dolgozóiknak - a lakásokat az önkormányzat veszi bérbe, a cégek az önkormányzaton keresztül adják ki a dolgozóknak. Szombathelyen kísérleti jelleggel beindult ez a modell.

Dorner László, képviselő: Mindennek a pénz az alapja. Rengeteg forrás került kivonásra. Az elmúlt néhány évben Ajkán a vállalatok hozzáfértek a forrásokhoz, eddig inkább a cégek nyertek pályázatot, de a pályázatokhoz ebben a ciklusban a városnak is hozzá kel jutni. Kiváló szakemberek dolgoznak a pályázatokon, és szükség is lesz erre a stratégia végrehajtásához.

Komoly letelepedési támogatást tervez bevezetni az önkormányzat. De munkahelyet az önkormányzat nem tud teremteni, lehetőségeket, csatornákat tud biztosítani.

Kétoldalú partnerség kell és kölcsönös felelősségvállalás. A cégek egyedül is mehetnek a saját útjukon, de a siker kulcsa az együttműködés - az egész a városról, a város jövőjéről szól.

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Koszorú Lajos, Város-Teampannon Kft.: A tudáscentrum által a jövőben képviselt tematikákat, fejlesztési irányokat műhelymunkából lehet levezetni, ez a munka már most megkezdődhet.

Fülöp Zoltánné, úrkúti polgármester: Lehet, hogy anyagi okokból csak Ajka vonzáskörzetében, a környező településeken tudnak letelepedni a keleti országrészből ide települők, itt munkát vállalók. Javasolja, hogy a város és a környező települések közösen tegyenek a közös lakás (letelepedés) ügyében. Egy közös területen, integráltan kéne tudni bemutatni a térség lakhatási és munka lehetőségeit.

Bourns cégvezető Bulyáki István: Mivel tudjuk garantálni, hogy fél év múlva is lesz itt munkája a munkavállalónak?

A jelenlegi cégek közül melyik foglalkozik ma szakképzéssel? Számos oka van, de gyakorlatilag senki nem vállalja fel e feladatot.

Dr. Deák József műszaki-stratégiai vezérigazgató-helyettes, MAL Zrt.:

A város jelentőségéhez mérten, egy megfelelő szolgáltatási színvonalat nyújtó szállodára van szükség. Az Ajkán képzett szakmunkások itt maradnak-e? A tágabb környezet elszívó képessége értékén van-e kezelve? Kellőképpen kutattott, értékelt kérdés volt ez a stratégia megalapozásában? Nem csak a középfokú oktatással van probléma, a Bsc fokozatú mérnök is csak tanácstalanul keresi a helyét, miután kikerült a képzőhelyről.

Dr. Horváth József alpolgármester: A szállodaépítés a rövid távú tervek között szerepel, a közeli jövőben pályázatot írnak ki egy 3 csillagos intézmény megépítésére.

A tudáscentrum-inkubátorház legyen az első körben is aktív, az önkormányzat koordinációs szerepe kiemelt.

Perger János, Kontex Kft.:A közös érdekek szépen kidomborításra kerültek a megbeszélésben, de egy lépés még hiányzik. Kötelező pont a stratégiában, és felvetésre került a megvalósítás szervezeti kerete. Önkormányzati és gazdálkodó (for-profit) szervezetek között hiányzik a kapcsolat a közös érdekek érvényesítésére. Szervezet kellene, ami ezt a kapcsolatot biztosítja.

Polgár Judit: A találkozót megelőzően 4 munkacsoport, miniplatform kialakítására kívántunk javaslatot tenni. A műhelymegbeszélésen felmerültek alapján ez megalapozottnak bizonyult, de egy további, oktatási munkacsoport kialakítása is indokoltnak tűnik. A szervezetépítés javasolt fokai: levelezőlista, a munkacsoport összetételének folyamatos frissítése, folytatólagos partnerség, találkozók szervezése;

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

a stratégia megvalósítását irányító, koordináló és ellenőrző fejlesztési iroda létrehozása, működésének biztosítása.

ELHATÁROZOTT FELADATOK

Teendő	határidő	felelős
Tematikus munkacsoportok, miniplatformok létrehozása és folyamatos partnerségi bevonása	folyamatosan	Tóth Gergely

MELLÉKLETEK, ÁTADOTT-ÁTVETT DOKUMENTUMOK

jelenléti ív

4. VÉLEMÉNYEK ÉS VÁLASZOK ÖSSZEFOGLALÁSA

Sorszám	Véleményező szervezet	Észrevétel ismertetése	Elfogadásra került? (igen/részen/nem)	Megjegyzés, indoklás
1.	Szőc Község Önkormányzata Polgármester	egyetért, ellenvetése nincs		
2.	Veszprém megyei Kormányhivatal – Földműv. és Erdőgazd. Főosztály	Részletes tájékoztatást ad arról, hogy amennyiben a tervezett fejlesztések erdő igénybevételével járnak, milyen jogszabályokat és eljárásrendet kell követni. Egyéb kifogást nem emel.		Köszönjük a tájékoztatást.
3.	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság	Kifogást nem emel.		
4.	Veszprém megyei Kormányhivatal – Földhivatali Főosztály	A Tftv. azon jogszabályhelyeit ismerteti, amelyekre tekintettel kell lenni a termőföldeket érintő fejlesztések kapcsán.		Köszönjük a tájékoztatást.
5.	Veszprém megyei Kormányhivatal – Élelmiszerlánc- biztonsági, Növény- és talajvédelmi Főosztály	Tájékoztató, hogy a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 37§ 2) bek. b) pontja 9. melléklete szerint a talajvédelmi hatóság nem szerepel az eljárásban kijelölt államigazgatási szervek között		
6.	Nemzeti közlekedési Hatóság – Légügyi Hivatal	ITS-hez hozzájárul, a további egyeztetésben nem kíván részt venni.		
7.	Nemzeti közlekedési Hatóság – Út- és Hídügyi Főosztály	Egyetért, az ITS elfogadását támogatja		
8.	Úrkút Községi Önkormányzat Polgármestere	A stratégiát alapvetően jónak, megalapozottnak tarja. Javasolja a járáshoz tartozó települések kapcsolódási lehetőségeinek hangsúlyozását: pl. turisztika, munkaerőpiac, lakhatás, egészségügyi fejlesztések terén.	IGEN	A város és környékének kapcsolódását hangsúlyozzuk a Stratégia 1.1.3., 10. oldalán.
9.	Nemzeti közlekedési Hatóság – Hajózási Főosztály	észrevételt nem tesz		

Sorszám	Véleményező szervezet	Észrevétel ismertetése	Elfogadásra került? (igen/részben/nem)	Megjegyzés, indoklás
10.	Veszprém megyei Kormányhivatal – Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	A stratégia elfogadása ellen kifogást nem emel. Kiegészítést kér: régészeti lelőhelyek és műemlékek, illetve érintett ingatlanok tételes felsorolását; örökségvédelmi területekkel való összhang bemutatását. Tájékoztat az örökség és műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról.	RÉSZBEN	Köszönjük a tájékoztatást. A régészeti lelőhelyek és műemlékek, illetve az érintett ingatlanok felsorolása nem az ITS feladata, ezt a településrendezési eszközök tartalmazzák. Ajka város szabályozási terve tartalmazza a régészeti területek lehatárolását, továbbá Ajka város rendelkezik értékvédelmi kataszterrel: Ajka értékvédelmi felmérés – felülvizsgálat, 2013. Védettséggel való összhang: Stratégia 4.1.4. 89. oldal
11.	Veszprém megyei Rendőrfőkapitányság Rendészeti Igazgatóság	A stratégiával kapcsolatos követelményük, elvárásuk nincs.		
12.	Fejér megyei Kormányhivatal – Környezetvédelmi és természetvédelmi Főosztály	Az ITS-sel és a megalapozó vizsgálattal szemben nem emel kifogást, a képviselő-testület részére elfogadásra javasolja.		
13.	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal	Felsorolja a város területén lévő állami tulajdonban és Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében lévő ingatlanok helyrajzi számát. Kéri a honvédelmi érdekek (honvédelmi területek, fejlesztési korlátozások) stratégiában való megjelenítését.	Nem	Köszönjük a tájékoztatást. A HM vagyonkezelt területeket érintő esetleges fejlesztések során kell majd a HM Vagyonfelügyeleti Főosztály hozzájárulását beszerezni. A honvédelmi érdekek érvényesítésének a város Integrált Településfejlesztési Stratégiája nem mond ellent, a területi lehatárolást a településrendezési eszközök tartalmazzák.
14.	Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Részletesen tájékoztat a katasztrófavédelmi (tűzvédelmi) előírásokról és kötelezettségekről. Az ITS-re észrevételt nem tesz		Köszönjük a tájékoztatást.
15.	MAL Zrt.	a vörösiszap kérdéssel kapcsolatban javasol pontosításokat, illetve nem tekinti a vörösiszap katasztrófa következményeit tartósan negatív hatásúnak a városra nézve.	IGEN	Töröltük, illetve módosítottuk a vörösiszap katasztrófára, illetve a vörösiszap kazettákra vonatkozó kifogásolt szövegrészeket.

Sorszám	Véleményező szervezet	Észrevétel ismertetése	Elfogadásra került? (igen/részben/nem)	Megjegyzés, indoklás
16.	Veszprém Megyei Kormányhivatal – Építésügyi osztály	A megalapozó vizsgálat és a stratégia részletes és alapos munka, amely megfelel az Eljr.-ben foglaltaknak. Kéri a partnerségi tervet a megalapozó munkarészben szerepeltetni.	IGEN	A partnerségi tervet a Stratégia munkarészhez csatolt mellékletben közöljük.
17.	Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Elnöke	Összességében átgondolt, a település fejlődése szempontjából jól megfogalmazott célok kerültek megállapításra, figyelemmel a város adottságaira. Kéri a megyei Területfejlesztési Konceptió 8. fejezete szerinti területi egységekre és részcélokra hivatkozással az ITS kiegészítését. Javasolja az akcióterületi fejlesztési célok esetleges szűkítését a megvalósulási lehetőségekre figyelemmel.	RÉSZBEN	Köszönjük a támogató észrevételeket. A Megyei Területfejlesztési Konceptió Ajka várostérségre vonatkozó megállapításaival kiegészítjük a Stratégia koherencia vizsgálatát: Stratégia 4.1.3., 78.oldal. Anti-szegregációs program nem került kidolgozásra, mivel a KSH adatszolgáltatása alapján nincs a kritériumoknak megfelelő terület Ajkán, de a város tervezési intézkedési program kidolgozását, amennyiben a folyamatok indokolják. Tisztában vagyunk vele, hogy a stratégia időtávjában a kitűzött célok mindegyike nem fog megvalósulni, de a pályázati források felhasználási lehetőségeire igyekszünk rugalmasan felkészülni.
18.	Veszprém Megyei Kormányhivatal – Bányászati Osztály	A megalapozó vizsgálat teljes mértékben figyelembe vette a Bányafelügyelet hatáskörébe tartozó kérdéseket. A stratégiával szemben kifogást nem emel.		
19.	Közlekedési Koordinációs Központ	A 8. sz. főút térségi szakaszára az eng. tervek folyamatban vannak. Ajka térségében a beavatkozás csak 2020 utánra várható. Egy Ajkát nyugatról elkerülő, új nyomvonalon vezetett úthálózati elem indokoltságával egyetért. A közlekedési kapcsolatok fejlesztése a település célrendszerében megfelelő helyre került.		Köszönjük a tájékoztatást.

5. BEÉRKEZETT VÉLEMÉNYEK